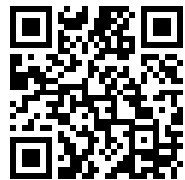

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

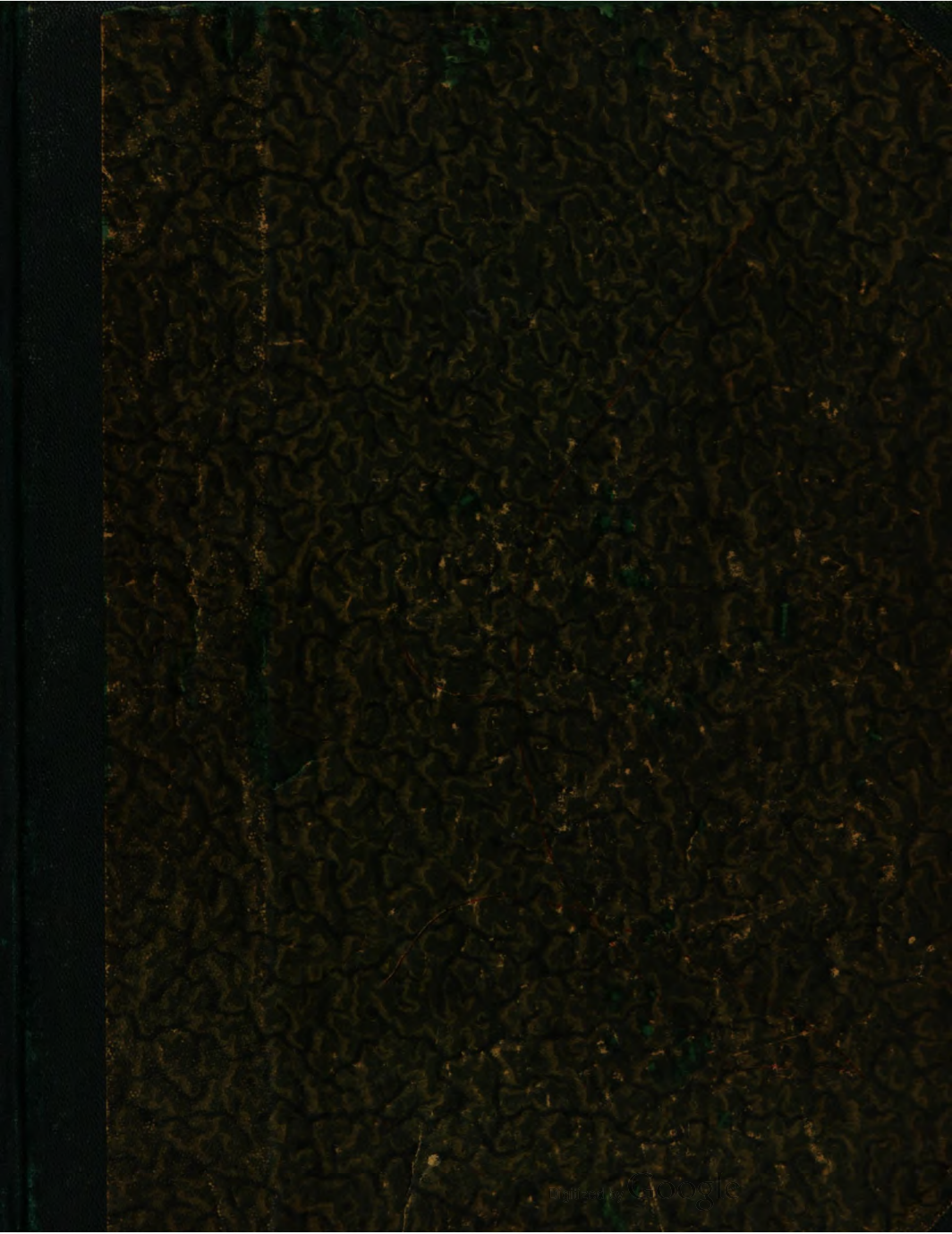
Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

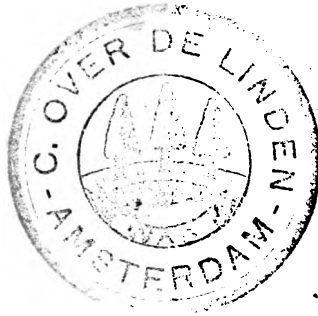
Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

(a)

K O R E N B L O E M E N .

GEDRUKT BIJ J. DE VRIES EN ZOOÏ.

I N H O U D.

HET TREUREND MEISJEN BIJ MOEDERS GRAF, door <i>J. J. L. ten Kate.</i> (met eene plaat).	Bl. 1.
EEN VREESELIJKE NACHT, door <i>A. Ising.</i> (met eene plaat).	» 5.
GOD IS LIEFDE, door <i>C. S. Adama van Scheltema.</i>	» 30.
DES LEVENS JAARGETIJDEN, door <i>C. S. Adama van Scheltema.</i>	» 32.
DE TROUWE HOND, door <i>C. Leendertz.</i> (met eene plaat).	» 33.
ANNA, door <i>S. J. van den Bergh.</i> (met eene plaat).	» 48.
JOHN DENNIS BLONDE, DE CHINESCHE BANDELING, door <i>C. S. Adama van Scheltema.</i>	» 52.
DE OUDE LIJSBET EN HAAR VRIENDEN, door <i>W. J. van Zeggelen.</i> (met eene plaat).	» 69.
SCHIJN BEDRIEGT, door <i>A. Ising.</i>	» 72.
DE HIERSTELDE, door <i>C. S. Adama van Scheltema.</i> (met eene plaat). . .	» 92.

8211257

K O R E N B L O E M E N .

VERHALEN VOOR DE JEUGD,

IN

Proza en Poëzij,

VAN

C. S. Adama van Scheltema. S. J. van den Bergh. A. Ising.
J. J. L. Ten Kate. C. Leendertz en W. J. van Zeggelen.

Met zes yckleurde Platen.

AMSTERDAM,
D. WERLEMANN, J^R.

HET TREUREND MEISJEN BIJ MOEDERS GRAF.

DOOR

J. J. L. T E N K A T E.

Een zoetlief kind van dertien jaren
Is 't heuvlig kerkhof opgegaan,
En blijft er bij de groene blaâren
Van Moeders versche treurwilg staan.

Wel mag ze een vriendlijke Engel heeten;
En schijnt zij grooter dan ze was,
Heeft zij haar vrolijk spel vergeten,
De smart veroudert ook zoo ras!

Zij hoort den blijden leeuwrik zingen,
Zij ziet den frisschen zonnegloor;
En duizende herinneringen
Gaan, bitterzoet, haar zieltjen door.

Zij denkt aan 't vorig lentgetijde,
Aan menig, menig zomerdag,
Waarop ze, dartlende aan haar zijde,
Dit met haar moeder hoorde en zag.

Zij denkt aan al de liefdezorgen,
 Die de onvergeetlijke haar schonk,
 En — aan den droeven wintermorgen,
 Toen zij zoo bleek op 't ziekbed zonk.

Zij denkt aan Moeders laatste bede,
 Haar zoet en zeegnend afscheidswoord,
 Haar zacht ontslapen in Gods vrede —
 En fluistrend peinst het weesjen voort:

» Hier sta ik dan! hier, voor mijn voeten,
 » Is 't plekjen waar mijn Moeder rust!
 » Wanneer zal ik den dag begroeten,
 » Als ze eindelijk weêr mij welkom kust?...

» Zij hoort mij niet! de groene zoden,
 » Zes planken, scheiden ons van één....
 » En ware 't niet — o God! uw dooden
 » Zijn immers Boven, niet beneên?...

» 't Moet heerlijk in den Hemel wezen!
 » Wat heeft ze dikwerf met een traan
 » Dat zalig Paradijs geprezen,
 » Waar zij zoo spoedig heen zou gaan!

» 't Is treurig, zoo alléén te blijven....
 » Had ik uw vleugels, vogelkijn!
 » En, wolkjens! mocht ik mededrijven —
 » Ik zou zoo gaarne Boven zijn!

- » Hoe zal ik in den Hemel komen?
 » Wie wijst mijn weg, wie baant mijn pad?
 » Uw voorbeeld is mij afgenomen,
 » O Moeder! wie vergoedt mij dat?" —

Nu kan zij 't hoofdjen niet meer beuren,
 Nu schreit zij bef haar oogjens rood;
 Tot zij in 't eind, vermoeid van 't treuren,
 Half sluimerend de wimpers sloot.

Een zoete droom komt aangevlogen:
 't Schijnt alles Hemel rond haar heen —
 Daar staat haar Moeder voor hare oogen,
 Veel schooner dan ze op aarde scheen!

- » Mij'n Kind!" zoo spreekt ze, zacht en teder,
 Terwijl ze omhelzend nederbuigt:
 » Ween niet! hier ziet ge uw Moeder weder,
 » Zoo als zij in Gods Hemel juicht!

- » Dáár is er Één, een Hulp, een Hoeder,
 » Een Herder vol barmhartigheid,
 » Die, trouwer dan een eigen moeder,
 » U ook, mijn lam! een plaats bereidt!

- » Heb Jezus lief, uw Heer, uw Heiland!
 » Die Jezus mint, is nooit alleen:
 » Zelfs midden op een eenzaam eiland
 » Geleiden Englen Gods zijn schreên!

» Geen vleuglen dragen ons naar Boven —

» In 't harte vangt de Hemel aan:

» Die in den Zone Gods gelooven,

» Zijn 't Paradijs reeds ingegaan!

» Wat God vereent, zal 't graf niet scheiden:

» O, heilig Hem uw droefenis,

» Laat u door 's Heeren Geest geleiden!

» Dan komt ge waar uw Moeder is!

» O blijde dag! O feest der zielen!

» Als ik u ginds de hand zal bién!

» Als wij te saam' bij Jezus knielen!...

» Vaarwel, mijn kind! tot wederzien!"

De droom verdween — het kind ontwaakte

Op de eigen plek bij Moeders graf:

Maar o, de vreugde die zij smaakte,

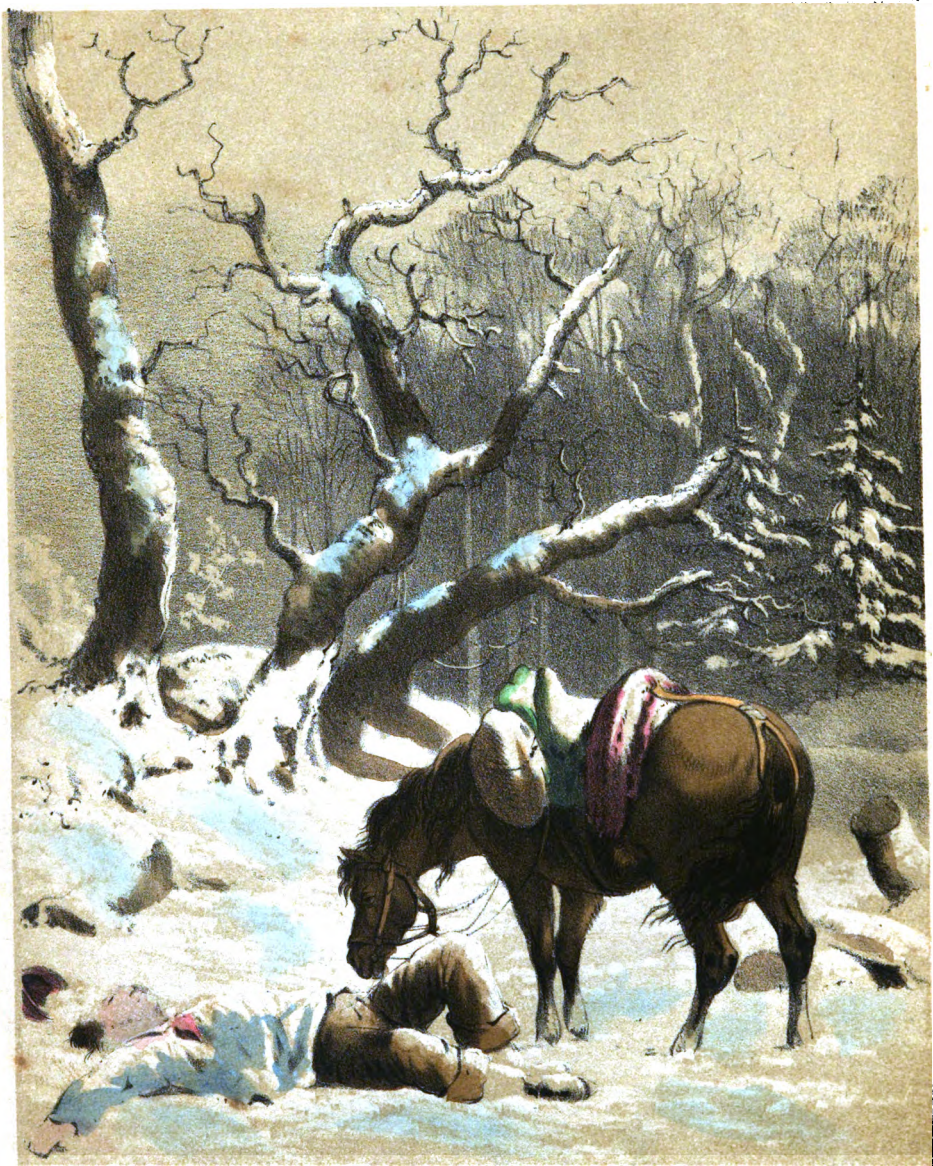
Wischte al haar bange traantjens af.

Nog deed het vogeltjen zich hooren,

Nog wiegde 't wolkjen op den wind:

Maar 't ruischte al voort in 's Weesjens ooren:

» Tot wederziens! vaarwel, mijn kind!"

EEN VRESELIJKE NACHT.

DOOR

A. I S I N G.

Het weder was koud en boos; 't was of de lieve zon voor altijd afscheid had genomen van de aarde, want de lucht bleef verscheiden dagen achtereen even dik en donker, en 't scheen niet te baten of ze zich al in sneeuwbus op sneeuwbus ontlastte. Guur blies de noordenwind door de ontbladerde takken der boomen en joeg de sneeuw in dwarrelende vlokken voor zich uit. 't Was somber en doodsch in de natuur; geen vogel, geen insekt deed zich hooren. Welk een verschil met den zomer, als de schoone natuur ons naar buiten lokt, het frissche groen onze oogen verkwikt, en het een genot is de zoele lucht met volle teugen in te drinken; dan leeft alles, dan mengen de vogels hun lied in het suizen van den wind, dan gonzen de insekten in den zonschijn, dan klatert het beekje langs zijne groene oevers, dan verspreiden de bloemen hare liefelijke geuren, dan voelt de mensch zich gestemd tot dankbare aanbidding van Hem, die de aarde zoo heerlijk heeft gemaakt. Niet alzoo thans. — Maar toch had de natuur niet opgehouden schoon te zijn, 't was slechts eene andere schoonheid, niet lagchend en liefelijk en bevallig, maar somber, ernstig en verheven. Die effene, graauwe

tint van de wolken, die den blaauwen hemel verbergen voor het oog, dat eentoonige wit van de sneeuw, die den bodem bedekt, 't heeft iets treurigs, maar tevens iets geheimzinnigs en grootsch; iets zonder grenzen. In plaats van hun zomerdos dragen de boomen thans de sneeuw tot op hunne hoogste en fijnste takjes toe, terwijl het donkere loof der altijd groene sparren en dennen nog donkerder uitkomt tegen het schitterende wit, waarmede het van boven bekleed is.

Maar wie er de sombere overeenstemming opmerkte, die er heerschte in de natuur, de eenzame reiziger, die, gezeten op zijn klein doch sterk paard, den landweg volgde, deed dit zeker niet. Hij had te veel met zich zelf te doen om rond te zien, en de indrukken, die hij van buiten ontving, waren geene aangename, want de jagsneeuw woei hem koud in 't gelaat, en de gure noordenwind deed hem huiveren.

Met den knoestigsten stok, dien hij in de hand hield, dreef hij zijn paard telkens aan tot versnelden draf, want hij wilde nog vóór den nacht zijne woning bereiken; maar telkens moest het dier den stap weder aannemen, want de mulle sneeuw lag zoo hoog, dat het draven bezwaarlijk ging. De reiziger keerde terug van de dichtst bij gelegen stad, waarheen hij kort na het aanbreken van den tragen dag was gereden, om aldaar eene boodschap te verrigten. Die boodschap moest wel gewigtig zijn, anders toch zou men het immers niet van den braven HENDRIK hebben gevergd, dat hij in zulk ruw weder zulk een betrekkelijk grooten afstand zou afleggen, en dit te minder, daar de landwegen gedurende den winter bijzonder slecht waren geworden.

In eene goed verwarmde kamer van het kasteel *de Rozenweerth*, zat een knaap van omstreeks veertien jaren, in een gemakkelijken leunstoel voor den haard, en hield zich bezig met het slot van eene pistool schoon te maken. Plotseling wierp hij het wapen ter zijde, sprong op en ging aan het stoeijen met *Hector*, een grooten, langharigen hond, die voor het vuur had liggen slapen.

KAREL VAN BERKEL was, zoo als we gezegd hebben, bijna veertien

jaren oud; hij was groot voor zijn leeftijd, vlug, sterk en gezond. Buiten opgevoed, was hij gehard tegen weêr en wind, en volleerd in allerlei ligchaamsoefeningen. Hij sprong, zonder zich te bedenken, over de breedste beek, klouterde als eene kat in de hooge eiken, zwom de rivier over, holde met zijn hit over hoogten en laagten heen, en schoot op twaalf voet afstands met zijne pistool de kurk van eene flesch. Maar dit waren dan ook zijne grootste heldendaden; in de ontwikkeling van zijn geest was hij minder vlug. KAREL had zijne moeder vroeg verloren, en dit was dubbel ongelukkig voor hem, want zij was eene verstandige, beminnelijke vrouw, die zeker wel zou hebben gezorgd, dat haar zoon zich naar geest en hart beter ontwikkelde, en dat hij niet bijna uitsluitend zijne ligchamelijke krachten oefende. Zijn vader bragt slechts weinige weken in het jaar op het kasteel door, en bevond zich meestal op reis of in de hofstad. KAREL had eerst onder het opzigt van bedienden gestaan, die, bevreesd voor zijn willekeurig en driftig karakter, hem spoedig in alles zijn zin hadden gegeven; de eenige, voor wien hij eenig ontzag koesterde, was een onderwijzer uit de naburige stad, die hem had leeren lezen, schrijven en rekenen. Deze meester, die bijzonder veel spierkracht en eene grove stem bezat, trok den jongenheer KAREL duchtig bij de ooren, als deze zich wat oproerig gedroeg of zijne lessen niet behoorlijk geleerd had; maar hij kwam slechts twee of drie malen in de week en bleef dan maar een paar uren, en, zoodra meester de hielen had geligt, was ons KARELTJE dubbel uitgelaten.

Op zijn twaalfde jaar werd KAREL naar eene kostschool gezonden; maar de dwang, die hem daar wachtte, beviel hem volstrekt niet. Hij maakte het er zoo bont, dat zijn vader hem er eindelijk van daan moest nemen. Er was geen huis met hem te houden geweest; geen der onderwijzers had invloed op hem kunnen verkrijgen, uitgenomen een, die les gaf in het zwemmen, de gymnastie en het schermen, — vakken, waarin KAREL bijzonder uitmuntte. Niet minder muntte hij uit in allerlei kattenkwaad, waarbij ligchaamskracht en behendigheid te pas kwamen.

De andere jongens hadden ontzag voor hem, want het ontbrak hem niet aan moed, en die hem beleedigde of aantastte kwam er niet gemakkelijk af; maar juist door dien invloed, dien hij uitoefende op zijne medescholieren, was hij gevaarlijk voor de algemeene rust, tucht en orde, want hij hield volstrekt niet van rust, hij wilde zich aan bijna niemand onderwerpen, en zijn grootste vermaak was verwarring en opschudding te verwekken.

Intusschen zou men hem onregt hebben gedaan, indien men hem verweeten had, dat er niets goeds in hem zat; zijn laatste heldenfeit op de kostschool, dat zijne verwijdering daarvan noodzakelijk maakte, leverde het bewijs op, dat hij, bij al de wilde kracht en al de willekeur en onbeschaamdheid hem eigen, ook eene goede zijde bezat, dat zijn hart niet was bedorven, dat hij een vriend van regtvaardigheid was en geen valsheid en onbillijkheid, ook jegens anderen gepleegd, verdragen kon, en dat er dus nog wel kans bestond op zijne verbetering, indien zijn gevoel werd opgewekt en verstandig geleid.

Op de kostschool bevond zich ook een neefje van KAREL, zekere ERNEST SPIEL, de zoon van een predikant, die de eigen broeder was van de moeder van VAN BERKEL. ERNEST SPIEL was een teër maar knap ventje, vlug van begrip, ijverig, werkzaam en stil. Hij had zijn uiterlijk niet mede en liep mank. Dit gebrek, gepaard aan zijne zwakte en zijn stillen aard, maakte hem niet bemind onder zijne medescholieren; men had niets aan het »manke kraaitje», zoo als men ERNEST noemde, daar hij eene zeer schelle stem aan zijne mankheid paarde, — hij deed nooit iets mede en stond maar te droomen, of zat met zijn neus in boek of schrift verdiept. KAREL vooral had bijzonder weinig met zijn neefje op, dien hij een druiloer en een werkezel noemde; maar toch kon hij niet best velen, dat ERNEST door anderen geplaagd werd in zijn bijzijn; dan nam hij dikwijls zijne partij en yerloste hem van zijne belagers. ERNEST had het meest te lijden van zekeren langen jongen, DAAN STOOP geheeten; DAAN STOOP wilde altijd dat ERNEST, naast wien hij zat te

werken, hem liet afkijken en hem hielp, en als ERNEST daar niet in toegaf, nam DAAN zijne kans waar, om het manke kraaitje onbarmhartig af te ranselen.

Eens, toen dit weder gebeurd was, vond KAREL zijn neefje huilend onder een boom zitten in den tuin.

— Wat scheelt er aan? vroeg KAREL. Hoe zie je er zoo uit; ben je over je pen gevallen of tegen je boeken aangelopen?

— Ik ben geslagen, antwoordde ERNEST.

— Geslagen, door wien?

— Door dien valschen DAAN STOOP.

— En dat waarom?

— Omdat ik hem gisteren niet heb willen laten afkijken onder het Fransche dictée.

— En waarom wou je hem niet laten afkijken? vroeg KAREL weder. Wat kan jou dat schelen?

— Omdat hij altijd dreigt mij te zullen slaan als ik het niet toelaat, en ik wil niet gedwongen worden.

— Zoo, dat's ferm van je; dwingen kan ik ook niet velen. Weet je wat, ERNEST! je bent een neef van me, — die jou slaat, slaat mij, — ik zal je wreken!

— Já maar, wees voorzigtig; DAAN is valsch; hij draagt altijd een mes bij zich, en daar heeft hij verleden week nog een jongen meê gestoken.

— Ik ben niet bang voor DAAN, noch voor zijn mes; die DAAN heeft me al lang verveeld en hij zal op zijn kop hebben, dat belooft ik je.

— Ja maar, hij klikt alles.

— Een reden te meer om hem zijn verdiende loon te geven. Al moest ik er ook om weggejaagd worden, ik zal DAAN een lesje geven, dat hem heugen zal!

— Ja maar.... begon ERNEST weêr.

— Nu, wat is het met je eeuwige „ja maar”!

— Wel, het zou mij erg spijten als ge om mij onaangenaamheden on-

dervondt, dan zou het mij altijd berouwen, dat ik het je van DAAN verteld had... Maar hij heeft mij zoo hard geslagen en ik heb zoo'n pijn — o, ik heb zoo'n pijn, hier boven mijn oog en hier aan mijn neus...

De arme jongen zag er bleek van; hij had een blaauw oog en zijn gezicht bloedde.

— Wacht even, zei KAREL; hij liep naar den vijver, stak er zijn zakdoek in en kwam bij ERNEST terug, wiens gelaat hij zachtjes afwischte.

Eenige oogenblikken later stond KAREL te midden van een aantal jongens.

— Wie van jelui is een vriend van DAAN STOOP? vroeg hij.

— Ik niet! ik niet! weërklonk het. — 't Is een valsche jongen — een lafaard — een klikspaan!

— Zoo, hernam KAREL; wil jelui me dan helpen om hem zijn verdiende loon te geven? Hij heeft manke kraaitje van morgen een blaauw oog geslagen, omdat die hem niet wou laten afkijken, en daar had manke kraaitje gelijk aan, want STOOP kijkt altijd af.

— Ja, dat's waar! En 't manke kraaitje is zijn partuur niet, — anders zou hij ook niet tegen hem durven beginnen.

— Dus lange DAAN moet troef hebben, dat's uitgemaakt! — Als we hem eens een bad gaven in den vijver, hè?

— Dat zal gemerkt worden, zei er een uit den hoop.

— Laat het, antwoordde KAREL, dan gooi jelui de schuld maar gerust op mij; ik kom op voor mijn neefje, en neem alles op mijne verantwoording. Lange DAAN heeft het verdiend en hij moet er aan gelooven!

— Hoezee! riepen de anderen.

Zoodra 's avonds de vrije tijd was aangebroken en de jongens zich als naar gewoonte in den tuin vereenigd hadden, ging ERNEST SPIEL, op last van KAREL VAN BERKEL, naar DAAN STOOP toe.

— Ge hebt mij van morgen geslagen, zeide hij; ik moet revenge hebben.

STOOP keek ten uiterste verbaasd op: de stille SPIEL, die nooit iets

in te brengen had, dien hij van morgen nog zoo duchtig had toegetakeld bovendien, kwam hem nu om revenge vragen! Hij begreep er niets van.

— Ben je gek, kraai? vroeg hij eindelijk; of heb je nog niet genoeg gehad?

— Je bekent dus dat je hem geslagen hebt, zeide KAREL VAN BERKEL thans naderende; welnu, dan is 't ook niet meer dan billijk, dat je hem revenge geeft. Kom maar meê.

STOOP bleef staan; hij had het juist niet op VAN BERKEL voorzien.

— 'k Heb SPIEL niets gedaan, mompelde hij.

— Dat kunt ge nu niet meer heeten liegen, hernam VAN BERKEL. En in allen geval, ge zult toch niet bang zijn voor dien kleinen jongen, niet waar? — Kom dus maar meê achter den vijver, daar kan het worden uitgemaakt.

STOOP had geen lust.

— Als je niet goedschiks gaan wilt, vervolgde KAREL; dan krijg je dadelijk met mij te doen.

— En met mij! en met mij! riepen verscheiden stemmen.

STOOP vond het niet aantlokkend en keek eens rond, of hij ook een meester ontdekken kon.

— Kom aan, SPIEL! zei VAN BERKEL, geef dien lafaard een klap in 't gezicht, — ferm!

SPIEL vloog tegen den langen DAAN op en raakte zijn neus.

— Bravo! riep het koor.

STOOP wilde terug slaan, maar VAN BERKEL hield hem tegen.

— Hier niet, zeide hij; achter den vijver, zoo als ik gezegd heb.

— Je moet vechten, STOOP! riepen de anderen, of we houden het er voor, dat je den kleinen SPIEL niet aandurft.

STOOP was kwaadaardig geworden, hij ging.

Toen men achter den vijver gekomen was, zette KAREL posten uit om te waarschuwen, als er soms een onderwijzer mogt aankomen. Vervolgens werden STOOP en SPIEL tegenover elkander geplaatst; STOOP wilde da-

delijk op zijne zwakke tegenpartij aanvallen, maar KAREL kwam weder tusschen beiden.

— Met je permissie, zeide hij, de kansen moeten gelijk staan: SPIEL is klein en jij bent lang; jij moet dus op je knieën, *allons!*

— Dat doe ik niet! riep STOOP.

— Dan zullen we je dwingen, hernam KAREL, en, geholpen door een drietal anderen, gelukte het hem, langan DAAN de knieën te doen buigen.

— Ten tweede, vervolgde KAREL: jij bent vrij sterk en SPIEL is zeer zwak, dus zullen we je de rechterhand vastbinden.

— Neen! riep STOOP.

— Ja wel! riepen de anderen. Er volgde eene worsteling; STOOP werd op den grond geworpen; hij verweerde zich als een razende, sloeg, beet en schopte en trok eindelijk zijn mes. VAN BERKEL had hem dit echter spoedig ontrukkt en wierp het in den vijver.

— Daar jij je niet goedschiks onderwerpen wilt, zeide hij, zoo zullen wij jou je mes eens eventjes laten zoeken. Pak aan, jongens! in den vijver met hem!

Men greep STOOP bij armen en beenen en droeg hem naar den waterkant. Hij schreeuwde zoo hard als hij kon; maar 't hielp niet: VAN BERKEL en eenige anderen klouterden met hem in het roeischuitje, dat hier aan den wal bevestigd lag, en weldra spartelde lange DAAN, tot groot plezier van de toeschouwers, in 't water, dat hier evenwel slechts een paar voet diep was.

Plotseling kwamen echter nu de uitgezette posten aanloopen, met de kreet:

— Voort! voort! — mijnheer! mijnheer!

Allen liepen haastig weg, behalve VAN BERKEL, die in 't roeischuitje bleef, en SPIEL, die op den kant van den vijver stond. DAAN STOOP had zich, toen hij plotseling werd losgelaten, half opgerigt, want de touwen, waarmede men hem gebonden had, waren reeds lang weêr losgegaan; VAN BERKEL thans alleen ziende, had hij zich aan het bootje vastgeklampt en dezen

plotseling een ruk gegeven, om hem op zijne beurt in 't water te krijgen. Dit was echter niet gelukt; VAN BERKEL pakte STOOP woedend aan, STOOP viel, en VAN BERKEL hield hem met al zijne magt het hoofd onder water. Zoo stonden de zaken, toen de heer BLEISWIJK, de hoofdonderwijzer, die vroeger het geschreeuw van STOOP had meenen te hooren, zelf bij den vijver kwam. Hij zag spoedig wat er gaande was en beval VAN BERKEL, op niet zeer vriendelijken toon, STOOP los te laten en terstond uit het schuitje te komen. Nu was het genoeg dat men VAN BERKEL iets op hoogen toon beval, om hem er zich tegen te doen verzetten; hij zag om en bemerkte dat het touw, waarmede het bootje eerst vast had gelegen, was los gegaan; hij bevond zich bij het roer en, STOOP plotseling latende varen, draaide hij het roer om, zoodat het bootje van den kant dreef. De heer BLEISWIJK wilde het grijpen, maar reeds had VAN BERKEL een roeispaan opgenomen, waarmede hij het bootje verder voortduwde. Bij ongeluk echter was nu het bootje zoodanig tegen het hoofd van DAAN STOOP aangekomen, dat deze bewusteloos in het water bleef liggen; de heer BLEISWIJK haalde hem er uit en leide hem op het gras neder. STOOP zag doodsbleek en had eene bloedende wond aan het achterhoofd.

— Hij is dood! gilde SPIEL, terwijl hij op de knieën zank.

— Neen, zeide de heer BLEISWIJK, ik voel zijn hart kloppen; maar loop gauw naar huis, en zeg dat er dadelijk om den doctor moet worden gestuurd.

— Goddank! sprak KAREL bij zich zelve.

VAN BERKEL werd beschuldigd, het bootje met opzet tegen STOOP te hebben aangedreven; dit was zoo niet; maar de eigenzinnige KAREL verkoos zich niet te verontschuldigen. Het kwam spoedig uit, dat hij de belhamel geweest was, en de heer BLEISWIJK, die te regt vertoornd was over zijn oproerig en verregaand ongehoorzaam gedrag, en die er aan wanhoopte om hem ooit aan de tucht te gewennen, schreef aan KAREL'S vader, dat hij hem niet langer op de kostschool houden kon. De heer VAN BERKEL kwam zijn zoon afhalen, hij zeide hem duchtig de waar-

heid, bragt hem naar den *Rozenweerth* en behandelde hem zeer streng tot aan de koms van den gouverneur, die KAREL thans verder zou onderwijzen en op het kasteel zou wonen. Maar toen de heer VAN VLIET, zoo heette de gouverneur, eens op *Rozenweerth* was aangekomen, had de heer VAN BERKEL hem in het algemeen de zorg over KAREL aanbevolen, en hem gezegd, dat hij binnen eenigen tijd op het landgoed terug zou komen en dan hoopte zich te zullen kunnen overtuigen, dat zijn zoon goede vorderingen had gemaakt; vervolgens had hij het kasteel weder verlaten.

De gouverneur had dra gezien, dat hij met een zeer onhandelbaren knaap te maken had; hij had beproefd hem aan gezetten arbeid te gewennen, maar dit was niet gelukt; hij had daarop aan den heer VAN BERKEL geschreven, om hem den slechten uitslag zijner pogingen te melden, maar geen antwoord ontvangen; hij schreef nogmaals, en nu kwam er eindelijk een zeer kort, haastig briefje van den heer VAN BERKEL, eigenlijk niets anders inhoudende, dan dat het hem speet, dat de heer VAN VLIET zoo slecht berekend scheen voor zijne taak, of dat zijn zoon zoo onwillig was, dat hij echter hoopte dat het wel beteren zou, als KAREL wat ouder werd, en dat hij weldra op den *Rozenweerth* komen zou, om zelf eens te zien hoe de zaken stonden. Sedert waren er drie maanden verlopen: de heer VAN BERKEL had niets meer van zich doen hooren; de gouverneur, die zoo weinig belangstelling bij den vader vond, liet den zoon nu ook maar zoo wat aan zijn lot over, en daar KAREL zeer tevreden was als iedereen slechts zijn zin deed, kon hij het nu met zijn gouverneur uitmuntend wel vinden.

Op den morgen van den dag, waarop wij HENDRIK door de sneeuw hebben zien rijden, had de jongeheer KAREL het in zijn hoofd gekregen, dat hij met de strenge koude wel een paar dikke rij-handschoenen met wol gevoerd, hebben mogt, en, zonder er over na te denken dat de wegen zoo slecht waren, had hij HENDRIK, die gewoonlijk de boodschappen in de stad verrigtte, last gegeven om zulk een paar handschoenen voor hem mede te brengen.

— Maar jonker, had HENDRIK gewaagd op te merken, ik zou anders niet naar de stad zijn gegaan.

— Dan heb je nu een reden om dit wel te doen, antwoordde KAREL. Ik heb die handschoenen noodig en dus moet ik ze hebben, en hoe eer hoe beter ook, hoor!

— Maar jonker, hervatte HENDRIK, het weder is van daag uiterst slecht, de wegen zijn gevaarlijk en....

— Kom, wat! viel KAREL hem in de rede, ik heb gisteren nog anderhalf uur ver gereden, je kunt het dus nu van daag ook wel doen, en daarbij, als je maakt gaauw terug te zijn, zal ik je een gulden geven voor je moeite.

HENDRIK was daarop naar den stal gegaan, had zijn paard gezadeld en toog op weg naar de stad, die meer dan drie uren van het landgoed *de Rozenweerth* verwijderd lag.

Ziedaar de gewigtige boodschap, die HENDRIK verrigten moest.

HENDRIK was iemand, die op het landgoed zoo wat voor alles gebruikt werd; hij deed, zoo als we reeds zeiden, de boodschappen in de stad; hij hielp den koetsier in den stal, den tuinman in den tuin, de dienstboden in de keuken. Hij sloofde en werkte van den vroegen morgen tot laat in den avond; maar hij hing dan ook geheel van den heer VAN BERKEL af en had eene vrouw met vijf kinderen te onderhouden. Hij bewoonde een huisje, dat onder het landgoed behoorde; er was een stukje grond bij, dat hij gedeeltelijk tot moestuin had ingerigt, terwijl hij op het overige gedeelte aardappelen pootte. Voor die woning en dien grond behoefde hij niets te betalen, en hij ontving nog een klein loon bovendien; maar zijn gezin kostte hem veel, vooral omdat zijne vrouw bijna voortdurend ziekelijk was en dus vele benodigdheden had en onkosten vereischte, die anders hadden kunnen worden uitgespaard. Daarbij had HENDRIK de eerezucht om zich en de zijnen door zijn *arbeid* te willen onderhouden, en hij vroeg dus geen hulp, die hij anders wel nu en dan van het kasteel, al was het zelfs van de overige

dienstboden, had kunnen erlangen. Maar een gulden was voor hem een heele schat, en hij had zich dus welgemoed op weg begeven naar de stad, nadat hem door keukenmeid en koetsier nog verscheidene andere boodschappen waren opgedragen, die hij nu metéén verrigten kon.

Toen hij echter zijne kleine woning voorbijreed, had hij even opgehouden, om goeden dag te zeggen aan zijne vrouw, die met een weinig koorts te bed lag.

— Lieve Heer, HENDRIK! had vrouw JANSZEN uitgeroepen, — moet je met dit booze weér naar stad?

— Ja, de jonker wilde het volstrekt, en hij heeft mij een goede foi beloofd.

— Maar er is geen doorkomen aan, de sneeuw zal zoo hoog liggen.

— O, mijn zwartje kent den weg zoo goed als ik; we zullen er wel komen met ons beiden.

— Wees toch in Godsnaam voorzigtig, HENDRIK! en knoop dien wollen doek om den hals.

HENDRIK deed alzo en reed voort. Hij had moeite om de stad te bereiken; elk oogenblik dwaalde hij van den weg af, en dan zonk het paard bijna tot aan den buik in de sneeuw. Het was reeds laat geworden eer HENDRIK de stad bereikte; daar gekomen was zijn eerste werk zijn zwartje in een herberg op stal te zetten, want het beest was zeer vermoeid. Vervolgens ging HENDRIK op de rij-handschoenen uit; doch hij kon ze niet terstond krijgen, zoo als de jonker ze had begeerd; men zou hem echter zoo spoedig mogelijk helpen, hij moest maar eerst zijne andere boodschappen verrigten en dan aan den winkel terugkomen. Dit deed hij, maar hij moest toen nog een geruimen tijd wachten eer de handschoenen gereed waren, en het sloeg vier uur vóór HENDRIK de stad verlaten kon. Op den terugtogt had hij het nog erger dan in het komen, want hij had nu den wind vlak tegen; hij kon bijna niet zien door de sneeuw, die hem in 't gelaat woei, en toen hij, na lang tobben, de helft van den weg had afgelegd,

begon het donker te worden. Verkleumd van koude doolde hij verder; hij geraakte weder van den weg af en besloot eindelijk van het paard te stijgen en te trachten met loopen een weinig doorstraling te krijgen. Maar bij elken voetstap zank hij tot aan de kniën in de sneeuw, hij was den koers geheel bijster geworden en begon te vreezen dat hij het kasteel vóór den nacht niet meer zou kunnen bereiken. Hij dacht aan zijne vrouw en kinderen, aan den angst, dien zij zouden doorstaan, wanneer hij zoo lang uitbleef, en hij versnelde zijn stap, maar eene doodelijke vermoeidheid overviel hem; hij zette zich op de sneeuw neder om een oogenblik uit te rusten; zijne oogen vielen toe door een onoverwinbaren slaap, hij worstelde er tegen en wilde opstaan, maar alles draaide hem voor de oogen; hij viel weêr neder en verloor zijn bewustzijn.

Intusschen had jonker KAREL zich in het fraaije, goed verwarmde vertrek een geruimen tijd met *Hector* vermaakt, en zijn eetlust was door de beweging opgewekt; hij zette zich met graagte aan den wel voorzienen disch, en dacht volstrekt niet aan HENDRIK. Plotseling vernam men eene klagende stem in den gang; de gouverneur stond op om naar de oorzaak te vernemen, en KAREL, die hem gevolgd was, zag de vrouw van HENDRIK voor zich staan. Zij zag er akelig uit; hare wangen gloeiden van de koorts, hare oogen stonden hol en zij weende bitter.

— Mijn arme man is nog niet terug! zeide zij met eenige heftigheid tegen KAREL. — Hij zal van het spoor zijn afgeraakt, de duisternis zal hem zijn overvallen, en nu ligt hij misschien in het bosch te sterven.... Och, lieve God! wat zal er dan van mijne kinderen worden en van mij!

— O, hij zal zóó wel komen, zei KAREL. — Hij zal misschien wat lang hebben moeten wachten in de stad.

— Maar, jonker! weet ge dan niet dat het zulk boos weêr is? — 't Is zonde om iemand daarin uit te sturen; 't is zonde, zeg ik.

— Ja, vrouw JANSZEN! sprak de gouverneur, — 't weder is zeker niet heel mooi, en de jonker heeft er niet wel aan gedaan, om uw man daar doorheen te sturen; maar HENDRIK kent immers uitmuntend den weg, en....

— Wie zou er nu den weg kennen, mijnheer? 't Is zoo donker dat men geen hand voor de oogen kan zien, en mijn man is nóg niet terug, dat is zeker.... o, hij zal niet terugkomen ook!

— Maar, goede vrouw! de maan komt immers zoo met een op; uw man zal zeker zoo lang ergens wachten.

— Neen, hij zal niet wachten, dat doet hij nooit; en de maan komt eerst laat op, het is verleden dingsdag al volle maan geweest. O God! mijn arme man ligt zeker ergens in het bosch te sterven van koude....

KAREL had de diep bedroefde vrouw eenige oogenblikken strak aangezien, hij voelde zich bewogen door haar kermen en klagen; daarbij zag zij er zoo akelig uit en klonk hare stem zoo hol; hij voelde de tranen in de oogen komen, en had alles wel willen geven wat hij bezat, om HENDRIK gezond voor zich te zien staan.

— HENDRIK moet gezocht worden! riep hij plotseling uit. — JAN, zeide hij tot den koetsier, die insgelijks in den gang was gekomen, — JAN, zadel mijn hit en uw bruin ook, wij zullen HENDRIK gaan zoeken in het bosch.

— God loone u, jonker! sprak thans de vrouw, — ik zal u volgen.

— Neen, vrouwtje, zeide de gouverneur, — dat moet gij niet doen; gij zijt niet wel en, indien uw man nu eens werkelijk een ongeluk was overkomen, wie zou dan voor uwe arme kinderen zorgen, als gij erger werdt? — Ik zal ook medegaan en, wees gerust, wij zullen al het mogelijke doen om uw man terug te vinden.

Weinige oogenblikken later zaten de gouverneur, KAREL en JAN de koetsier in den zadel, elk van een lantaarn voorzien.

Guur blies de noordenwind hen in 't gelaat, terwijl zij de oprijlaan van het kasteel doorreden; de ontbladerde takken der hooge beuken, die ter weërszijden oprezen, zuchtten en trilden bij elke nieuwe vlaag; het flauwe schijnsel der lantaarnen deed de sneeuw wel even flikkeren op den grond, maar scheen toch de duisternis van den nacht nog te vermeerderen. Toen men het hek achter zich had gelaten, werd de

koude heviger en de weg slechter; de diepe sporen lagen opgevuld met mulle sneeuw, even als de greppels en kuilen, zoodat het moeilijk was de paarden voor een misstap te hoeden.

— Voorzigtig maar, zeide de koetsier, die vooruit reed. — 't Is drommelsch lastig om op 't goede pad te blijven.

— KAREL, gij moest terugkeeren, ried de heer VAN VLIET, — ik zal met JAN wel verder gaan; het is waarlijk te erg.

— Neen, mijnheer, antwoordde KAREL vast besloten, — ik ga niet terug vóór wij HENDRIK hebben gevonden. — Wat zou zijne vrouw wel zeggen, als ik zonder hem terug kwam!...

— We moeten tusschenbeiden maar eens roepen, hervatte de koetsier, — dan hoort hij ons misschien. En de hand aan den mond brengende, riep hij zoo luid als hij kon: Hola, hei! HENDRIK!!

Het eenige antwoord was het loeijen en gieren van den wind.

Brrr! kwam JAN, — plezierig is anders! en hij zette zijn paard weer in beweging.

Na een groot kwartier stapvoets te hebben voortgereden en te vergeefs herhaaldelijk te hebben geroepen en geluisterd, kwamen zij aan het tamelijk uitgestrekte bosch, waardoor de weg heenliep. Zij bleven dien weg volgen en mengden hunne stemmen in het gehuil van den wind. Eens, nadat zij weder geroepen hadden, bleef JAN aandachtig luisteren:

— Ik heb iets gehoord, zeide hij, — iets, als het gehinnik van een paard; we moeten links aanhouden!

Hij steeg af van zijn viervoet en sloeg den eersten dwarsweg links in; KAREL en de gouverneur volgden. Zij waren hier thans een weinig voor den wind beschut, maar de weg was nog slechter; ook de heer VAN VLIET was van zijn paard gestegen; KAREL verkoos op zijn hit te blijven en sloot den trein. Hij luisterde zoo scherp toe als hij kon en bad God om hulp ten einde HENDRIK terug te mogen vinden; hij deed zich nu scherpe verwijtingen, omdat hij den armen man zoo onnoodig had uitgestuurd, en steeds stond de vrouw van HENDRIK hem voor

den geest: hij zag haar uitgeteerd gelaat, hare door koortshitte gloeiende oogen, die zij vol smart en vertwijfeling op hem gevestigd hield; hij hoorde den verwijtenden toon, waarop zij hem had aangesproken, en de wanhopige klagt door haar geslaakt: »wat zal er van mijne kinderen en mij worden!»... en onwillekeurig begon hij te sidderen.

Daar kwam, bij het omslaan van een hoek, de wind hem met verdubbelde woede te gemoet en rukte hem zijn pet van het hoofd. Hij steeg van zijn hit om zijn pet op te rapen, maar kon dien niet meer vinden; ook zijn lantaarn was uitgewaaid. Dezelfde windvlaag had intusschen het verwijderd gehinnik weder tot de zoekenden overgebracht; de gouverneur en JAN de koetsier, hadden hun pas versneld, en toen KAREL met veel moeite weder op zijn hit gekomen was, bevond hij zich alleen en in volslagen duisternis. Hij meende echter eenig antwoord op zijn geroep te hooren en liet zijn hit een eind wegs voortgaan, tot dat hij plotseling zoo geweldig met het hoofd tegen een tak aanreed, dat hij uit den zadel tuimelde en een gil gaf van pijn. Hij riep nog eens, maar vruchteloos; het gieren van den wind verdoofde zijne zwakke stem. Een vreeselijke angst becroop hem. — Nu zal ik hier moeten sterven, dacht hij, even als de arme HENDRIK door mijn schuld zeker ook is omgekomen! — Hij begon bitter te weenen en viel zijn hit om den hals:

Gij zijt mijn laatste vriend, zeide hij, alsof het dier hem had kunnen verstaan,.... gij zult bij mij blijven tot dat ik dood ben, niet waar?.... O, mijn God! wist ik nu maar dat HENDRIK gered was, dan zou ik geruster zijn. Als ik er het leven nog van afbreng, zal ik nooit meer zoo iets doen; ik zal niet zoo eigenzinnig meer zijn en mijn wil door-drijven.... HENDRIK heeft mij wel gezegd, dat het zulk slecht weder was en dat de wegen zoo gevaarlijk waren, maar ik heb er niet op gelet.... nu ondervind ik het zelf maar al te zeer!.... Zouden de gouverneur en JAN mij zoeken? dacht hij toen weder. Och, waarom zouden zij het doen? ik heb nooit iets voor hen gedaan; ik heb mij niet willen onderwerpen aan hetgeen de heer VAN VLIET mij zeide, ik ben

brutaal tegen hem geweest en ik heb hem uitgelagchen. En JAN, de koetsier, heeft ook niet veel aan mij te danken; ik heb mij verleden week nog zoo kwaad op hem gemaakt, omdat hij mijn karwats niet gaauw genoeg vinden kon naar mijn zin. Och, ik ben een kwade jongen, van wien niemand houden kan, en dat is mijn eigen schuld; en nu zal men mij hier wel in de sneeuw laten liggen! 't Is misschien maar goed ook, want nu ik HENDRIK niet heb kunnen terugvinden, zou zijne vrouw mij altijd naar haar man vragen, en zijne kinderen zouden mij den moordenaar van hun vader noemen!... O mijn God, mijn God!

Zoo zat KAREL te weeklagen, terwijl hij zijn hoofd tegen den hit aandrukte. Hij herinnerde zich alles wat er met hem gebeurd was; ook de tijd, die hij op de kostschool had doorgebracht kwam hem weder voor den geest; hij vroeg in zijn binnenste zijne vorige meesters om vergeving voor het kwaad, dat hij tegen hen had bedreven; hij dacht aan langen DAAN, dien hij bijna had doen verdrinken in den vijver, en eene huivering voer hem door de leden; hij dacht ook om ERNEST SPIEL. — Dat was toch een goede jongen, zeide hij bij zich zelve; hij zou mij misschien nog helpen, als hij kon...

Eensklaps werd KAREL in zijne overdenkingen gestoord: hij meende eene menschelijke stem te hooren; hij hief het hoofd op, en ziet, het was lichter geworden; hij kon thans het wit van de sneeuw en de boomen onderscheiden. De maan was opgekomen, en, hoewel ze niet door de wolken had kunnen breken, verspreidde ze toch een vaal licht. KAREL luisterde.... hij vernam de stem nog eens, maar het was een akelig, hartverscheurend geroep:

— HENDRIK, HENDRIK! klonk het, — waar zijt gij, waar zijt gij?

KAREL wist niet of hij droomde of waakte; hij meende de stem te herkennen en beefde van angst.... Daar zag hij een schim tusschen het hout te voorschijn komen en hem snel naderen: ja, het was de vrouw van HENDRIK, hij had zich niet vergist! Als door eene toover-

magt aan zijne plaats gekluisterd, bleef hij haar met wijd opengesperde oogen en open mond aanstaren, terwijl ze daar met loshangende haren en verwilderde bewegingen op hem toevloog; hij dacht niet anders, of zij zou hem vermoorden.

— Ha! krijschte de vrouw, toen ook zij hem herkend had, — zijt gij het jonker, hier in het bosch en met een bloedend hoofd... Ha, dat is de straf van boven: gij zult hier sterven even als mijn man!

KAREL was vreeselijk ontzet van die akelige verschijning; eindelijk gaf de angst hem krachten; hij wierp zich op zijn hit en had geen andere gedachte meer, dan om zoo spoedig mogelijk van de plaats weg te komen, waar hij dat spooksel had gezien. Maar nauwelijks had hij eenige oogenblikken voortgereden of hij hoorde het weder achter zich; het vervolgde hem met een naar geroep... Zijne haren rezen te berge, hij joeg zijn hit voort, tusschen boomen en struiken door, tot dat eindelijk een nieuw gerucht zijn gehoor trof en hem weder eenigzins tot zich zelve bragt. Thans hoorde hij duidelijk het gehinnik van een paard; zijn hit antwoordde daarop, het was dus nu geen droom meer. — Mijn God! dacht hij, zou ik HENDRIK nog vinden. Hij steeg weder van zijn hit af, wrong zich met moeite door het digte heestergewas heen en kwam toen spoedig op eene meer opene plek van het bosch, en ja, daar zag hij het zwarte paard van HENDRIK voor zich; het stond met uitgestreken hals en met het hoofd naar den grond gebogen. Maar waar was HENDRIK zelf? — KAREL riep hem bij zijn naam, doch ontving geen antwoord; hij naderde het paard; daar stootte hij met den voet tegen een ligchaam, dat half onder de sneeuw verborgen lag, hij bukte: het was HENDRIK, doch roerloos, stijf, zonder de minste beweging. KAREL poogde het hoofd van sneeuw te bevrijden, en... hij zag het gelaat van een doode: de oogen waren gesloten, de mond open, de trekken strak, de wangen geel-bleek en zoo koud als de sneeuw.

— O mijn God! hij is dood! gilte KAREL. — Dood! klonk het achter hem. Hij keerde zich verschrikt om: daar stond ZIJ weder,

de vrouw van den doode, en ze staarde hem met hare verwilderde oogen aan....

— Genade! was alles wat KAREL kon stamelen; toen verloor hij zijn bewustzijn.

De lente had den winter vervangen. Het sneeuwkleed was van de aarde opgenomen, en een tapijt van groen en bloemen had het vervangen. De zon prijkte weêr aan de blaauwe lucht, en, gekoesterd door hare warme stralen, kwamen de jonge blaadjes uit de zwellende knoppen te voorschijn; duizende vogels zongen hun lentelied; het vee loeide weder in de grasrijke weide; vrolijk blatend huppelden de lammeren om de kudde heen, en vol vertrouwen trippelden de veulens hunne moeders na. De visschen spartelden in den helderen stroom, waarover de boomen hun nieuwen, frisschen bladerdos heenwuiden; het koren sproot uit de welige landsdouwen, en de witte bloesems bedekten de vruchtboomen; de gouden-regen en de paarsche en witte seringgen waren met hunne bevallige bloementrossen getooid, terwijl de meidoorns hunne welriekende geuren verspreidden door het bosch: overal openbaarde zich een nieuw leven, een krachtig ontwaken na den langen winterslaap.

Maar toch, al dat schoone der ontluikende natuur scheen weinig invloed te hebben op KAREL VAN BERKEL, die eerst kortelings van eene zware ziekte was opgekomen. — Wat was hij veranderd! De vroeger zoo vrolijke en wilde knaap, met zijne blozende wangen en heldere oogen, zat thans somber, zwak en uitgeteerd, met bleek gelaat en doffen blik, in een leunstoel, en niets van wat hem vroeger behaagde kon hem thans uit zijne lusteloosheid opwekken. Op alles wat men hem voorstelde om hem afleiding te geven, antwoordde de vroeger zoo eigenzinnige KAREL, die soms zoo moeilijk te bevredigen was: — Ach, laat mij; ik verdien het niet, ik ben een moordenaar!

Die groote verandering was ontstaan sedert den vreeselijken nacht, dien KAREL in het bosch had doorgebracht. Bewusteloos was hij naar het kasteel teruggevoerd, en eene hevige ziekte had hem weken achtereen aan zijne legerstede gekluisterd. Zijn vader was op het hem toegezonden bericht naar *Rozenweerth* gespoed en had hem helpen verzorgen. Vreeselijk was de worsteling tusschen leven en dood geweest, maar eindelijk was het gevaar geweken. Nu dacht de heer VAN BERKEL dat zijn zoon met het schoone weder, wel spoedig gansch herstellen zou, maar daarin vergiste hij zich. Ook KAREL's geest was krank geworden door al het gebeurde, en zijne sombere neêrslagtigheid verliet hem niet. Bijna altijd zag hij het lijk van HENDRIK voor zich, half onder de sneeuw bedolven, en hoorde hij de stem van zijn geweten, dat hem beschuldigde de oorzaak te zijn geweest van den dood van dien man; elken nacht was het hem, alsof de vrouw van HENDRIK om zijne legerstede waarde, zoo als hij haar gezien had in het bosch.

En of hij zijn vader al gesmeekt had om voor het gezin van HENDRIK te zorgen, en of zijn vader hem dit al herhaalde malen plegtig had beloofd, en of vrouw JANSZEN reeds dikwijls op het kasteel was geweest om KAREL te bedanken voor al hetgeen zij uit zijn naam had ontvangen, — de angst en de somberheid verlieten hem niet, 'en hij had er nog niet toe kunnen besluiten om vrouw JANSZEN te zien; want hij was te zeer voor haar bevreesd!

De heer VAN BERKEL was ten einde raad, en eindelijk had hij een dringenden brief geschreven aan zijn zwager, den predikant SPIEL, om hem te verzoeken op *Rozenweerth* te komen en zoo mogelijk raad te schaffen.

De predikant kwam; hij nam KAREL aandachtig op en sprak lang met hem; hij liet hem alles verhalen wat er gebeurd was en begon hem er toen op te wijzen, hoe de goede God hem het leven had gespaard, hem van zijne gevaarvolle ziekte had verlost en hem alzoo de gelegenheid had gegeven om goed te maken, 'tgeen hij misdreven had.

De predikant SPIEL was een verstandig en braaf man, die reeds aan menig krank gemoed, de verloren kalmte en rust had hergeven; hij stelde zijn zwager voor om KAREL met zich mede te nemen naar zijne pastorij, en de heer VAN BERKEL nam dit voorstel met vreugde aan, want hij begreep dat de predikant oneindig beter dan hij geschikt was voor de moeilijke taak, om zijn zoon weder teregt te brengen.

Maar vóór zij *Rozenweerth* verlieten, verlangde de predikant van zijn neef KAREL, dat hij met hem naar de woning van vrouw JANSZEN zou gaan. KAREL had daar veel op tegen; hij had vrouw JANSZEN niet willen zien, omdat hij eene soort van geheimzinnige vrees voor haar koesterde; omdat hij zich nog niet duidelijk kon voorstellen dat hij haar zelve in het bosch had gezien, en altijd meer vermoedde dat zij hem daar als een geest of spooksel was verschenen en had vervolgd; omdat hij eindelijk dachtte, dat, als hij de woning van HENDRIK zou binnentreden, diens vrouw en kinderen hem het woord: moordenaar! naar het hoofd zouden werpen en hem zouden afvragen: wat hebt gij met mijn man — wat hebt gij met vader gedaan?

Oom SPIEL sprak er niet verder over, maar toen hij eens op een helderen morgen met KAREL eene kleine wandeling deed, bragt hij hem ongemerkt voor de woning van vrouw JANSZEN. Zoodra KAREL die woning zag, wilde hij het op een loopen zetten, maar zijn oom vatte hem bij de hand:

— Moed gehouden, sprak hij, — volg mij daar binnen, het zal u meé-vallen, en wat meer is, ge zult er vrouw JANSZEN genoeg door doen, want ze heeft u al lang zoo gaarne eens willen zien en spreken.... En gij moogt haar niets weigeren, wat gij kunt vervullen.

KAREL trad langzaam voort. De deur stond open en twee kindertjes speelden er voor in den zonneschijn; ze hieven hun blozend gelaat naar KAREL op en knikten hem vriendelijk goeden dag. Een knaapje, dat wat ouder scheen, kwam op den drempel en, zoodra hij de wandelaars had gezien, riep hij naar binnen:

— Moeder, moeder! daar komt de jonker zelf met Dominé.

Op dit geroep kwam de moeder aan; KAREL schrikte op het zien van haar rouwkleed; maar toen hij weder een angstvalligen blik op haar wierp, herkende hij haar bijna niet meer. Neen, zóó had hij haar niet in het bosch gezien, met zulk een kalm gelaat, met zulke helder bruine oogen, met zulk een gezond voorkomen en nette kleeding.

— O, jonker! zeide zij, hem bij de hand nemende, — dát is goed dat gij eindelijk zijt gekomen. Ik dacht dat gij het vrouw JANSZEN maar niet kondt vergeven.

— Vergeven! — Ik aan u! riep KAREL verwonderd uit.

— Ja, gij moet het mij niet ten kwade duiden, jonker, dat ik u eerst in het bosch zoo heb laten liggen, zonder u te helpen; maar ik was toen ziek, ik was zoo ongerust over mijn armen man, ik wist niet meer wat ik deed.

— Ik heb u dan toch in het bosch gezien, gij waart het dan toch zelve?

— Ja zeker, jonker. — Ik had geen rust noch duur, toen ik mijn man niet terug zag komen; ik ijde naar het bosch en zocht en riep, maar vruchteloos. Eindelijk dacht ik hem gevonden te hebben, maar gij waart het, alleen en bloedend; ik weet niet wat ik u toen gezegd heb, maar ik was als wanhopend, dat ik mij weér teleurgesteld vond. Ik zag u toen op eens haastig voortrijden en volgde u werktuigelijk, zonder te weten wat ik deed. Ik vond u weér bij het lijk van mijn man; daar gaf de smart mij mijne bezinning terug; toen ik zag dat hij, helaas! mijne hulp niet meer noodig had, borst ik in tranen uit en dit gaf mijn gemoed lucht. Ik ontwaarde nu dat gij, jonker, in flauwte laagte; ik wiesch zoo goed ik kon uw bebloed gelaat met wat gesmolten sneeuw af en verbond uw hoofd met een stuk van mijn doek. Maar ik kon u niet weder bij kennis krijgen; gelukkig echter kwamen nu de heer VAN VLIET en JAN, de koetsier, op mijn geroep aanrijden, en met veel moeite bragten we u en mijn armen man naar het kasteel terug.

— O, vrouw JANSZEN! riep KAREL uit, en hij viel voor haar op de kniën, — dan ben ik u het leven verschuldigd, dan hebt gij mij gered, — mij, die uw man heb vermoord!

— Foei, jonker, zoo moogt ge niet spreken, hervatte vrouw JANSZEN, terwijl ze KAREL ophief. — Zoodra gij hadt ingezien dat ge niet goed hadt gehandeld, met mijn man in zulk boos weêr uit te sturen, hebt ge immers alles gedaan, wat u mogelijk was, om hem terug te vinden en te helpen, als het kon. En dat wij te laat zijn gekomen, zie, jonker, dat was Gods wil, waaraan wij ons allen moeten onderwerpen, of we arm zijn of rijk! En de goede God heeft mij kracht gezonden bij mijn kruis. Ik heb wel een harde koorts gehad, maar die heeft gelukkig kort geduurd; toen ben ik spoedig in beterschap toegenomen, en nu ben ik zoo gezond als ik in jaren niet was geweest; ik kan voor mijne kinderen zorgen, en de goede God heeft ook u ingegeven mij daarin te helpen. Uit uw naam, jonker, heb ik al reeds te veel ontvangen van het kasteel; ik heb daarom uw gouden horologie en uw fraaijen beker, die gij mij ook hadt toegezonden, trouw bewaard om ze u terug te geven, zoodra ik u zag. — Zie, hier zijn ze, vervolgde vrouw JANSZEN, terwijl ze het horologie en den beker, zorgvuldig in papieren gewikkeld, uit een kastje te voorschijn haalde.

— Neen, neen, zeide KAREL, — ik neem niets terug; behoud dat als een aandenken, is het niet voor u, dan is het voor uwe kinderen. — O, ik wil voor uwe kinderen zorgen, ik wil alles voor hen doen, wat ik kan, om het gebeurde weder goed te maken.

— Dat is braaf gesproken, mijn jongen, zei oom SPIEL. — Maar, om dat te kunnen nakomen moet ge leven en u dus niet meer zoo laten neêrdrücken. Ge moet moed en kracht vergaaren om te handelen en om door uwe daden te toonen, dat uw berouw opregt is, dat ge u verbeteren wilt, dat ge een goed, braaf mensch wilt worden. Zie, dan kan het gebeurde, als een middel in Gods hand, ook voor u goede vruchten dragen. Wanneer ge u overgeeft aan wanhoop en vertwijfe-

ling, dan is alles verloren, dan kunt ge niet meer herstellen wat ge misdreven hebt, — maar wanneer ge uw best doet om uw leedgevoel en uw berouw als een man te dragen, en om uwe verkeerde neigingen te overwinnen, dan zal God u sterken en dan kunt ge nog veel goed doen. — Wilt ge beloven daarnaar te streven?

— Ja, oom, ik zal mijn best doen, maar dan moet gij mij helpen.

— Dat zal ik, mijn jongen, zoo veel ik kan.

Het bezoek aan vrouw JANSZEN had KAREL goed gedaan; met meer opgeruimdheid dan hij in lang had aan den dag gelegd, vergezelde hij zijn oom naar diens pastorij. Daar zag hij zijn ouden schoolkameraad, ERNEST SPIEL, terug, die de kostschool verlaten had en zich nu verder onder de leiding van zijn vader bekwaamde, ten einde later op eene der Hoogeschoolen te gaan studeren. KAREL, wiens trots en hoovaardij op eigen krachten gebroken was, kon het nu met den stillen, ijverigen ERNEST veel beter vinden dan vroeger. Ook met zijne verdere neefjes en nichtjes, — want oom SPIEL had een groot gezin, — geraakte KAREL spoedig bevriend. Voor oom zelf, die de eerste was geweest, die weder licht had doen schijnen in zijne sombere gemoedsgesteldheid, koesterde hij de grootste liefde en achting; terwijl hij in zijne goede tante eene tweede moeder vond. KAREL was in eene gunstige stemming in de pastorij gekomen, hij gevoelde voor het eerst van zijn leven groote behoefte aan opbeuring en troost, aan liefde en vriendschap, aan steun en leiding, en dat alles kon hij daar in ruime mate vinden.

Het vriendelijke dorp, waartoe de pastorij behoorde, en de lagchende omstreken werkten ook weldadig op zijn gemoed. KAREL's vader liet zijne geheele opleiding aan den predikant over, en deze onderwees hem te gelijk met zijn zoon. Eerst leerde KAREL met ijver om zijn oom genoeg te geven, later omdat hij er zelf genoeg in smaakte,

en een jaar nadat ERNEST naar de akademie te *Leiden* was vertrokken, vond KAREL hem daar weder. ERNEST en KAREL bleven vrienden, en dit strekte KAREL tot eer, want ERNEST SPIEL werd alom geacht om zijn kunde en goed gedrag. — En nooit vergat KAREL het gezin van den armen HENDRIK, dat in hem een verstandigen weldoener vond; terwijl het voor hem tot eene blijvende en waarschuwendende herinnering strekte aan het gevaarlijke van eigenzinnigheid en willekeur.

G O O D I S L I E F D E .

DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Wanneer de lente, rijk in gaven,
 Den naakten grond met bloemen siert,
 En in de bloesems van 't geboomte
 De vogel zingend hoogtij viert;
 Wanneer, op bont gedoschte vleuglen,
 De vlinder in den bloemhof speelt,
 En 't gonzend bijtje aan tulp en lolie
 Haar honigdauw en was ontsteelt:
 Dat dan de kindermund Hem roeme,
 Die op deze aard zijn' goedheid toont,
 En heerlijk als de God der liefde
 In 's Hemels heilge zalen troont.

Wanneer de zomerzon haar stralen
 Met warmer glansen nederschiet,
 En aan geboomte, tuin en akker
 Een voller dosch en luister biedt;
 Wanneer de beekjes murmlend klaatren,
 Door 't hooge berggetopt gevoed,
 En 't lied des leeuwriks reeds de scheemring
 Met schelle toonen blij begroet:

Zou dan het kinderhart niet juichen,
 Reeds bij het vroegste morgenrood,
 En zingen: onze God is liefde!
 Wat zijn zijn werken goed en groot!

Wanneer de herfst met stiller kleuren,
 Maar schitterend toch met eigen schoon,
 Te midden van zijn bont gebladert,
 Een schat van vruchten spreidt ten toon;
 Wanneer de boomgaard met den akker
 Om strijd ons wintervoorraad biedt,
 En 't oog de blaauwe en witte trossen
 Des wijngaards gretiglijk bespiedt:
 Dan menge in 't lied der veldelingen,
 De teedre kindermond zijn toon,
 En zinge dankbaar: God is liefde!
 Wat zijn zijn werken rijk en schoon!

Wanneer de winterstormen loeijen,
 De sneeuw den killen grond bedekt,
 En 't water, in kristal herschappen,
 Der dartle jeugd tot speelplaats strekt;
 Als bij een vrolijk knappend haardvuur
 En welvoorzienen avonddisch,
 De guurheid buiten wordt vergeten
 En scherts der spijzen toekruid is:
 Zou dan ook 't kinderhart niet danken
 En zingen: God de Heer is goed!
 Zijn' liefde schenkt aan elk getijde,
 Wat ons zijn' trouwheid prijzen doet!

DES LEVENS JAARGETIJDEN.

DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

—•••••—

U siere, mijn kind! in de lente van 't leven
 En waarheid en kuischheid voor menschen en God,
 En rijk aan de vrucht van geloof en van liefde
 Zij eenmaal uw zomer, bij wisselend lot,
 Een oogst toone uw herfst, waar zelfs Englen in roemen,
 Gerijpt door den gloed van Gods Heiligen Geest,
 Dan zult gij den naadrenden winter niet vreezen,
 Bereid is uw hart voor der hemelen feest.

—•••••—

DE TROUWE HOND.

DOOR

C. L E E N D E R T Z.

In een welvarend dorp van *Noord-Holland* aan den duinkant woonde een landman, die, behalve nog twee andere kinderen, eenen zoon had van omstreeks veertien jaren. Zijn naam was ADRIAAN. Hij had school gegaan met den zoon van eenen tuinman op eene buitenplaats, eenen knaap van nagenoeg dezelfde jaren. Daar ADRIAAN liefhebberij had in bloemen, en van zijnen vader een hoekje in den tuin gekregen had, om ze aan te kweeken, bezocht hij gaarne zijnen schoolmakker. De tuinman gaf hem nu en dan eenige bloemzaden, tevens met het onderrigt, hoe hij de aarde op de beste wijze toebereiden moest, om de beste en sterkste planten te krijgen, die het heerlijkst bloeiden. Somwijlen schonk hij hem wel eens een of meer stekken en planten, die in de broeibakken gekweekt waren, of ook wel zulke, die in den winter in de kamer bloeiden.

ADRIAAN was er dankbaar voor, maar wenschte tevens den aard en de eigenschappen der verschillende planten en bloemen te kennen; en de tuinman bevredigde gaarne zijne nieuwsgierigheid en zijnen weetlust. Van de planten kwam hij weldra op de insekten. Torren, kevers, vlin- ders, bijen, wespen — alles trok zijne aandacht, en telkens had hij aan den baas nieuwe vragen te doen over de levenswijze, over het min of meer schadelijke of nuttige van allerlei soorten. Niets ontging hem, en

de tuinman, die in de natuurlijke historie niet alleen der planten, maar ook der insekten, der vogelen en der dieren zeer ervaren was, leerde hem, zoo veel de tijd en zijne vatbaarheid toelieten. Ook vertelde hij hem van de vogelen, kippen, eenden, ganzen, duiven, musschen, vinken, uilen, sperwers, van de voordeelen, die men er van trekken kon, of van de schade, die zij aan de tuinen, boomgaarden en landerijen toebagten. Verder onderzocht hij naar muizen en mollen, die in den tuin dikwijls veel bedierven. Paarden, runderen, schapen en geiten kende hij eenigermate van de boerderij zijns vaders, maar de tuinman kon hem toch veel mededeelen, dat zijne weetgierigheid prikkelde.

De zoon van den tuinman, wiens naam WILLEM was, kwam op zekeren tijd bij hem, en vertelde hem, dat de hond van zijnen vader, *Fanny* geheeten, vijf jongen gekregen had. Hij noodigde hem uit, die eens te komen kijken. ADRIAAN had hier grooten zin in, en beloofde dadelijk te zullen komen, zoodra hij het werk, waaraan hij voor zijnen vader bezig was, zoude gedaan hebben. Nieuwsgierigheid maakte hem ijverig. Het werk ging hem vlug van de hand, en weldra was hij er mede gereed. Nu liep hij op een drafje naar des tuinmans woning, en WILLEM bragt hem dadelijk bij het nest der jonge honden. Zijn vader, zeide hij, wilde er maar een van aanhouden; drie andere had hij beloofd aan goede vrienden, die ze gaarne wilden hebben, omdat ze van zulk een goed ras waren. — En wat moet er dan van het vijfde worden? vroeg ADRIAAN. — Ja, dat weet ik niet, was het antwoord; — dat zal denkelijk met eenen steen om den hals verdrongen worden. — Dat zoude jammer zijn, hervatte ADRIAAN; — maar zoude uw vader het mij niet willen afstaan? — Dat denk ik wel, zeide WILLEM, — indien hij zeker was, dat het goed zoude opgepast en verzorgd worden, want hij zoude niet gaarne zien, dat het mishandeld werd. Ik wil het vader wel eens voorstellen, of misschien is het beter, dat gij het hem zelf vraagt. Zie, daar ginds is hij bezig met aan den knecht zijne bevelen te geven.

Terwijl de beide knapen hierover met elkander praatten, en ADRIAAN

beschroomd was, om hem zijn verzoek voor te stellen, kwam de tuinman naar hen toe. — Zoo ADRIAAN! dat is net een kolfje naar uwe hand. Zie eens, welk een mooi nest met jonge honden! Zij zijn nu nog blind, en er valt niet veel bijzonders aan te zien, maar als ze eens een week of wat ouder zijn, dan zullen zij er wel anders uitzien, want zij zijn van een' goeden tuk, sprak hij.

— Baas! ik zoude u wel een verzoek willen doen, zeide ADRIAAN. — WILLEM zeide zoo even, dat gij er welligt een van zoudt willen verdrinken; mag ik er een van hebben? ik zal er goed op passen. — Aan het verdrinken zoude het nog zoo gaauw niet toe zijn, want ik zou er altoos nog wel een liefhebber voor vinden; maar kom aan! ik wil u gaarne genoegen doen, omdat gij zulk een brave jongen zijt, zeide de tuinman. Gij moet echter nog eenigen tijd geduld hebben, want de jongen kunnen de zorg van de oude nog niet ontberen. Ik zal dan een van de mooisten voor u uitzoeken! Niemand blijder, dan ADRIAAN. Hij verheugde zich reeds bij voorraad in het vooruitzicht van het vermaak, hetgeen hij met zijnen hond hebben zoude.

Hij had wel vele honden gezien van verschillende grootte en van verschillende uitwendige gedaante, maar nog nooit was het hem ingevallen den baas naar die soort van dieren te vragen. Nu had de tuinman gezegd, en hij had het ook gezien, dat de jongen blind waren. Dit kwam hem bijzonder voor, want hij wist, dat kalven en andere jonge dieren terstond de oogen open hadden. Hoe lang zou dat bij de jonge honden duren? Hij was nieuwsgierig dit en meer bijzonderheden er van te weten, en vroeg dus den tuinman, of hij hem wel een en ander betreffende die soort van dieren wilde mededeelen. — Gaarne, mijn jongen! was het antwoord, — maar ik kan u in geene drie woorden de natuurlijke geschiedenis van den hond vertellen. Hebt gij lust, kom dan maar eens nader bij mij, als ik beter tijd heb.

Toen nu de drukte in den tuin wat over was, en de langere avonden

gelegenheid gaven tot gezellig onderhoud, voldeed de tuinman aan het verlangen van ADRIAAN in dezer voege.

— De honden, die wij thans kennen, kunnen tamme genoemd worden. Zij stammen echter af van den wilden hond, die in de bosschen in andere oorden leeft. Van dezen echter heeft men nog geene nauwkeurige beschrijving, en men neemt algemeen den herdershond aan voor den stamvader van die honden, die bij de verschillende volken gevonden worden. Zij zijn den mensch overal gevolgd, en gewennen zich aan alle luchtstreken, van de koude pool-streken tot in de warme landen tusschen de keerkringen. In *Europa* vindt men de meeste, verschillende rassen. In *Amerika* zijn er ook velen, die echter gedeeltelijk verwilderd zijn. De hond is een vleeschetend dier, dat in zijnen wilden staat verscheurend is, maar ligt tam gemaakt kan worden, en alsdan in verschillende rassen van huisdieren, die grootelijks in gedaante en grootte van elkander afwijken, verandert. Sommige hebben eenen stompen, andere eenen meer of min puntigen muil. Deze hebben lange ooren of staarten, gene hebben ze kort. Het haar is nu eens stijl en ruw, dan eens zacht en glad, soms gekruld en wollig; deze hebben kort, andere zeer lang haar, vooral aan den staart, dien zij meestal naar de linkerzijde omgekruild dragen, hetgeen men zegt, dat veroorzaakt wordt door dat zij niet met het lijf regt vooruit gestrekt loopen, maar altijd met de rechterzijde wat meer voorwaarts, zoo dat dan de staart natuurlijk naar de linkerzijde overhangt.

Zij hebben een zeer goed gebit, en kunnen met hunne puntige, sterke tanden fel bijten, en zelfs harde beenderen er mede verbrijzelen.

Zij komen blind, of met de oogen door een vlies gesloten ter wereld, en gewoonlijk duurt het negen dagen, voor dat zij zien kunnen. Zij leven omstreeks veertien tot zestien jaren; somwijlen evenwel bereiken zij den ouderdom van twintig jaren.

Schoon de honden vleeschetende dieren zijn, kan men hen gewennen ook ander voedsel te gebruiken. Zij eten dan bijna alles, wat de mensch

gebruikt en hun geeft; het vleesch en het gebeente van sommige watervogels zullen zij nooit aanraken. Hun gewone drank is water; de kleine hondjes voedt men wel met melk. Zij drinken lepperend met de tong, zonder hunnen bek in het water te steken, dat hen anders in hunne neusgaten dringen zoude. Zij zweten niet behalve aan de voetzolen, waar zij sterk uitwasemen, gelijk men ook ziet, dat zij vermoeid of verhit zijnde met de tong uit den bek sterk lijgen.

Zij zijn somwijlen onderworpen aan eene hevige, doodelijke ziekte, de hondsdolheid. In dezen toestand hebben zij eene angstige vrees voor water en voor alles, wat blinkend naar water lijkt. Zij eten dan bijna niets, zijn in het begin der ziekte knorrig, bijten daarna alles, wat hun voorkomt, en ontzien dan zelfs hunnen meester niet. Hun beet veroorzaakt bij menschen en dieren dezelfde dolheid, die onder schrikkelijke stuiptrekkingen met eenen benaauwdend dood eindigt. Men kent nog geen zeker geneesmiddel tegen deze schromelijke ziekte. Dikwijls kan het weken, maanden lang duren, voor dat de gevolgen van den beet zich openbaren. Gelukkig komt deze ziekte slechts zelden voor; in de laatste tijden is zij echter hier te lande en elders in *Europa* menigvuldiger geweest, zoodat de regering maatregelen daartegen heeft verordend.

De hond heeft alle zintuigen zeer goed, maar vooral is het zintuig van den reuk sterk ontwikkeld en van eene onbegrijpelijke fijnheid.

Hij is zeer leerzaam. De kunstjes, tot welke men hem afrigten kan, zijn oneindig. Hij leert den naam van zijnen meester kennen, en in korten tijd hem gehoorzamen. Op diens bevel haalt en brengt hij alles, wat hem bevolen wordt, zoekt zelfs uit het water en van onder het water de dingen op.

Hij hecht zich met groote getrouwheid aan den mensch, dien hij, zooveel in zijn vermogen is, hulpe biedt, dien hij verdedigt, dien hij betreurt als hij afwezig is, of als hij hem door den dood verliest. Hij herkent zijnen meester, al is deze ook jaren afwezig, en betoont bij het wederzien op alle mogelijke wijze zijne blijdschap.

Dankbaar voor genotene weldaden, vergeet hij spoedig de slagen en mishandelingen van zijnen meester, — met een woord, de hond bezit zoo vele goede hoedanigheden, dat men hem te regt voor het zinnebeeld der getrouwheid heeft aangenomen.

Dit dier is dus ook de getrouwste medgezel van den mensch, en vorst en bedelaar vindt er zijn vermaak in eenen hond te hebben. De honden worden bescheiden en vriendelijk, of boosaardig en lomp, al naar dat zij de toegenegenheid of den afkeer van hunnen meester tegen iemand opmerken. Zij onderscheiden dus de vreemdelingen van de vrienden hunner meesters; zij zijn waakzaam tegen allen onraad, passen op woning en bezittingen bij dag en nacht. Het geheugen van den hond is zeer sterk; plaatsen, waar hij maar eens geweest is, vindt hij gemakkelijk weder en naar huis zal hij, op welk eenen afstand hij er ook van verwijderd zijn mag, spoedig terugkeeren.

Men bedient zich van hem op veelvuldige wijzen. De herdershond past op de schapen. De hond wordt afgerigt ter jagt; hij draait den karnemolen en het spit; hij wordt voor wagentjes gespannen, en helpt dus vleeschhouters en visschers in het vervoeren van hunne vrachten. In *Siberië* en *Kamschatka*, waar de grond met sneeuw en de rivieren met ijs bedekt zijn, trekt hij de sleden der reizigers. Soms worden er twaalf, zestien, of twintig en meer voorgespannen, en zij leggen groote afstanden in betrekkelijk korten tijd af.

In de landen, waar men niet zulk een gebruik van de honden maakt, worden zij gegeten, gelijk in *China*. De negers mesten ook de honden en slagten ze; zij verkiezen dit vleesch boven alle ander. De kanadische wilden, en de eilanders van de Zuidzee, houden ze insgelijks voor eene lekkere spijs. Hier te lande wordt hunne huid somwijlen tot leder bereid, en men maakt er handschoenen van; ook maakt men van het haar der krulhonden kousen, en van de vachten warme bonte mutsen.

Door verschil van luchtstreek, van voedsel, en door andere, nog niet genoeg bekende oorzaken is er eene verscheidenheid van rassen ontstaan,

zoo groot, dat men bezwaarlijk gelooven zoude, dat deze op het uiterlijke zoo zeer verschillende dieren tot een en hetzelfde geslacht behoorden. Uit hunne inwendige deelen, uit hunnen aard, uit hunnen omgang en neiging tot elkander onderling blijkt echter het wel zeer zeker, dat zij alle honden zijn. De groote newfoundlandsche hond, en het mopsje of leeuwte — wie zoude ze voor hetzelfde geslacht houden! Ik kan ze niet alle noemen; en door het kruisen der rassen wordt de verscheidenheid nog grooter. Denk aan den dog, aan den grooten en kleinen hazewindhond, aan den jagthond, den tijgerhond, den krulhond of poedel, den dashond, den brak, den keeshond en een groot aantal andere.

— Ziedaar, dus eindigde de tuinman, — u in eenige korte trekken de natuurlijke geschiedenis van den hond medegeedeeld. Ik heb mij opzettelijk van alle voorbeelden en verhalen van trouw, moed, geheugen enz. onthouden, daar deze in de geschiedenis en bij oude en nieuwe schrijvers in menigte zijn opgeteekend.

ADRIAAN had oplettend toegeluisterd, en bedankte wel zeer voor zijne mededeeling. Hij verlangde naar den tijd, dat hij den jongen hond krijgen zoude. Hij had reeds een hondenhok voor hem in gereedheid gebracht. Na eenige weken voldeed de tuinman aan zijnen wensch, en niemand blijder, dan ADRIAAN, toen hij met zijnen hond te huis kwam.

Hij leerde hem van tijd tot tijd allerlei kunstjes; hij liet hem opzitten, een poot geven, en wel naar verkiezing, den regter of den linker. Bood hij hem met de regterhand iets te eten, dan mogt hij het aannemen, maar moest het weigeren, als het hem met de linkerhand werd toegereikt. Hij leerde hem touwtje springen of door den hoepel of de zaâmgevouwen handen. Hij liet hem apporteren, en de geliefkoosde beetjes terug brengen zonder ze op te eten, voor dat hij hem daartoe vrijheid gaf. Hij leerde hem dit even goed te water als te land, zelfs deed hij hem onderduiken en iets uit de diepte ophalen. Hij had daarbij veel geduld noodig, maar het dier was leerzaam en altoos gewillig; het begreep zeer spoedig de bedoeling van zijnen meester, die hem dan

ook door eene of andere lekkernij telkens aanmoedigde, en hem vriendelijk streelde. Het was geen schoothondje, maar een fiksche, groote, sterke hond. Hij had hangende ooren en een goedig oog. Om den muil was hij ligt van kleur; boven de oogen, gelijk ook op den kop was hij sierlijk met witte vlakken en strepen geteekend. Zijn borst, buik en voor- en achterpooten gedeeltelijk, als ook het puntje van zijnen staart waren helder wit, terwijl hij voor het overige zwart, of zwart-bruin was. Hij had den naam van *Wachter* gekregen, en paste ook getrouw op huis en hof.

ADRIAAN had hem geleerd op grootere of kleinere wandelingen iets, dat hij opzettelijk had achtergelaten, op te zoeken en terug te brengen. Op het woord — verloren, keerde hij langs het pad, dat ADRIAAN gegaan was, het welke hij aan den reuk herkende, terug, en bragt het bedoelde weder. Zoo had ADRIAAN in de duinen eens eenen tijd lang rondgedwaald, en miste bij het te huis komen zijnen zakdoek, dien hij niet wist, waar hij verloren had. Op het woord aan *Wachter* — verloren, liep de hond heen, en bragt na een geruimen poos den zakdoek terug.

Eens miste eene vrouw haar klein, driejarig zoontje, dat zij, daar zij eene korte poos van huis moest om eenige aardappelen van een stukje land, niet ver van hare woning, te rooijen, achtergelaten had, met bevel van zich niet te verwijderen. Teruggekomen vond zij het niet, maar dacht, dat het ergens bij de buurkinderen zijn zoude. Zij onderzocht er naar, maar te vergeefs. Waar zij ook zocht, het kind was nergens te vinden. Haar angst klom van uur tot uur. Zij liep in den omtrek rond te zoeken, maar even vruchteloos. De bureu, bewogen door hare angstige klagten, hielpen haar zoeken, maar met geen beter gevolg. Men geloofde, dat het in eene sloot geraakt, en zoo ongelukkig omgekomen was. Uren waren er verlopen, en men kan zich de radeloosheid der moeder nauwelijks voorstellen. Het gerucht hiervan verspreidde zich door het dorp, en kwam ook eindelijk ADRIAAN ter oore. Hij be-

dacht zich eenige oogenblikken, en liep toen vergezeld van zijnen hond naar de beangste moeder. Hij verzocht haar de kousjes en schoentjes, die haar kind het laatst gedragen had, te geven. Deze liet hij aan zijnen hond ruiken, en zeide: *Wachter!* het is verloren. De hond snuffelde eene poos rondom het huis; spoedig kon men aan hem zien, dat hij een spoor had gevonden. Nu herdand derwaarts loopende verwijderde hij zich meer en meer van het huis. ADRIAAN volgde hem in bange verwachting en hoop. De hond liep naar den duinkant, de duinen op en neêr, en eindelijk vrij ver in de duinen vond ADRIAAN op aanwijzing van zijnen hond, het verloren kind. Het lag van vermoeidheid en honger uitgeput ter neder, en was zekerlijk schreijende in slaap gevallen. ADRIAAN gaf het aan de moeder weder, die hem van verre gevolgd was. Met innige vreugde drukte zij het aan haar hart, en een traan van dankbaarheid parelde in haar oog. Woorden van erkentelijkheid kon zij nauwelijks uitbrengen, maar ADRIAAN gevoelde eene hooge, zuivere blijdschap, dat hij, in de hand van God, het middel had mogen zijn, om een kind van den dood te redden en het zijne moeder te kunnen wedergeven. Ook *Wachter* scheen gevoel te hebben van het goede, dat hij verrigt had, ten minste hij drukte door de vriendelijkheid, welke hij aan de moeder en het kind, gelijk aan iedereen' der omstanders, en bijzonder aan ADRIAAN bewees, zijne tevredenheid, wij zouden haast zeggen, blijdschap uit. Hij was de lieveling geworden van alle bewoners van het dorp, die van dien tijd af ook ADRIAAN met bijzondere achting en welwillendheid bejegenden. De tuinman wenschte hem ook hartelijk geluk en verheugde zich niet weinig, dat hij hem den hond geschonken had. Deze was ADRIAAN nu dubbel dierbaar geworden, en voor al de schatten der wereld zoude hij hem niet willen missen.

En evenwel scheen na verloop van eenen geruimen tijd het gevaar van hem te verliezen, ernstig te dreigen. Hij was namelijk eens naar *Alkmaar* gegaan, op eenen der drukste marktdagen, die in de kermisweek gchouden werd, met zijnen vader, daar deze aldaar vele zaken

te verrigten had. *Wachter* was medegegaan, maar omstreeks den middag in het drukste van het gewoel was de hond van hem afgeraakt. In het eerst bekommerde ADRIAAN er zich weinig om, denkende, dat de hond hem spoedig zoude wedervinden. Maar zij moesten tegen den avond de stad verlaten zonder hem wedergezien te hebben. Nog altoos hopende, dat de hond, die meermalen met hem naar de markt geweest was, alleen wel den weg naar huis zou gevonden hebben, was het voor hem eene bittere teleurstelling, toen hij hem daar niet aantrof. De nacht verliep, maar de hond bleef weg. Des anderendaags was ADRIAAN al weder vroeg te *Alkmaar*, maar ook hier waren alle nasporingen vruchteloos. Mistroostig moest hij naar huis terugkeeren. *Wachter* was en bleef weg. Alle zijne vreugde was verdwenen. De deelneming van geheel het dorp, en vooral van den tuinman was hem wel aangenaam, maar deed hem te meer zijn verlies gevoelen. Hij treurde; het scheen dat zelfs zijne gezondheid er onder leed. Hij deed wel zijn werk, maar niet met dien lust en ijver, als te voren; alles was hem te veel. Had hij den hond door ziekte verloren, dan zoude hij zich hebben kunnen troosten, maar nu kwelde hem de gedachte, of hij wel genoegzaam zorg voor hem gedragen had. Alleen de tijd kon eenige verzachting aanbrengeu voor zijn leed. Zoo verliep er meer dan eene maand. Eens op eenen kouden, regenachtigen avond, dat het huisgezin van den boer stil bij elkander zat, werd er aan de huisdeur gekrabbeld, en men hoorde het blaffen van eenen hond. — Dat is *Wachter*! riep ADRIAAN uit, en was met eenen sprong aan de deur. Het was *Wachter*, die kwispelstaarde, en ADRIAAN, die hem streeelde en liefkoosde, de handen likte; maar toen ging hij uitgeput van vermoeidheid liggen. Het arme dier was vermagerd en vervallen. Men kon het hem aanzien, dat hij veel geleden had. Men gaf hem te eten en te drinken, want hij scheen wel uitgehongerd, en bereidde hem eene zachte ligplaats. Jong en oud in het dorp verheugde zich, dat ADRIAAN's hond terug was. De moeder, wier kind gered was, kwam,

zoodra zij het vernam, en wilde hem zien, en ADRIAAN geluk wenschen. Natuurlijk, want het beest kon zijne avonturen niet vertellen, wist men niet, wat den hond in dien tijd overkomen was; maar later helderde het zich eenigermate op. WILLEM, de zoon van den tuinman, die als loteling voor de nationale militie had moeten uittrekken, had in een van de steden van *Gelderland* in garnizoen gelegen. Hier meende hij bij eenige karels, die met honden en apen op de kermissen rondreisden, den hond van ADRIAAN gezien te hebben; maar hij had gemeend, dat hij zich bedrogen had, daar hij niet wist, dat deze verloren geraakt was. Kort daarna waren die karels opgepakt en gevangen gezet wegens een' diefstal, dien zij gepleegd hadden. Toen had *Wachter*, op welken nu niet meer zoo naauwkeurig gelet werd, gelegenheid gevonden, om te ontsnappen, en was, nacht en dag door, regtstreeks weder naar huis geloopen. Hoe hij den weg gevonden, en de rivieren overgekomen was, wist men niet. Deze bijzonderheden vernam men naderhand, toen WILLEM met groot verlof te huis gekomen was, en de geschiedenis van den hond vernomen had.

Spoedig was *Wachter* even tierig, levendig en krachtig door goede verpleging en goede kost, als te voren; en het leed van ADRIAAN was rasch vergeten, en meer nog, indien het mogelijk was nog meer van een' hond te houden, was hij aan hem gehecht.

Beide waren intusschen ouder geworden. ADRIAAN was twintig jaren en *Wachter* bijna zes. Hij was een kloek jongeling geworden, die onder de jonge lieden van het dorp wèl gezien was, en zich dit ook door een braaf, zedelijk, godsdienstig en werkzaam gedrag waardig maakte. Hij was aangenaam in gezelschap, altijd bescheiden, en vrolijk van aard. Hij nam deel aan de genoegens en uitspanningen der jeugd en was in de gezellige kringen altijd welkom.

Zoo was er in den winter eene afspraak onder eenige jonge lieden, jongens en meisjes, gemaakt, om te zamen een' togt te doen op schaatzen. Men kwam op eene bepaalde plaats bijeen, en reed vrolijk af.

Het doel was *Alkmaar*, daar wilde men eenige ververschingen gebruiken, en langs eenen anderen weg terugkeeren. De helft van de reis was vrolijk volbragt, maar men had zich vergist in den tijd, dien men berekend had, van noode te hebben tot den terugtogt, zoodat de avond hen overviel. Het weder was winderig met eenige sneeuwjagt, zoodat men niet ver van zich af kon zien. Op eens hoorde men gillen en om hulp roepen. Een der achterste paren, een broeder met zijne zuster waren in een wak geraakt. De jongen redde zich, door zich aan den rand van het vaste ijs te klemmen, en werd met geringe moeite, schoon door en door nat, er uitgehaald. Maar het meisje dreef af en men kon haar niet bereiken. Terwijl men om ladders en touwen naar het dorp liep, dat gelukkig niet ver af was, was ADRIAAN ook derwaarts geijld, om zijnen trouwen hond te halen. Hij was een van de eersten terug, en op zijn woord: — *Wachter!* het is verloren, sprong de hond dadelijk in het water, en vatte het meisje, dat op het punt was van te zinken, bij het kleed, en hield haar boven water, tot dat men inmiddels met het noodige gereedschap was aangekomen, en haar redden kon. Aan land gebragt, was zij wel doodelijk ontsteld, maar had anders geen letsel gekregen. ADRIAAN vergezelde haar naar hare woning, waar zij met open armen door hare ouders ontvangen werd. Toen deze de toedragt der zaak vernomen hadden, waren zij onuitputtelijk in lof en dank aan ADRIAAN en zijnen hond; en toen ANTJE, zoo heette het meisje, drooge kleederen had aangetrokken, en weder binnen kwam, was zij verlegen, hoe zij hare erkentelijkheid aan ADRIAAN betuigen zoude. Hij was bijna niet minder bedremmeld, dan zij, bij het ontvangen van haren dank.

Intusschen gaf dit aanleiding, dat hij op eenen meer gemeenzamen voet met haar verkeerde. Hij was al langen tijd niet onverschillig geweest ten haren aanzien, maar eensdeels beschroomdheid, anderdeels gebrek aan gelegenheid, hadden hem teruggehouden, dat haar te kennen te geven. Nu was de baan voor hem geopend. Van dag tot dag

nam zijne genegenheid voor haar toe, hoe meer hij haar leerde kennen. Zij was niet alleen mooi en bloeiend van gezondheid, maar daarbij zedig, handig, altijd knap en zindelijk in haar werk; zoodat de boter en kaas, die zij maakte, als het puikje van de markt gezocht werd, en hare ouders er eenen goeden prijs voor kregen. Met hare dankbaarheid voor ADRIAAN paarde zich weldra innige liefde, en hij verkreeg zijnen vurigsten wensch, dat hij met haar verloofd werd. Zoodra er kans was, dat de jongelieden zich vestigen konden en eene boerderij opzetten, trouwden zij tot groot genoegen van wederzijdsche ouders. Van alle kanten wenschte men hun geluk, en nam hartelijk deel in hunne vreugde.

De jonge vrouw hield even veel van den trouwen hond als ADRIAAN, ja, zij kon niet nalaten hem in stilte en eenzaamheid wel eens te streelen en te liefkozen, om dat zij hem, niet alleen als den redder van haar leven, maar ook van al haar aardsch geluk, beschouwde. Zij paste dus zeer zorgvuldig op hem, en hij beloonde het, zooveel hij kon, door vriendelijkheid en gehechtheid.

Het geluk van het jonge paar werd verhoogd, toen zij een kind kregen. Nu waren zij op het toppunt van geluk; dankbaar roemden zij er in. Maar eensklaps dreigde het geheel vernietigd te zullen worden. Op een' drukkend heeten zomerdag kwam er een onweder opzetten. ADRIAAN was op het land aan het werk. ANTJE, pas uit het kraambedde hersteld, was in den kelder bezig met het afroomen van de melk, die zij den volgenden dag karnen wilde. Het kind lag in het wiegje in het binnenhuis. Intusschen was de onweërsbui meer en meer nabij gekomen, en eensklaps stond het huis door den bliksem getroffen in brand, die door eenen sterken wind aangeblazen nog meer in hevigheid toenam. ANTJE was nauwelijks te redden; zij werd half in onmagt uit den kelder gedragen. ADRIAAN kwam, zoo spoedig hij kon, toeschieten, maar te laat. Terwijl de bureu nog een en ander wilden redden, anderen ijlden om de brandspuit te halen, hoorde men het gillen der jonge moe-

der om haar kind. Men trachtte vergeefs in de brandende woning in te dringen; alles stond in ligte, laaije vlam, en het eene gedeelte voor, het andere na stortte in. Iedereen vreesde, dat het lieve kind ellendig omgekomen zijn zoude.

En echter was het gered. Op een gedeelte van het erf, dat het verst van de brandende woning verwijderd was, vond men het onbezeerd met *Wachter* aan zijne zijde *). In de kamer, waar het wiegje stond, was de brand het eerst uitgebarsten, en denkelyk had de hond, die bij het kind was, het gevaar ziende, het dadelijk uit het wiegje gedragen, en in veiligheid gebragt. Niemand had het gezien, omdat het in de eerste oogenblikken gebeurd was, voor dat de bureu tot redding konden toesnellen, en voor dat ADRIAAN zijne brandende woning bereiken kon. Met verrukking drukte ANTJE haren zuigeling aan de borst. Zij en ADRIAAN wisten niet, hoe zij hunne dankbaarheid aan *Wachter* bewijzen zoude, die zich alle liefkoningen liet welgevallen, en wel blijde was, maar niet scheen te beseffen, dat hij zulk eene groote, goede daad verrigt had. Hij was er niets grootsch op, maar betoonde toch zijne deelneming in de vreugde van zynen meester en van zijne vrouw.

Zij hadden wel veel verloren, maar hun dierbaarste schat was behouden gebleven. Daar het huis en de verdere bezittingen tegen brandschade verzekerd waren, werd de woning weder opgebouwd, terwijl zij bij de ouders van ANTJE zoo lang hunnen intrek namen.

In het volgende voorjaar konden zij hunne nieuwe woning betrekken. Nu was het in den hooibouw; beide, man en vrouw waren druk bezig op het land. Zij hadden hun kindje medegenomen. Het was spelende in slaap gevallen bij de kruiken en de mand met eten. Het had den sleutel van het huis in de hand. Aan *Wachter* was de zorg voor het-

*) In de *Letteroefening* van Augustus 1822, pag. 488, vindt men eene soortgelijke redding van een kind door eenen hond verhaald.

zelve, en tevens voor de broodkorf aanbevolen. Goedaardig hield hij bij het kind de wacht, terwijl de moeder, eene poos haar werk stakende, op eenigen afstand met belangstelling en liefde haar kindje in den gerusten slaap, en haren *Wachter* gadesloeg, aan wien zij behalve haar eigen leven, ook de redding van haar kind te danken had. ADRIAAN was bezig met het oprigten van eenen hooiberg.

En hier eindigt mijn verhaal, wijl er verder niets bijzonders van den hond te melden valt. Het huisgezin van ADRIAAN leefde gelukkig en tevreden, dankbaar voor den zegen, dien het genoten had en nog dagelijks ondervond. Man, vrouw en kinderen koesterden en kweekten den trouwen *Wachter*, tot dat hij van ouderdom stierf, betreurd van allen. Zijne nagedachtenis ging nooit bij hen verloren.

A N N A.

DOOR

S. J. VAN DEN BERGH.

Van haar vroegste levensdagen
Was het Anna's hoogste vreugd
Naar des Heeren wet te vragen,
Naar zijn steun op 't pad der deugd;
Klonk des zondags langs de velden
Door haar dorpje 't klokgebom,
Haar, wie liever elders snelden,
Was een kerkgang welleskom.

Aan de zijde van haar moeder
Zag men haar, met blij gelaat,
Triplend langs haar oudsten broeder,
Uit haar huisje in de oeverstraat,
't Bijbeltje in de kleine handen,
Spoeden naar het kerkgebouw,
Waar ook in die heilge wanden
Haar de leeraar leeren woŕ.

Beurtlings zag ze daar zich wijzen
 Op held Abrâms vast geloof,
 Hoorde zij er Jozef prijzen,
 Voor verleidings lokstem doof,
 Wees men haar in Ruth het voorbeeld
 Van een dochter, braaf en goed,
 Of zag zij den nijl veroordeeld,
 Die door Kain werd gevoed.

Maar wat meest en liefst ze er hoorde
 Was steeds van den kindervrind,
 Die haar vroeg tot braafheid spoorde,
 Dien zij vroeg reeds had bemind;
 Van dien Jezus, die de kleenen
 Tot zich riep met zoete stem,
 Die ~~st~~g bijstand wil verleenen,
 Waar het hart dien vraagt van Hem.

Van dien Heiland, nooit volprezen,
 Die van zonden ons ontslaat,
 Die den weg ons heeft gewezen,
 Waar geen voet verwacht in 't kwaad;
 Van dien Jezus, die zijn leven
 Willig voor de zondaars gaf,
 Om den hemel hun te geven,
 Na den doorgang van het graf.

En zoo leerde zij er kennen
 Wat hier 't hart alleen voldoet,
 En zoo leerde zij zich wennen
 't Kwaad te schiften van het goed,

En zoo leerde zij er kampen,
 In haar Heiland steeds verblijd,
 Met des levens zorg en rampen,
 Die hier niemand ooit vermijdt,

Weeze, weduw, arme moeder,
 Die haar kindren sterven zag,
 Altoos zeif ze: »de Albehoeder
 Zij geprezen nacht en dag:
 Hij schenkt kracht ook onder 't lijden,
 Welgedaan is wat Hij doet;
 'k Zal mij in Zijn naam verblijden;
 Wat mij nut is weet Hij goed.»

Wat zij gaarne had vernomen
 In haar jonkheid, werd haar kracht,
 Toen de morgen was gekomen,
 Die beproeving tot haar bragt,
 En nog dankt zij menigmalen,
 Dat zij in haar vroegste jeugd
 Niet met leeren wilde dralen,
 En in God zich heeft verheugd.

En nog gaat zij als voorhenen,
 Wen de zondagklepel klept,
 Met de schare zich vereenen,
 Die zich naar het kerkje rept,
 Om des Heeren woord te hooren,
 Hem te loven als weleer,
 Toen geen moeder ze aan moest sporen
 Tot de vreeze van den Heer.

En keert ze uit het kerkje weder
Naar heur afgelegen kluis,
O dan zegt ze dikwijls teeder
Tot wat kind ze ontmoet bij huis:
»Vroeg den Heer gediend geeft zegen,
Vroeg Zijn wet bemind geeft vreugd,
Och, bedenkt het toch ter degen
Kindren, in uw vroegste jeugd!»

JOHN DENNIS BLONDÉ.

DE CHINESCHE BANDELING.

DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Ja, vader en moeder mogen mij verlaten, dat de
Heer mij slechts aanneme.

Ps. XXVII: 10.

De Chinesche knaap, wiens naam hierboven staat, was een door zijne ouders mishandeld en verwaarloosd kind, waarover in verlaten toestand de christelijke liefde zich had ontfermd en dat door zijnen beschermer in 1843 naar *Engeland* werd overgebracht. In dit zijn nieuwe vaderland had hij het geluk in den edelen Lord FITZ WILLIAM een vaderlijk vriend te vinden, die zich zijn lot met warme deelneming aantrok. Op kosten van dezen weldoener werd hij op eene kostschool geplaatst, waar zijne godsdienstige opvoeding niet minder dan zijne verstandelijke vorming werd behartigd en waar hij bleef inwonen tot aan zijnen dood, die in het jaar 1850 plaats greep.

Bij zijne komst in *Engeland* had hij nog weinig redelijke begrippen van godsdienst. Zijne als kind ontvangene indrukken deden hem meer een magtig en boos wezen vreezen, dan dat de voorstelling van een liefdevol God en Vader ingang had gevonden in zijne ziel. Twaalf jaren was hij oud, toen hij op de kostschool kwam, en hij was op dat

tijdstip een kind van zes of zeven jaren naauwelijks in ontwikkeling vooruit en hield nog gaarne met de kinderachtigste spelen zich bezig. Nogtans ontbrak het hem niet aan goeden aanleg en vooral bleek hij gevoelig voor ieder bewijs van genegenheid, dat hem geschonken werd. Naarmate men hem in kennis zag toenemen, vertoonde zich tevens in hem eene oprechte en teedere belangstelling in den Bijbel. Blijkbaar gevoelig voor den weg door den Allerhoogste met hem gehouden, was het als of de ouderlooze knaap er een te hoogeren prijs op stelde zich te kunnen verkwikken in het Woord en de liefde zijns hemelschen Vaders. Door het Evangelie bekend gemaakt met de grootheid zijner vroegere dwaalbegrippen, met het natuurlijk bederf van het menschenhart en met den eenigen weg der behoudenis, gelijk die in den lieven Heiland is te vinden, reikhsalde hij er weldra naar om door belijdenis en doop in de Kerk des Heeren te worden opgenomen. Zijne meest geliefkoosde Schriftuurplaats was JOHANNES XV, daarop kwam hij in gesprek en brieven immer terug en met opgewonden geestdrift gewaagde hij menigmaal over zijn voorregt, dat hij, Chinesche verworping, als een van God bevoorregte op den waren wijnstok mogt worden ingeënt.

Naarmate zulke gedachten in hem veld wonnen en hare kracht naar buiten openbaarden, werd een merkbaar verschil tusschen hem en de meesten zijner schoolmakers in het oog vallend. Terwijl deze met hunne spelen zich vermaakten, zocht hij bij voorkeur door het lezen in zijnen Bijbel zich beter bekend te maken met den inhoud en den geest der Heilige Schriften, eene oefening, waarbij het schoone plan voor zijnen kinderlijken geest zweefde, om eens als prediker van dat reddingswoord zijn vaderland tot een weldoener te zijn.

Niet verre van de kostschool woonde een arm man, wiens armoede door aanhoudend ligchaamslijden werd verzwaaard, maar die onder zijn kruis den ootmoed en de vertroosting van eens Christens geloof trefend deed aanschouwen. Zoo dikwerf hij maar kon, was DENNIS bij

den vromen lijder, voor wien zijn gevoelig hart met deelneming klopte en die door zijne onderwerping en heiligen geloofsmoed op zijne geestelijke ontwikkeling een magtigen invloed had. In dit verblijf van krankheid en armoede was de Chinesche knaap dagelijks ooggetuige, hoe de kracht des Heeren in zwakheid wordt volbragt en dat de geloovige in CHRISTUS waarlijk alle dingen vermag.

In het jaar 1848 begon zich in den jeugdigen trooster des armen zieken zelf eene ziekelijke gesteldheid te openbaren, en daar de geneesheeren de kiem, die zich tot eene doodelijke ziekte ontwikkelen zou, met bezorgdheid aanzagen, werd het nu billijk geacht zijnen wensch naar aanneming niet langer te vertragen. Op Zondag den 15den October 1848, deed hij voor vele getuigen openlijke belijdenis van zijn geloof en ontving den doop. Zoovelen deze aandoenlijke plegtigheid aanschouwden, denken gewis nog allen met deelneming terug aan den ernst en den plegtigen toon, die den Chineschen jongeling onderscheidde en zijne belijdenis als eene zaak des harten deden kennen.

Op den 31sten October 1848 schreef hij aan een vriend, en na van zijnen doop te hebben gewaagd, gaat hij dus voort:

»Ik lees dagelijks in mijnen Bijbel, gelijk dat mij is aanbevolen door uwen vader en zoo vele andere lieve vrienden. Heden las ik van de kinderen Israëls, hoe de Heer hen uit PHARAO'S handen heeft bevrijd. O, ik ben er geheel zeker van, dat als wij maar met ons gansche hart op Hem vertrouwen, Hij zoo ook ons uit gevaren en verzoekingen redden zal.

»Hoe dank ik den goeden God voor zijne genade, dat Hij mij arme zwerver uit *China* naar dit land heeft overgebracht, om Hem te leeren kennen en als zijn kind in liefde te dienen. Alvorens ik hier kwam, wist ik even min als mijne landgenooten, wie God is en hoe lief Hij ons heeft. Ik hoop nu maar, dat ik nog eenmaal in staat zal zijn om in mijn geboorteland dien goeden God aan anderen te doen kennen, hoe Hij de Schepper is van alles en zijn eeniggeboren Zoon gegeven

heeft, opdat wij zouden leven door zijnen naam en van rampzaligheid verlost den hemel en zijne heerlijkheid beërven.

Geloof mij,

Uw getrouwe vriend,

JOHN DENNIS BLONDE.”

Met elken dag bleek het van nu aan meer, dat hij in zijn spreken en handelen door den Heiligen Geest werd bestuurd en bij een schijnbaar wederkeeren van zijne gezondheid, vleiden zijne dankbare opvoeders zich op nieuw met de hoop, dat hij nog eenmaal als Evangeliebode in zijn vaderland het goede Woord zou kunnen verkondigen en aanprijzen, dat met zoo zichtbare magt werkte op zijn hart en op zijn leven. Maar anders bleken de gedachten en de weg des Heeren; en het verre land, waar hij de ruste van CHRISTUS voor zijne ziel had mogen vinden, moest ook de rustplaats worden voor zijn stof.

Op den 2^{den} December van ditzelfde jaar, schreef hij aan een vriend te *Hull*:

»Inderdaad, ik voël mij gedrongen eenmaal als zendeling werkzaam te zijn, want ik kan de wetenschap niet dragen, dat mijne landgenooten onder ellende en zonden gebukt gaan en dat zij wandelen als vijanden van dien lieven God, die dagelijks boozen en goeden met zijne weldaden overlaadt. Om die reden is het mij eene zielsbehoefte naar mijne landgenooten weder te keeren en hun aan te zeggen, dat hunne harten verduisterd zijn en dat zij gevaar loopen voor altijd verloren te gaan, wanneer zij zich van hunne zonden niet bekeeren.

Ik weet nu welke pligten jegens mijne landgenooten op mij rusten en welk eene liefde ik hun schuldig ben. Voor ik in *Engeland* kwam wist ik daarvan niets. Met welke gewaarwordingen zou ik hen voor den regterstoel des Allerhoogsten ontmoeten, indien ik met den schat, dien ik vinden mogt, niet tot hen wederkeerde, om ook hen daarin te doen deelen? Reeds gedurende een langen, zeer langen tijd bezielde mij deze gedachten en daarom ook wil ik het boekdrukken leeren, om

te beter te kunnen slagen. Ik ben inwendig gezond, maar altijd nog krachteloos in mijn eene been. Twee maanden geleden heb ik een val gedaan, toen voelde ik daarvan weinig pijn, maar eene ziektestof schijnt daardoor opgewekt, die nu mijne gezondheid meer onderdrukt dan mij bij mijnen lust om vorderingen te maken aangenaam is."

Arme jongen, weinig dacht toen hij en weinig ook vermoedden zijne vrienden, welk een keer die krachteloosheid nemen zou. Zijne pijnen bleven toenemen en weldra was het voor den geneesheer niet twijfelachtig, dat eene heupontsteking aanwezig was.

Onder zulke voorsteeken vng het laatste tijdperk zijns levens aan en daarvan mededeeling doende, zullen wij vele van zijne eigene woorden kunnen mededeelen. Jeugdige lezers, neemt ze ter harte de teedere uitingen des geloofs van dien jongen vreemdeling en leert van hem in uwe jonkheid den Heer lief te hebben. Niet minder dan hij zijt gij, in een Christenland uit Christenouders geboren, door God begenadigd, dringe dan ook ons verhaal uwe harten, om den goeden Herder te verheerlijken, die dezen armen verlatene redde en met dezelfde liefde u om wederliefde bidt.

Korten tijd nadat DENNIS dien laatsten brief geschreven had, zeide hij tot een vriend: »Verleden week hield op een nacht de pijn mij aanhoudend wakker. Alle jongens sliepen en ik wilde hen niet wakker maken, maar konde toch bijna niet stil zijn van de pijn en wist niet wat te doen. Maar toen dacht ik aan JEZUS en wat Hij al voor mij heeft geleden, en ziet bij die gedachte werd mijne pijn meer dragelijk en eindelijk viel ik zelfs in slaap en ontwaakte merkelijk beter.» »Dikwijls moet ik op mijn bed liggende weenen, als ik zoo aan JEZUS denk, hoe liefde Hem voor mij het kruis heeft doen verdragen.» Soms lacht wel eens een jongen, omdat ik zoo gaarne in den Bijbel lees, maar daarover bekommer ik mij niet en zeg hen, dat zij eens hunne onverschilligheid met tranen zullen boeten."

Toen hij vernam dat D^r. SMITH, een geestelijke, die hem herhaalde-

lijk had bezocht, op het punt stond om naar *China* weder te keeren, uitte hij daarover groote blijdschap en zeide met veel warmte: »ik hoop, dat hij mij zal laten weten, wanneer hij gaat. Ik wil hem dan nog eens schrijven en hem zeggen, dat ik blijde ben, dat hij gaat. Hoe wenschte ik, dat hij mij kon medenemen. Onlangs droomde ik, dat ik weder in *China* was en aan Chinezen het Evangelie predikte en dat ik mijne landtaal bijna vergeten was. Ik wilde in het Chineesch prediken, maar telkens kwamen mij Engelsche woorden in den weg.»

Met groote opgetogenheid vernam hij, dat Dr. SMITH als bisschop naar zijn geboortegrond zou gezonden worden, doch tevens vreesde hij eenigzins, dat nu zijn eerwaarde vriend hem vergeten zou, gelijk hij het steeds gezien had in *China* dat menschen, die tot aanzien verheven werden, hunne vorige bekenden vergaten. Hoe stond hij dan ook verbaasd, toen al spoedig de bisschop met een bezoek hem vereerde, en toen het bij hun zamenspreken bleek, dat een aan hem door Dr. SMITH geschreven brief was verloren gegaan, barstte hij in tranen uit en zeide: »o hoe goed van u; ik zie het, gij vergeet mij niet, maar uw brief is door mij niet ontvangen.»

DENNIS bleef nog steeds zijne bezoeken bij zijnen armen kranken vriend voortzetten en trok daaruit veelzijdig nut, maar allengs belette hem de toenemende verlamming het huis te verlaten. Altijd in krachten achteruitgaande moest hij weldra gedurig het bed houden: »Ik lijd groote pijn,» zeide hij nu eens, »niemand weet wat ik uitsta. Maar wat zal ik zeggen? Het komt van God en is wel verdiend, en is niets in betrekking tot hetgeen JESUS onschuldig voor mij heeft geleden. Daarom wil ik niet ongeduldig worden, maar dragen wat God en zoo lang Hij het mij oplegt.»

Hij had zich gewend om schetsen van preken te maken, ten einde ook zoo zich voor te bereiden tot de prediking in zijn vaderland. Enkele van deze schetsen waren geheel oorspronkelijk, andere zamengeraapt uit gehoorde of gelezene stukken. Gaarne sprak hij dan ook,

vooral in zijne ziekte, over hetgeen des zondags gepredikt was; daartoe noodigde hij steeds zijne medeleerlingen aan zijn bed en bleek het dan dat enkelen niets van het gehoorde hadden medege dragen, dan zeide hij meêwarig: »waarlijk, gij hadt wel te huis kunnen blijven, gij zijt niet beter dan een heidensche jongen.»

In October nog zeide hij: »als het God behaagt mij beter te maken, hoop ik naar *China* te kunnen gaan en er mijn volk te leeren.» Een vriend hernam: »zoo zoudt gij dan gewillig zijn om heen te gaan en te verhalen wat gij gevonden hebt.» »Hoe,» riep hij nu met groote warmte uit, »gij meent toch niet, dat ik zulk eene blijde boodschap zou kunnen ontfangen hebben en haar voor mijzelfen alleen houden! Neen, neen, ik *moet* haar in mijn land verkondigen, als het God behaagt.»

Bij eene andere gelegenheid vroegen hem eenige schoolmakers, die zich gaarne om zijn zieckbed verzamelden, waarom hij toch zoo vurig verlangde zendeling te worden. Met warmte vroeg hij toen: »Hebt gij broeders en zusters?» »Ja,» was het antwoord. — »Welnu,» zeide hij, »als eens iemand u berigt gaf van een schat, meer dan groot genoeg om te voorzien in de behoeften van al de uwen en dat die schat uw eigendom worden kon, zoudt gij dan niet u zelve voor ellendelingen houden, als gij daarin uwe broeders en zusters niet deelen liet? Zulk een schat is mij nu in JESUS CHRISTUS bekend geworden en zou ik dan niet slecht zijn, wanneer ik niet aan mijne broeders en zusters — het arme onkundige volk van *China* — alles verhaalde, wat ik van Hem weet.»

Leerzaam was het getuige te zijn van het genot, dat hij in het onderzoeken der Schrift vond. Zijn Bijbel was zijn bestendige medgezel en niets gaf hem meer genoegen dan het vergelijken der eene Schriftuurplaats met de andere. Als hij op eenige moeijelijkheid stuitte, nam hij altijd dat middel te baat en door alle gelijkkluidende plaatsen na te slaan, die hij met gemak in zijnen trouw gelezen Bijbel wist te vin-

den, wist hij doorgaans zonder vreemde hulp tot eene eigene overtuiging te komen. Aan zijn bed gebonden, bragt hij het grooter deel van den tijd op die wijze door, als maar de pijn hem eenige rust vergunde. Vooral was het hem eene aangename bezigheid om de verschillende karakterbeelden na te gaan, onder welke JEZUS in de Schriften wordt voorgesteld. Zoo zeide hij eens tot een vriend: »Ik heb heden dit gelezen: EZECHIËL XXXIV: 11—17.» Voorts naar JOHANNES X verwijzende, ging hij voort: »JEZUS zegt: IK ben de goede Herder. De goede herder kent zijne schapen.» En daarna terstond *Psalm XXIII* opslaande, zeide hij met geestdrift: »DAVID zegt: de Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken, in Hem geloof ik, ja in Hem heeft mijn hart vrede.»

Op den 14^{den} December verkeerde hij in eene zeer bekommerde gemoedsstemming. Nadenkende over zijn vervlogen leven, waren hem vele reeds bijna vergetene dingen voor den geest gekomen en pijnigde hem menige bange herinnering. Tot een zijner vrienden zeide hij in de bedruktheid zijns gemoeds: »geloof gij, dat JEZUS zulk een zondaar, als ik ben, vergeving zal kunnen schenken? Ik ben in *China* zulk een slechte jongen geweest. Ik heb mijn vader niet geëerd en ben hem niet gehoorzaam geweest, maar hij was ook een wreed man, ja een zeer wreed man. Wat heeft hij mij dikwijls en onbarmhartig geslagen, zoodat ik eindelijk hem ontloopen ben. Het was slecht van mij, maar ik wist toen niet beter. Zoudt gij denken, dat JEZUS ook mij zou willen vergeven? Zoudt gij het denken?» Gaarne had hij nog meer willen zeggen, maar men keurde het beter hem niet te laten voortgaan, daar hij reeds te zeer voor zijn zwak gestel in opgewondenheid was geraakt. Toen men hem dit voor oogen hield, was hij terstond bereid tot den volgende dag te wachten.

Des anderen daags ging hij voort met van zijnen jeugdigen leeftijd te spreken. Ook wel vroeger had hij van dit voor hem aandoenlijk tijdperk gewaagd, maar nooit zoo aaneengeschakeld en uitvoerig als toen,

waarom wij dan ook best keurden hier zijn veelzins merkwaardig verhaal aangaande hemzelve in te lasschen.

Zijn vader was een visscher te *Shangai*. Hij had een broeder, eenige jaren ouder dan hij, die altijd zeer goed voor hem was geweest, maar zijn vader was wreed. Zijne moeder was reeds gestorven, toen hij nog jong was. Reeds lange voor haar sterven was zij ziekelijk en veel droeg daartoe bij de wreedheid van haren man, die gewoon was haar onbarmhartig te slaan. Uit visschen gaande bleef hij dagen weg, zonder in het minst voor zijn gezin te zorgen en als dan de vrouw schulden gemaakt had, verwelkomde hij haar met slagen. Zij woonden toen ter tijd op het land, maar na den dood zijner moeder werd DENNIS onder de zorg van een oom te *Shangai* gesteld. Deze bloedverwant was een zeer slecht mensch, die den armen jongen van kleederen beroofde en het geld, voor de school bestemd, wegstal. Bij zekere gelegenheid klaagde de booswicht op nieuw, dat er ingebroken was en dat al het goed en geld van DENNIS gestolen was. DENNIS vader ontbood nu een Mandarin, bij wiens onderzoek het bleek, dat het gat niet van buiten maar van binnen in het houten beschot was gemaakt, waarna ook bij huiszoeking het vermiste werd teruggevonden. Nu van hem verwijderd kwam de arme zwerfer bij de moeder zijner overledene moeder, maar had bij zijn oom reeds zooveel verkeerde dingen aangeleerd, dat de oude vrouw hem niet regeren kon. »Ik was toen zeer slecht,» verzuchtte DENNIS, »maar ik wist niet beter en had naauwelijks eenige bewustheid dat ik verkeerd handelde.»

Weldra hertrouwde zijn vader en nu moest hij weder te huis komen. Zijne tweede moeder was zeer goed voor hem, ten minste zoo lang zij zelve geene kinderen had. Gewoonlijk trok zij de partij van den armen jongen en liet niet toe dat zijn vader hem sloeg, iets wat te eerder doel trof, omdat zij veel sterker was dan haar man en deze ook den moed niet had om haar te behandelen, gelijk hij zijne vorige vrouw had gedaan.

Vernits echter DENNIS zoolang zonder opzigt op straat en zonder toezigt had omgezworven, wilde het niet meer gelukken hem aan eene school te binden. Zonder dat zijne moeder daarvan kennis droeg, bleef hij meestal zijne vorige levenswijs volgen.

Zoo dikwijls het hoofd des gezins van zijne vischtogten te huis was, ontsnapte DENNIS, soms voor dagen en nachten, aan het ouderlijk huis, om de kwade bejegeningen van den wreeden en driftigen man, die aan hem al zijne boosheid koelde, te ontwijken. Gedurende zulke tijdperken leefde hij van hetgene hij al bedelende wist op te halen. Bij Chinesche feesten is het gebruikelijk aan elkander en vooral aan de kinderen geschenken te geven en hetgeen onzen DENNIS op deze wijze gewerd, verborg hij zorgvuldig, om daaruit eene bron van bestaan te hebben, zoo dikwijls hij noodig keurde zijnen vader te ontwijken. Hij bragt hij zulke gelegenheden den nacht in de open lucht door, alleen beschut door een of ander afdak, waaronder bij dag koopwaren werden uitgesteld. Eens, na met buitengewone hardheid geslagen te zijn, vlugtte hij naar een oom, die te *Chusan* woonde en die hem ook minzaam ontving, maar al spoedig werd hij uit deze vriendelijke schuilplaats teruggahaald. Bij eene latere gelegenheid ontvlugtte hij de toegedachte mishandeling in zijns vaders visschersschuit en kwam voorloopig door zijns broeders voorspraak van slagen vrij. De belofte was echter, zeide DENNIS, niet ernstig gemeend, want mijn vader bleef mij den ganschen dag met gramme woede aanzien en toen wij 's avonds huiswaarts zouden keeren, sloeg hij eene verkeerde straat in, hetgeen mij het ergste deed vermoeden. »Ik ga die straat niet in,» was mijn zeggen, »want ik begrijp, wat gij wilt, gij wilt mij naar gindschen hoogen muur brengen en mij van daar in de diepte der rivier werpen.» Dit zeggende ontliep ik zoo snel ik kon en keerde niet huiswaarts.»

Intusschen was de oorlog uitgebroken en zoodra de Engelsche schepen *Shanghai* bereikt hadden, verlieten al de betrekkingen van DENNIS de stad en sedert heeft hij niemand hunner wedergezien. Met een

anderen knaap bleef hij in en om de stad rondzwerfen en zoo werden zij des nachts onder een afdak gevonden, daar hun snorkend slag de aandacht van Engelsche soldaten getrokken had. Deze mannen verzorgden hen uit medelijden van stroo en lieten hen des morgens in hun ontbijt deelen. Weérkeurig werden zij verpligt om voor hunne verzorgers ligt werk en boodschappen te verrigten. Daar de beide jongens gewillig en gaarne deden, wat men van hen vergde, hadden zij het goed, maar DENNIS makker eens een paar stokslagen van een sercant ontvangen hebbende, nam uit vrees voor erger de wijk. DENNIS had geen lust dit voorbeeld te volgen, maar meer beducht voor zijn vaders toorn dan voor dien der Engelschen, deed hij alles om het hun naar den zin te maken en werd hun zoo eens werkelijk van groote dienst. Op zekeren dag omloopende zag hij, dat een van zijne landgenooten zwart poeijer uit een papier in de wel strooide, waaruit de Engelschen gewoon waren water voor hunne thee te putten. Terstond begreep hij dat de bron vergiftigd was. »Ik dacht toen,» verhaalde hij, »laat ik doen of ik niets gezien heb en langs een omweg de soldaten opzoeken. Zoo deed ik en zeide eerst niets, maar toen ik een hunner om water zag gaan, wist ik hem te beduiden, dat het water vergiftigd was. Ik geleidde daarop de soldaten naar den winkel van den man, die het feit had begaan en zij drongen hem met hen mede te gaan. Eerst wilde hij niet, maar werd gedwongen te volgen, en bij de bron gekomen wilde men hem noodzaken te drinken. De halstarigheid, waarmede hij weigerde, overtuigde de manschap van zijne misdaad en zij noodzaakten den Mandarijn hem te straffen. Ik kreeg het toen in mijne keus om geld te ontvangen of mede naar *Engeland* te gaan. Ik koos het laatste, »want,» zeide ik, »als de Engelschen weg zijn, zou de Mandarijn zich op mij wreken.» Zoo ben ik met die soldaten medegegaan aan boord van *de Blonde* en hier gekomen, waar God mij zoovele lieve vrienden gegeven heeft, die mij den Heere JESUS CHRISTUS hebben leeren kennen.»

Menigmaal en gaarne sprak hij van Gods wondervolle leiding met Hem. Dan leide hij meer dan eens zijn vinger op JEZ. XLII: 16 («Zoo leide ik blinden langs een weg, dien zij niet kenden, op paden, die zij niet wisten, doe ik hen treden; de duisternis maak ik voor hun aangezicht tot licht en kronkelende sporen tot een regten weg: dit is het, dat ik voor hen doen zal, en zal hen niet in hunne ellende laten») en zeide: »zoo heeft Hij mij geleid.” Eens sprak hij, »wanneer ik bedenken, hoe God mij uit *China*, uit mijn vaderland, herwaarts heeft gebracht en mij zulke vrienden gegeven, o dan is het mij zoo wonderlijk te moede! Ik kan het niet begrijpen. Hij bracht mij tot Kapitein FORSTER. Hij beschikte mij een zoo goed matroos tot vriend *). Hij leidde mij naar *Hull*, hij gaf mij daar vrienden en bracht mij naar *Wentworth* — naar *Ashcroft*. O het is wondervol; ik kan er niet bij; maar zeker het is God, die dit alles deed. Hij gaf mij eene plaats in het hart van Lord FITZ WILLIAM en maakte hem zoo goed voor mij.” Met tranen ging hij voort: »ik was een vreemdeling en hij heeft mij aangenomen, ik was naakt en hij heeft mij gekleed. Mijnheer en Mevrouw BEARDSHALL zijn een vader en moeder voor mij geweest. Moge God er al die goede menschen voor zegenen.”

Op den 24sten December 1849 schreef hij aan een vriend te *Hull*: —

» Beste —

» Ik heb uw lieven brief ontvangen, die mij veel genoegen heeft gedaan, maar nog meer genoegen zal het mij doen, als ik u eens zien mag en Mijnheer en Mevrouw B. zullen niet minder verheugd zijn, als gij eens hier komt om ons dorpelingen te bezoeken. Ik dank God, dat ik wat beter ben, sinds Mijnheer B. aan uw vader geschreven heeft. Het moet evenwel nog geheel anders worden. Ik kan mijn

*) Met ongeveinsde hartelijkheid gewaagde hij telkens van dezen zeeman, die op reis zijn goed gewasschen en versted en zoo veel mogelijk voor hem gezorgd had. Een strooheid, door dezen matroos voor hem gemaakt, hield hij tot op den dag van zijn sterven in hooge waarde.

linker been en heup nog maar altijd niet verroeren en als men er aanraakt, doet het mij groote pijn. Al de jongens zijn met de vakantie naar huis, zoodat wij het zeer rustig en stil hebben. Welk een zegen, dat wij het Woord van God en trouwe vrienden hebben om ons in ziekte te vertroosten. Ik kan als DAVID in den XXIII^{sten} *Psalm* zeggen: »de Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken;» en zoo zal het met allen gaan, die hun vertrouwen op God stellen.

Ik blijf u toegenegen vriend,

J. D. BLONDE.”

Weinige dagen later van Dr. SMITH sprekende, zeide hij: »Dr. SMITH is zeer goed, maar hij begrijpt mijn verlangen niet. Ik wil drukker worden en hier in *Engeland* dat vak leeren, ten minste als Lord FITZ WILLIAM het goedkeurt. Niet in *China* maar hier in *Engeland* wil ik het leeren. Dan zal ik naar mijn eigen land gaan en er Bijbels voor mijne landgenooten drukken en verder zal ik voor hen prediken en hun den Bijbel verklaren, als zij dien bij mij komen koopen.”

Tot zijne moederlijke vriendin, Mevrouw BEARDSHALL, zeide hij: »Tante, ik ben als een schip, dat op eene onstuimige zee wordt geslingerd en dat uit een land van duisternis naar een land van heerlijkheid stevent.” Bij eene andere gelegenheid zeide hij: »o Tante, welk een voorregt, dat ik weder in staat ben om te eten. De Heer heeft mij dien honger gegeven, want hoe zou ik anders zooveel kunnen doorstaan.” Wederom op eenen anderen tijd sprak hij: »dit brood zal mijn ligchaam kracht geven, maar het brood des levens zal mijne ziel behouden.” Op zekerer nacht, dat Mevrouw BEARDSHALL voor zijn bed zat zeide hij: »Tante, ik gevoel dat ik sterven ga, maar gij moet om mij niet weenen, want ik zal het veel beter hebben.”

Menigmaal als Mevrouw BEARDSHALL des morgens bij hem kwam, zeide hij dat hij een slechten nacht en veel pijn had gehad, maar dat als hij dan maar dacht, hoeveel de Heer JESUS voor hem geleden had, hij zich weder opgebeurd voelde en de pijn hem veel dragelijker was.

Tot een vriend, die in dezen tijd hem bezocht, rigtte hij deze woorden: »o mijn lijden is zooveel en mijne pijn zoo zwaar! Maar wat denkt gij dat nog mijn leven schraagt?» En nu zijne hand op zijnen Bijbel leggende, voegde hij er bij: »dit is het, *dit* wat mij leven doet. Gij weet wat JEZUS zegt: de mensch zal alleen bij brood niet leven maar bij alle woord, dat uit den mond Gods uitgaat; dit is het, dat mijn leven onderhoudt, er is niets anders, dat dit zou vermogen.»

Hij had eene vurige begeerte om aan Dr. SMITH te schrijven en hem te vragen, om zijne bloedverwanten in *China* te willen opsporen en hun JEZUS bekend te maken; maar hij was te zwak om dit te doen.

Op zekeren nacht, omstreeks veertien dagen voor zijn sterven, leed hij zware pijnen. Mevrouw BEARDSHALL las hem voor en hij zelf bad vuriglijk, dat de Heer zijn geloof sterken mogt en zijne pijn verzachten. Spoedig daarop viel hij in slaap en sliep tot acht uur in den morgen. Hij zeide in lang zulk een goeden nacht niet gehad te hebben, waarop Mevrouw BEARDSHALL hernam: »de Heer heeft uw gebed gehoord.» »Ja, tante,» was zijn antwoord, »de Heer heeft mijn bidden verhoord.»

Zijne kreet, als zijne wond verbonden werd, hetgeen eene langdurige en pijnlijke handeling was, was altijd: »genade, genade!» en als het gedaan was, »Goddank, dat is wederom doorstaan.»

Gedurig herhaalde hij den drie en twintigsten *Psalm* en enkele troostgezangen, die zijne lievelings-liederen geworden waren.

Weinige dagen voor zijnen dood zeide hij tot een vriend: »o het is maar een kleine tijd en toch schijnt hij zoolang voor het vleesch. Ik bid God, dat hij mij geduld moge geven. Gij weet niet hoeveel ik lijde.» Zijn vriend herinnerde hem de belofte. »Hoewel het toeve, wacht daarop, wacht het zal zeker komen, het zal niet uitblijven.» Hij hernam: »Ja, de Heer zal woord houden, maar het duurt lang voor het vleesch.»

Een paar dagen voor zijn sterven sprak hij over de maandelijksche

Zendelingsbidstond en merkte op dat het op den volgenden vrijdag juist een jaar zijn zou, sinds hij daar voor het laatst was tegenwoordig geweest. Hij had daarvoor altijd levendige belangstelling getoond en sprak er ook nu nog met groote warmte over.

Weinige uren voor zijn dood zeide hij: »Nog een korten tijd en hij die komen zal, zal komen en niet vertragen,» ofschoon zoo zacht, dat de woorden naauwelijks verstaanbaar waren. Aan God in den gebede aanbevolen poogde hij nog een *amen* uit te spreken, maar dit was het laatste teeken van bewustheid, dat hij gaf. Drie uren later viel hij in slaap en stierf juist gedurende den tijd van den Zendelingsbidstond, in welken hij nog zoo kort te voren zijne belangstelling had doen blijken.

Wie moet bij het lezen van dit eenvoudig verhaal de liefde en zorg van den goeden Herder niet prijzen, die het verlorene zoekt en zalig maakt. Verdriet en lijden hadden het eerste levenspad van dezen armen knaap gekenmerkt, maar alleen om zijn hart meer ontvankelijk te maken voor de blijde boodschap der genade. Zware lichaamspijn verzelde zijn laatsten levensstijd, maar hij had nu zijn God en Vader leeren kennen als een God van barmhartigheid en een Vader van alle vertroosting en was, hoe kort nog zelf onderwezen, een Evangeliebede voor hen, die in een Christenvaderland geboren waren.

Vele lessen geeft ons kort levensbericht aan de hand, een tweetal moge den jeugdigen lezer tot behartiging dienen en zelf hem meerdere doen opspreken.

Eene eerste vermaning heeft betrekking op de rechte waardering van het Woord van God. Hoe moet de belangstelling van DENNIS BLONDE beschamen en veroordeelen zoovelen, die den inhoud van dat heilig Woord naauwelijks op prijs stellen en ter harte nemen. Zoovelen als zelden met aandacht de prediking bijwonen, mogen wel acht nemen op zijne bestraffing: — »gij zijt niet beter dan een heiden, en zoudt even goed te huis kunnen gebleven zijn.» Lieve kinderen, drukt toch het voetspoor van dezen godvruchtigen jongeling. Onderzoek als hij de

Schriften, die u JEZUS-leeren kennen, en prent vroegtijdig zijn dierbaar beeld in uw hart. Acht de woorden des Heeren als in het bijzonder tot u gesproken. Gehoorzaam zijne bevelen, legt zijn onderwijs bij uzelf als een schat weg en bewaart al zijne heerlijke en zaligmakende beloften. Dan zult gij als DENNIS als zijne ware volgelingen gekend worden. »Mijne schapen hooren mijne stem,» zegt JEZUS, »en ik ken hen en zij volgen mij.» Zoo doende zult ook gij met blijde overtuiging kunnen zeggen: »de Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.»

Eene tweede les betreft onze verplichting, om ook anderen in onze kennis van het Woord des heils te doen deelen. Moge ieder jonge van jaren, die nog weinig of niets voor de zending onder de Heidenen doet, de woorden van dezen jongen Chinees op zich zelve toepassen: »hoe zal ik de Heidenen in den dag des oordeels ontmoeten, als zij met luider stem tegen mij roepen, dat ik met hen tegelijkertijd op aarde geleefd heb en den weg des hemels hebbende leeren kennen, dien ook niet aan hen heb trachten te doen weten.» Of zouden wij, die iets van de onuitsprekelijke rijkdommen, welke JEZUS mededeelt, ontvangen hebben, niet ten duurste verplicht zijn, ons te ontfermen over hen, die in Heidensch bijgeloof nog niets weten van dien onuitputbaren schat? O laat ons barmhartig zijn naar de barmhartigheid, die ons is geschied, wij kunnen Gode niet beter onze dankbaarheid toonen en zullen tevens den blijdsten dank oogsten van hen, die, door ons tot JEZUS toegeleid, hem in de eeuwigheid met ons loven en danken als de bron onzer zaligheid.

Mijn kind, uw helder vonkrend oog
 Kent geen gemis, geen angstig zorgen;
 Geen dag, hoe snel hij henen vloog,
 Die niet u van den vroegen morgen
 Tot in den donkren, stillen nacht
 Al, wat u nood was, heeft gebracht.

Hoe dikwerf hoorde uw luistrend oor
 Van Jezus heilig, liefdrijk leven,
 Hoe hij een armen staat verkoor,
 Om eeuwgen rijkdom ons te geven,
 Ja, toen ons heil dat offer vroeg,
 Voor ons en schande en kruis verdroeg.

Ach, ver van huis, aan 't Oosterstrand
 Zijn kindren nog bij duizendtallen,
 Aan wie in heidensch vaderland
 Dat lot niet is te beurt gevallen,
 Tot wie, hoeveel ook hun ontbreekt,
 Geen mond van Jezus rijkdom spreekt.

Als hen de nood of vreeze prangt,
 Verwachten zij van stomme beelden,
 Wat in gebed hun hart verlangt.
 Ach, met geen Bijbel nog bedeeden,
 Bemerkt hun blind verstand het niet,
 Dat nooit een afgod hulpe biedt.

Mijn kind, als gij vol dank aan God
 Hem looft voor al zijn zegeningen,
 Gedenk dan biddend ook aan 't lot
 Van wie zoo weinig nog ontvingen,
 Dat dra hun hart met u te zaam
 Den rijkdom ken van Jezus naam.

VRIJ NAAR 'T ENGELSCH.

Science of E. W. Trap

DE OUDE LIJSBET EN HAAR VRIENDEN.

DOOR

W. J. VAN ZEGGELEN.

Lijsbet was een oude ziel,
 Wie het loopen lastig viel;
 Lijsbets kracht was lang geweken:
 De ouderdom komt met gebreken.

Kind en kindskind, klein en groot,
 Moesten om hun stukje brood,
 In den moestuin of de weiden,
 Telken dag zich ver verspreiden.

Zoo liep Lijsbet meest alleen,
 In en om haar hutje heen,
 Leunend, steunend op haar stokje,
 Tot het laat namiddagklokje.

Toch was haar geluk bereid,
 Midden in die eenzaamheid;
 Want een tal van trouwe vrinden,
 Liet zich om en bij haar vinden.

Werd er al geen reedlijk woord
 Uit der vrienden mond gehoord,
 Lijsbet wist wat veel geluiden
 In de dierentaal beduiden.

Kwam ze in 't veld — de bonte koe
 Bulkte haar het »welkom» toe;
 Dreef de nacht haar 't hutje binnen,
 Poes zat naast haar stoof te spinnen.

Brak de lieve dag weêr aan,
 »Bravo!» kraaide dan heur haan
 En heur kwinkelerend sijsje,
 Zong zijn vrolijk morgenwijsje.

Maar van al heur dierental,
 Mogt zij 't geitje bovenal —
 't Geitje met haar dartle sprongen
 En haar allerliefste jongen!

Was haar wandling klein of groot,
 't Geitje was haar togtgenoot;
 En de melk, door 't beest gegeven,
 Rekte in ziekte Lijsbets leven.

En toen eindelijk 't uurtje kwam,
 Dat de Heer het oudje nam,
 Scheen 't of om haar stil verscheiden,
 Al de goede dieren schreiden.

Geen geloei, geblaas, gezang,
 Doodsche stilte, dagen lang;
 Om het needrig kluisje henen,
 Was de vrolijkheid verdwenen.

Maar, alras werd de oude koe
 Dat eenzelvig zwijgen moê,
 Poes mogt weêr haar statig spinnen
 Aan een' andren haard beginnen.

En de bontgeveêrde haan,
 Ving weêr d' ouden wekzang aan;
 En, toen 't venster werd ontsloten,
 Werde weêr sijsjes lied gefloten.

Maar één dier — het zweeg voor goed:
 't Had geen lust meer en geen moed;
 't Was de geit, die, na drie dagen,
 Lijsje in 't graf werd nagedragen.

Liefde, die het leven voedt,
 Adelt zelfs het reedloos bloed;
 't Sta in ieders hart geschreven:
 Dood is zonder liefde 't leven.

1853.

SCHEIJN BEDRIEGT.

DOOR

A. I S I N G.

Hoe men zocht of niet zocht, het beursje was weg en bleef weg.

— Maar EMILIE! vroeg de heer VERHORST nog eens aan zijn dochtertje, — maar, EMILIE, weet je wel zeker dat je het beursje op de tafel in de zijkamer hebt gelegd?

— Ja, Pa, antwoordde EMILIE, — daar ben ik zeker van. Toen ik met Mama t'huis kwam, ben ik dadelijk in de zijkamer gegaan, om de vloszijde, die ik gekocht had, in mijn werkmandje te bergen, en toen heb ik eerst mijn beursje op de tafel gelegd; maar later vergeten het weêr meê te nemen. Toen ik nu mijn hoed en doek boven had afgedaan, heb ik mij dat herinnerd: ik ben dadelijk naar de zijkamer terug gelopen; maar het beursje lag niet meer op de tafel, het was weg en nergens te vinden.

— 't Is zonderling! hernam mijnheer VERHORST. — Er is niemand in de zijkamer geweest dan kleine JAN, dien ik last heb gegeven de courant, die daar ook op de tafel lag, te krijgen en die volgens gewoonte te brengen aan den heer VAN BOOM..... Kunt ge u ook herinneren, EMILIE, of de courant nog op de tafel lag, toen ge t'huis kwaamt?

— Jawel, Pa! de courant lag op de tafel; ik heb er mijn beursje naast gelegd; maar toen ik naderhand in de zijkamer terug kwam, was de tafel geheel leëg.

De heer VERHORST bedacht zich een oogenblik en fronste de wenkbrauwen:

— Ik meen ook wel te weten, zeide hij, — dat ik den jongen eerst heb uitgestuurd, nadat Mama en gij t'huis waart gekomen....

— Kleine JAN heeft ons zelf de deur open gedaan, viel EMILIE in.

— Zoo! het is dus buiten twijfel dat hij in de zijkamer is geweest, nadat ge daar het beursje op de tafel hadt gelegd.... 't Is een leelijk geval. — Hoeveel geld was er in?

— Er was een tweevijftiger in, Pa, en nog wat klein geld, dat ik in den winkel, waar ik de vloszij heb gekocht, van een gulden heb terug gekregen.

— We zullen de zaak ernstig onderzoeken.... 't Spijt mij van den jongen; ik was anders zeer tevreden over hem; maar oneerlijkheid kan ik niet dulden! 't Spijt mij ook voor zijne arme moeder; die vrouw heeft al zooveel ondervonden, en nu dit, nog.... En de jongen blijft schrikkelijk lang uit ook; hij is nu al bijna een uur weg geweest om even naar mijnheer VAN BOOM te loopen en een doosje met ouweltjes voor mij meê te brengen. — 't Is niet pluis, 't is niet pluis!

En de heer VERHORST zag zoo vertoornd, dat EMILIE naar hem toekwam en zeide:

— Maar, lieve Pa, als kleine JAN nu alles bekend en het beursje teruggeeft, dan zult ge het hem immers wel vergeven, niet waar?

— Dat kan ik je niet beloven, kind! Stelen is het ergste wat hij doen kon: ik zou onbeschaamdheid, luiheid, onachtzaamheid, veeleer door de vingers zien; maar wat moet er worden van een jongen, die nu op zijn dertiende jaar reeds steelt, en dat bij menschen, bij wie hij in dienst is, die hem altijd goed hebben gedaan en vriendelijk hebben behandeld, die hem tot nog toe hebben vertrouwd als een eerlijken

knaap! — Neen, hoe meer ik er over denk, hoe verachtelijker hij in mijne oogen wordt.... Ik zal hem niet meer in mijn huis kunnen dulden.

Op dit oogenblik werd de deur geopend en kleine JAN kwam binnen. Het was hem aan te zien dat hij hard geloopt had: zijn gelaat was rood en bezweet, en hij hijgde eenigzins naar zijn adem, terwijl hij een doosje voor den heer VERHORST neêrzette en zeide:

— Daar zijn de ouweltjes, mijnheer!

— Waar ben je zoo lang geweest, JAN? vroeg mijnheer VERHORST op strengen toon.

— Ik, mijnheer?.... ik heb de krant bij mijnheer VAN BOOM gebragt en toen ben ik de ouweltjes gaan halen.... en toen....

— Nu, en toen?

— Och, mijnheer, neem me niet kwalijk! maar toen ben ik nog even naar moeder geweest.

— Wat moest je daar uitvoeren?

Kleine JAN werd geheel bedremmeld door de toornige blikken en den strengen toon van zijn meester:

— Och mijnheer, begon hij, — vergeef mij, maar ik wist dat moeder het zoo noodig had, en daarom heb ik moeder het stuk geld gebragt, dat ik....

Maar mijnheer VERHORST liet hem niet uitspreken:

— Wat! riep hij driftig, — al had je moeder het nog duizendmaal meer noodig gehad, moest jij het daarom stelen? — Scheer je weg uit mijn huis, oogenblikkelijk!

Kleine JAN stond verplet:

— Maar mijnheer! stamelde hij eindelijk, — ik heb niet gestolen, ik heb dat geld gekregen van....

— Genoeg! sprak de heer VERHORST: — lieg nu maar niet bovendien; de zaak is overduidelijk, en je kunt mij niet meer bedriegen. Het eenige wat nog voor je pleit, is dat je het geld niet ver-

snoept, maar het aan je moeder gebragt hebt; ofschoon ik zal onderzoeken of dat wel de waarheid is.... En nu geen woord meer: je gaat oogenblikkelijk mijn huis uit!

Kleine JAN begon te snikken; hij stotterde nog eenige half verstaanbare woorden; maar de heer VERHORST greep hem onzacht bij den arm en zette hem met geweld de voordeur uit. De knaap liet zich op de stoep nedervallen en weende bitter.

Kleine JAN was de zoon van eene weduwe, vrouw ZEEMAN geheeten, die een groot gezin had, want JAN had nog twee broërs en vier zusjes; hij zelf was de vierde in ouderdom. Zijn oudste broër heette ook JAN, van daar dat men onzen knaap in de wandeling *kleine JAN* noemde. Die oudste broër was nu een jaar geleden zijn vader opgevolgd in diens beroep van turfdragers; maar hij volgde hem niet na in het trouw te huis brengen van het verdiende loon; het geld, dat hij in handen kreeg, ging voor het grootste gedeelte in de kroeg bij spel en drank verloren, en zijne moeder zag er weinig van. Vrouw ZEEMAN betreurde het slechte gedrag van haar oudsten zoon, en dit te meer, omdat zij slechts met moeite in het onderhoud van haar gezin kon voorzien. Zij zelve was schoonmaakster; hare twee oudste meisjes verdienden eenig geld met breijen en naaijen, en kleine JAN was nu sedert een maand of zes tot groote vreugd zijner moeder bij den heer VERHORST in dienst gekomen om laarzen en schoenen te poetsen, boodschappen te verrigten en bij droog weder 's morgens en 's avonds de bloemen in den vrij grooten tuin te begieten. Mijnheer en mevrouw VERHORST hadden kleinen JAN eigenlijk grootendeels uit medelijden met zijne moeder, die jaren lang schoonmaakster bij hen was geweest, in dienst genomen, en de knaap had dit vergolden door altijd trouw zijn best te doen, tot dat hij nu plotseling, zooals wij gezien hebben, van diefstal werd verdacht gehouden.

Kleine JAN zat nog altijd op de stoep voor het huis van mijnheer VERHORST. Wat zou hij doen? Zijne moeder, die maar even t'huis was komen eten, zou thans zeker weër naar haar werk zijn; eerst had hij

er wel over gedacht om haar te gaan opzoeken en haar zijn nood te klagen; maar wat zou dit helpen? Hij wilde liever nog wat wachten, tot dat de drift van mijnheer VERHORST wat bedaard zou zijn, en dan trachten hem nog eens te spreken. Maar, hoe langer hij wachtte, hoe meer hij er tegen begon op te zien om weêr voor den toornigen man te verschijnen. Hij hoopte dat een der andere huisgenooten misschien zoude uitgaan, om zoo de gelegenheid te vinden, iemand ten zijnen gunste te winnen.

Het duurde lang, eer iemand het huis verliet: eindelijk werd de voordeur geopend, en GRIETJE de werkmeid, kwam voor den dag. Zoodra ze kleinen JAN zag, riep ze hem toe:

— Zoo, zit je daar nog, schelm!

De knaap stond op en naderde de meid:

— Och, GRIETJE! zeide hij smeekend, — zeg mij toch eens wat men eigenlijk tegen mij heeft? Ik weet waarlijk niet wat ik heb misdreven, of het moest zijn....

— Dat je vingers te lang zijn geweest, niet waar?

— Ik begrijp je niet: ik heb niets weggenomen.

— Behalve dat groen zijden beursje, waaruit je het geld, zoo als je zelf zoo dom bent geweest om te bekennen, aan je moeder hebt gebragt.

— Maar dat geld heb ik gekregen!

— Ja, gekregen heb je het, maar zonder dat het je toekwam. — Zoo'n slechte jongen, foei! — Ik ga nu aan je moeder zeggen, dat zij dadelijk bij mijnheer moet komen, dan zal zij ook eens hooren, wat voor een lievertje of je bent.

— Maar, GRIETJE! begon JAN weder, terwijl de tranen over zijne wangen liepen; — wat is er dan toch gebeurd? ik weet van niets; zeg me toch.....

GRIETJE wilde niet langer naar hem luisteren, en, terwijl ze haastig voortstapte, voegde ze hem bits toe: — Je zult zelf wel het beste weten, wat je gedaan hebt, en ik verkies niet dat je me naloopt, hoor! ik wil door geen mensch meer met jou gezien worden.

JAN ging geheel uit het veld geslagen weder op de stoep zitten; hij

besloot nu de komst zijner moeder af te wachten. Hij wist volstrekt niet, waarvan men hem beschuldigde, en 't was of niemand hem dit wilde zeggen: zijne moeder zou dit nu eindelijk wel vernemen, en het hem kunnen mededeelen, en dan kon hij zien, hoe hij zich zou kunnen verantwoorden. Naar het scheen hield men hem van diefstal verdacht; hij wist dat hij dit niet verdiende; maar het greefde hem bitter, dat men dit van hem kon denken, en de verachting, die GRIETJE de werkmeid, hem had getoond, had hem erg zeer gedaan. Hij zat op de stoep met het gelaat in zijne handen verborgen, en hij was te zeer in zijne treurige denkbeelden verdiept, dan dat hij het zou hebben opgemerkt, dat GRIETJE, in hare verontwaardiging tegen hem, de voordeur had laten aanstaan; hij merkte evenmin dat *Bello*, het geliefkoosde hondje van jonge jufvrouw EMILIE, van die gelegenheid gebruik maakte om eens wat versche lucht te gaan scheppen en de straat opliep; — hij zou van dit alles misschien ook nooit iets geweten hebben, zoo *Bello* hem niet had herkend, naar hem toe was gekomen en zijne handen had gelikt. Nu zag kleine JAN op en herkende hij op zijne beurt *Bello*; hij streelde het beestje werktuigelijk over de lange, zachte haren, tot dat hij het op eenmaal vroeg:

— Wat doe jij hier zoo alleen op straat?

Bello antwoordde natuurlijk geen enkel woord; maar, juist toen kleine JAN zich bezon, dat hij het beest wel in huis mogt zetten en de voordeur toedoen, want dat het anders misschien weg zou loopen, deed *Bello* dit werkelijk: hij naderde een anderen hond, die voorbij kwam, keek dien een oogenblik al kwispelend aan, kefte eens, sprong eens heen en weêr en zette het toen met dien nieuwen kameraad uit alle magt op een galop. Kleine JAN schreeuwde *Bello* na, maar *Bello* had geen ooren voor dat geroep; zoodat onze knaap er niets beter op wist dan het hondje na te loopen, dat de hoek van de straat reeds om was.

We zullen JAN zijn best laten doen om *Bello* terug te krijgen en voor 't oogenblik bij het huis van den heer VERHORST blijven.

Daar zien wij eerst GRIETJE terugkomen en zich zeer verwonderd toonen dat de deur aanstaat; terwijl een kwartiertje later vrouw ZEEMAN verschijnt. Deze werd terstond bij den heer VERHORST binnengelaten. GRIETJE had haar op uitdrukkelijken last van haren meester niets van het voorgevallene met haar zoontje gezegd, zoodat vrouw ZEEMAN heel eenvoudig weg vroeg:

— Wel, mijnheer, wat is er van uwé's dienst? GRIETJE heeft me gezegd dat ik zoo gaauw mogelijk bij uwé zou komen en ik heb daarom aan mevrouw VAN ZORGEN, — bij wie we bezig zijn aan 't schoonmaken, in het nieuwe huis, weet uwé? — gevraagd, of ik eventjes weg mogt om naar uwé toe te gaan.

— Dat 's goed, vrouw ZEEMAN! antwoordde de heer VERHORST, zoodra hij aan het woord kon komen. — Ik heb je laten roepen voor een leelijke zaak, die mij erg hindert. — Antwoord mij echter eerst eens kort en duidelijk op deze vraag: Heeft je zoontje, heeft kleine JAN je van morgen tusschen één en twee ure ook geld komen brengen?

— Ja, mijnheer! dat heeft hij; de jongen was er gelukkig aan gekomen, en....

— Een oogenblikje! viel de heer VERHORST haar in de rede. — Wat voor geld was dat?

— Een rijksdaalder, mijnheer, een stuk van twee gulden, vijftig, waarmeé ik dadelijk....

— Zoo, een rijksdaalder! Dan is er geen twijfel meer aan. En weet je ook hoe je zoontje daaraan was gekomen?

— Wel, een heer, heeft hij gezegd, moet hem dat stuk geld gegeven hebben, omdat hij hem achterna heeft geloopt en een boekje heeft teruggegeven, dat die heer uit zijn zak had laten vallen.

— Heeft hij je dat verteld? — Nu, ik moet je dan tot mijn leedwezen zeggen, vrouw ZEEMAN! dat je zoontje op geen eerlijke manier in het bezit van dat geld is geraakt.

— Lieve Heer! wat zeg je?

— Mijn dochtertje, die met hare Mama boodschappen had verrigt, heeft van morgen t'huis komende, haar beursje in de zijkamer op de tafel gelegd, en dat beursje is weg! — Er is intusschen niemand in de kamer geweest dan je zoontje alleen, wien ik order had gegeven om uit die kamer een courant te halen, die ook op de tafel lag. Toen kleine JAN die courant had weggebracht en hier terug kwam, heb ik hem dadelijk ondervraagd: hij was zeer bedremmeld en bekende dat hij het geld t'huis aan zijne moeder had gegeven. Niemand anders dan hij heeft dus dat beursje weggenomen, waarin juist een tweevijftiger was.

— Maar, Heere mijn tijd! dan zou mijn zoontje dat geld gestolen hebben?

— Ja, vrouw, dat is zoo goed als zeker. Het eenige, wat de zaak iets minder erg maakt, is, dat hij het geld dadelijk aan u heeft gebracht; — ofschoon hij toch nog eenig klein geld voor zich zelven schijnt te hebben behouden. — Uit aanmerking daarvan evenwel, zal ik de zaak niet aan de politie bekend maken en het gebeurde zelfs geheim houden; maar je begrijpt dat ik den jongen niet meer in mijn huis wil zien.

— Ach, lieve God! wat zal ik dan met hem aanvangen, mijnheer? — Mijn oudste zoon maakt het ook zoo slecht, en dat ik nu zoo iets moet hooren van kleinen JAN, van dien jongen, met wien ik dacht dat het zoo goed gaan zou, die tot nog toe even braaf scheen op te passen als zijn goede vader.... Och God! wat zal er van mij worden?

En vrouw ZEEMAN begon bitter te weenen.

— Ja vrouwtje, hernam de heer VERHORST, — ik had het ook nooit van den jongen gedacht; hij heeft anders altijd zijn best gedaan, dat moet ik erkennen.

— Maar, mijnheer, is uwé er wel zeker van, dat hij dat geld zou hebben weggenomen? Ik kan het, zoo waar, niet van mijn jongen gelooven dat hij een dief zou zijn.

— 't Moet toch wel zoo wezen: dat beursje kon niet in den grond verzinken, en daarbij, hij heeft je zelf het geld komen brengen.

— Och ja, dat heeft hij, en ik heb er dadelijk, vóór ik nog naar mijn werk terug ging, mijn huisbaas van betaald, voor wien ik de huur niet had kunnen bijéénbrengen met de tegenwoordige groote duurte van alles, en die mij gedreigd had ons uit ons huisje te doen zetten, als het geld er van avond niet was.... O, ik was nog zoo blij met dat buitenkansje, en nu....

Vrouw ZEEMAN werd door haar snikken belet voort te gaan. Op dit oogenblik werd er aan de kamerdeur geklopt, en vernam men het fijne stemmetje van EMILIE, die op droevigen toon riep:

— Och, Pa, mag ik eventjes binnen komen, als 't u belieft?

— Wat is er dan nu weder? vroeg de heer VERHORST.

— Och, Pa, antwoordde EMILIE, die intusschen was binnengekomen, — het is van daag een ware ongeluksdag, alles raakt weg! Begrijp nu eens, dat *Bello*, mijn lief hondje, nergens te vinden is! — GRIETJE heeft, toen ze t'huis kwam, de voordeur vinden openstaan; toen ze uitging zat kleine JAN op de stoep, en....

Plotseling hield EMILIE op, want ze herkende vrouw ZEEMAN, die zij in hare ongerustheid over haar hondje eerst niet met oplettendheid had aangezien.

— Nu, en wat zou dat? vroeg haar vader.

— Ja, ik weet het niet; maar *Bello* is nergens te vinden.

— En wie had de voordeur dan laten openstaan?

— GRIETJE zegt, dat.... dat.... stamelde EMILIE.

— Welnu, wat? vroeg de heer VERHORST.

— Ja, dat kleine JAN op de stoep zat, toen zij uitging, en dat hij er niet meer was, toen zij t'huis kwam, en dat *Bello* sedert weg is.

— Maar, groote Hemel! jonge jufvrouw! riep vrouw ZEEMAN uit: — ge wilt toch niet zeggen dat kleine JAN uw hondje ook al gestolen heeft?

EMILIE zag vrouw ZEEMAN onthutst aan; maar toen ze bemerkte hoe bedroefd deze was, sprak zij snel:

— Neen, ik geloof het niet! Kleine JAN hield veel te veel van *Bello* en van mij ook: hij zou mij dat groote verdriet nooit hebben aangedaan. Maar het was GRIETJE, die het dacht.

— Blijf hier nog een oogenblik, vrouw ZEEMAN! zeide de heer VERHORST, terwijl hij opstond om de kamer te verlaten; — ik kom zoo bij je terug.

Het had EMILIE zeer gespeten, dat zij, hoewel onschuldig, de aanleidende oorzaak had doen geboren worden van 'tgeen er met kleinen JAN was gebeurd; had zij toch niet uit onbedachtzaamheid haar beursje in de zijkamer laten liggen, de knaap zou niet in verzoeking zijn gekomen, om, zoo als ook zij dacht, dat beursje weg te nemen. Zij had den kleinen JAN altijd gaarne mogen lijden; hij had toch altijd zoo goed gezorgd voor hare bloemen, die op een afgezonderd plaatsje in den tuin stonden, en, toen zij in de vorige maand jarig was geweest, had zij in »haar tuintje», zoo als zij het noemde, twee mooie, bloeiende rozenboompjes gevonden, die kleine JAN er 's morgens vroeg had neêrgezet. Hij was ook steeds zoo goed en vriendelijk tegen haar en tegen *Bello* geweest, hij had haar dikwijls zoo gewillig kleine diensten bewezen, en nu was hij voor altijd door haar vader weggezonden! Hij zou nu haar tuintje niet meer begieten, hare bloempjes niet meer opbinden en snoeien, *Bello* niet meer zoo netjes wasschen en kammen.... EMILIE had dit alles met droefheid overdacht, en toen was ze naar hare lieve moeder geloopt en had zoo lang gevleid, dat mevrouw VERHORST eindelijk beloofd had, de voorspraak voor kleinen JAN te zullen zijn, en te zullen zorgen, dat hij, na eene goede vermaning, weder in genade werd aangenomen. Juist had zij het zoo ver gebracht, toen GRIETJE was komen zeggen dat *Bello* weg was, en dat kleine JAN ook daaraan vast niet onschuldig zou wezen. In hare bekommernis en droefheid over het verlies van haar geliefd hondje, was EMILIE naar haar vader toegeloopt,

bij wien zij vrouw ZEEMAN had aangetroffen, en nu was zij met deze alleen gebleven.

— Och, lieve jonge jufvrouw! begon vrouw ZEEMAN, terwijl zij hare betraande oogen met haar voorschoot afdroogde, — ach, ge weet niet hoe hard het voor eene moeder is, haar kind te hooren beschuldigen van een groot kwaad te hebben bedreven, en niet te kunnen bewijzen, dat haar kind onschuldig is! En ik kan toch niet gelooven, dat mijn kleine JAN gestolen zou hebben: hij is altijd zoo goed voor zijne moeder geweest.

— Maar, vrouw ZEEMAN! waar zou dan toch mijn beursje gebleven zijn?

— Ja, jonge jufvrouw! dat weet ik niet. Maar kleine JAN, die nooit liegt, heeft mij verteld, dat er op straat een heer voor hem uitging, die bij het uithalen van zijn neusdoek een boekje op den grond liet vallen, zonder dat hij het bemerkte. Kleine JAN nam het boekje op, liep den heer hard achterna en gaf het hem terug. De heer was zeer verwonderd en toonde zich heel blij, dat hij zijn boekje terug had: hij vroeg aan mijn jongen, hoe hij heette, wat hij deed en wie zijne ouders waren, en toen haalde hij zijne beurs uit den zak en gaf hem een rijksdaalder. Hoe kan kleine JAN dat nu alles verzonnen hebben? — En omdat hij wist dat ik zoo hoog noodig geld hebben moest, en dat ik zoo ongerust was hoe ik het vóór den avond krijgen zou, is hij dadelijk, zoo hard hij kon, naar mij toe komen loopen, net toen ik t' huis was om te eten, en heeft hij mij het geld gebracht.

— Ja, vrouw ZEEMAN! hernam EMILIE, — ik kan nu ook niet meer gelooven, dat kleine JAN zoo op eens gestolen zou hebben. De hemel weet waar mijn beursje en mijn lief hondje gebleven zijn; maar ik houd uw kleinen JAN voor onschuldig, en ik zal Pa vragen hem weêr in dienst te willen nemen.

— God zal u loonen, lief kind! sprak vrouw ZEEMAN geroerd.

Intusschen had de heer VERHORST GRIETJE ondervraagd, omtrent *Bello*. en omtrent het openstaan der voordeur. GRIETJE had ten stelligste be-

tuigd, dat zij de voordeur nooit openliet, dat het de eerste maal zou zijn dat haar zóó iets gebeurd was, en dat ze bovendien heel goed wist, hoe het met *Bello* gegaan was: ze had er juist, nu ze even de straat was opgelopen, om te zien of ze het hondje ook ergens vinden kon, het overtuigendst bewijs van gekregen. Kleinen JAN had zij nog op de stoep vinden zitten, toen ze uitging, even alsof hij ergens op wachtte; zij had nog een oogenblik met hem gesproken, en hij had heel zonderling geantwoord en zich gehouden of hij nergens van wist; zij, voor zich, was overtuigd, dat kleine JAN, die de gelegenheid van het huis kende, en die wist dat op dat uur de keukenmeid aan het eten bezig was, gebruik had gemaakt van hare afwezigheid om door het kelderluik in huis te geraken, dat hij toen, wie weet wat nog meer had meêgenomen, — want die eens gestolen had kon meer stelen — dat hij *Bello* bij toeval gezien had en dien ook maar had meêgepakt, en door de voordeur was weggelopen. — Mijnheer zou zich toch nog wel herinneren, aldus besloot GRIETJE, — dat *Bello* nog eens was weg geweest; dat er toen een advertentie in de krant was gezet, waarbij eene belooning werd toegezegd aan dengene, die het hondje terug bracht, en dat de broêr van kleinen JAN met het hondje was aangekomen en de belooning had ontvangen. — Wie weet, zei GRIETJE, — of kleine JAN niet toen reeds *Bello* aan zijn broêr heeft weten te bezorgen, om de belooning met hem te deelen? Nu heeft hij dit stellig gedaan, de kleine schelm heeft nu bewezen, dat hij er niets te goed voor is, want ik heb hem zoo op het oogenblik in de R...straat gezien met zijn lieven broêr, die *Bello* op den arm droeg.

Ofschoon mijnheer VERHORST niet dadelijk het gevoelen van GRIETJE ten volle deelde, zoo kwam hem het verdwijnen van *Bello* toch zonderling voor. Na hetgeen hij van vrouw ZEEMAN gehoord had, was hij in zijne overtuiging versterkt geworden, dat kleine JAN, om zijne moeder, die hij in nood wist, te helpen, het beursje had weggenomen. De heer VERHORST was dus tegen den knaap ingenomen, dien hij voor een dief

hield; dit, in verband gebragt met het vroeger terugbrengen van *Bello* door JAN, den turfdrager, en met de verzekering van GRIETJE, dat zij dezen thans weder met *Bello* en met kleinen JAN had gezien, gaf wel grond tot het vermoeden, dat de knaap werkelijk, — op welke wijze dan ook — zich van *Bello* had meester weten te maken; misschien wel daartoe opgestookt door zijn broër, en aangezet door het denkbeeld, dat hij het nu toch bij zijn vroegeren meester geheel had verkorven. De heer VERHORST was dus niet zeer geneigd, om, toen hij bij vrouw ZEEMAN terugkwam, gehoor te geven aan de bede van EMILIE, kleinen JAN voor onschuldig te houden en hem weder bij zich in dienst te nemen.

— Neen, kindlief! zeide hij, — de jongen is niet onschuldig, ten minste zeker niet wat het beursje betreft; en ook wat het verdwijnen van *Bello* aangaat, heeft hij den schijn tegen zich, want GRIETJE heeft hem daar zoo even gezien met zijn broër, die het hondje droeg. Wij zullen nog eens afwachten wat er volgt; ik hoop dat kleine JAN niet zoo schuldig zal blijken als ik vermoed; maar, zoo lang ik daarvan de zekerheid niet heb, kan ik hem niet in mijn huis terug nemen. Ook zijne moeder zal dit begrijpen en mijne handelwijze moeten billijken.

Vrouw ZEEMAN bragt nog het een en ander ter verontschuldiging van haar zoontje bij, ook EMILIE deed al haar best om haar vader tot andere gedachten te bewegen; maar de heer VERHORST liet zich niet bepraten; hij beloofde slechts in 't eind, dat, zoo de uitkomst bewees, dat kleine JAN alléén schuldig was aan het wegraken van het beursje, hij dan nog eens zien zou, wat hij deed.

Keeren wij thans tot kleinen JAN terug, dien wij verlaten hebben, terwijl hij *Bello* naliep. Zoodra hij den hoek van de straat was omgeslagen, had hij in de verte gezien, hoe een man eensklaps op *Bello* was toegeschoten, het beest had opgenomen en er meê doorging. Kleine JAN versnelde zijn loop en kwam buiten adem bij den man, die het hondje

droeg, en in wien hij, tot zijne verwondering, zijn broër JAN herkende.

— O, dat is gelukkig, dat jij het bent, JAN! riep hij uit, — nu kun je mij het hondje teruggeven.

— Dat zal ik wel laten, antwoordde de turfdrager.

— Maar het is het hondje van mijnheer VERHORST!

— Dat weet ik wel, daarom heb ik het juist opgepakt. Mijnheer VERHORST betaalt goed, dat heb ik laatst gemerkt.

— Als je nu toch weet dat het hondje aan hem behoort?

— Welnu, ik zal het hem van avond ook wel weërom brengen, en met één vragen, wat er overschiet voor den eerlijken vinder. — Ik dacht niet dat ik er zoo gemakkelijk aan zou komen; laatst heb ik wel een kwartier moeten loopen, om het beest te krijgen.... Houd je stil, *mop!* ging hij voort, terwijl hij het beest, dat zich al spartelend trachtte te bevrijden, een tik gaf; — we zullen wel goede vrienden worden, als je me maar weër wat goeds opbrengt.

— Maar JAN! hernam zijn kleine broër, — ik heb het beestje zien wegloopen, en nu moet ik het toch weër terugbrengen.

— Wel, een mooi ding! je kunt immers zeggen, dat je het niet gevonden hebt.

— Niemand weet dat het weggelooopen is; 't komt, omdat GRIETJE de werkmeid, toen ze uitgegaan is, de voordeur heeft laten aanstaan.... ik heb het bij toeval gezien.

— Wel zoo veel te beter, dan hoef je van niets te weten: ik kom het beest terugbrengen, ik krijg een fooi en daarmee is de kernis uit; als jij het terug bragt zou je toch niets krijgen.

— Maar de jonge jufvrouw EMILIE zal zoo ongerust zijn; ze houdt zooveel van *Bello*.

— Zoo veel te beter alweër; hoe ongeruster of ze zijn, hoe meer of ze geven. Ik zou eigenlijk nog een paar dagen moeten wachten, eer ik het beest terug bragt; maar ik heb hard geld noodig en daarom zal ik het van avond maar doen.

— Ik vind het toch eigenlijk niet mooi van je, JAN, dat je mij het hondje niet geven wilt!

— Waarom? Ben jij zoo gesteld op een plasdankje? Ze zullen je toch wel in dienst houden, al breng je nu dat beest niet terug.

— Dat zullen ze wel niet, JAN! want mijnheer heeft mij de dienst opgezegd.

— Wat zeg je? Waarom heeft hij dat gedaan? vroeg de turfdrager snel.

— Ja, dat weet ik eigenlijk niet; maar het schijnt dat er geld is weggeraakt, en dat mijnheer VERHORST mij er van verdenkt, dat ik het zou hebben weggenomen.

— Wel, mogt de drommel! die weêrgaasche kerel! riep de turfdrager uit, terwijl hij staan bleef. — En je hebt het toch niet gedaan, niet waar, kleine JAN?

— Neen, waarlijk niet! Maar toevallig heb ik van daag van een heer een fooi gekregen, omdat ik een portefeuille, die ik zag dat hij verloor en waarin veel waarde scheen te zitten, aan hem terug gaf. Ik zeide aan mijnheer VERHORST, die mij vroeg, waarom ik voor het doen van een boodschap zoo lang was weggebleven, dat ik het geld van die fooi aan moeder had gebragt; maar nu schijnt hij te gelooven, dat dit niet waar is, en dat dat geld het vermiste is.

— Heb je ooit van je leven zoo'n kerel gezien! riep de oudste JAN weêr uit. — Jou te beschuldigen van een diefstal! — 't is net zoo goed alsof ze er den koning voor gevangen zouden zetten. — Weet je wel dat ik nu lust heb om dien heer VERHORST een ongemakkelijk standje te gaan maken? Als ze mij beschuldigden, zou het nog wat anders wezen: ik ben een slechte vent, ofschoon ik nog nooit gestolen heb; maar jij bent een brave jongen en jou goeden naam moeten ze niet aantasten.... Je bent voor je heele leven bedorven, als ze zoo iets van je gelooven.... Kijk, ik heb lust om dat dier te vermoorden, alleen omdat het dien kerel toebehoort!

En tegelijk pakte JAN *Bello* onzacht bij de keel.

— Och, dat beestje kan het niet helpen, zei kleine JAN.

— Ik heb toch lust om dien heer VERHORST een kool te stoven, her-
nam zijn broêr. — Weet je wat, dat mooie halsbandje hier zal hij in
geen geval terug zien; dat gooi ik nog liever in de gracht, en den hond
er bij misschien. Terwijl hij dit zeide, poogde hij het slotje, waarmee
het verzilverd halsbandje gesloten was, los te breken. . . . — Kijk, ging
hij voort, — dat 's wel aardig! het beest schijnt kralen gegeten te heb-
ben! En JAN toonde zijn broêr een kwastje van stalen kraaltjes, dat tus-
schen het slotje was geraakt.

— Geef hier! riep kleine JAN haastig; — GRIETJE heeft me van een
beursje gesproken. . . .

— Welnu? vroeg zijn broêr, terwijl hij hem het kwastje gaf, waar-
aan nog een stukje groene zijde hing.

— Wel, dit is er zeker een stuk van! *Bello* zal met het beursje gespeeld
en het weggemaakt hebben. Ik herinner mij nu, dat, toen ik de krant in
de zijkamer ben gaan halen, hij mij als een dolleman tusschen de bee-
nen is komen doornvliegen.

— Sakkerloot, kleine JAN! zei zijn broêr, — dan is het gelukkig dat
we dit kwastje hebben. — Ik moet nu naar mijn werk, hoor! maar zoodra
ik daarmee klaar ben, gaan we zamen naar mijnheer VERHORST.

— Maar mag ik dan intusschen *Bello* terug bezorgen?

— Wel neen; laten ze nog maar wat over het beest in den angst zit-
ten, dat hebben ze wel verdiend! En dan, als ze niet gelooven willen,
dat jij een eerlijke jongen bent, dan krijgen ze, bij mijn zolen! hun beest
niet levend terug.

Kleine JAN maakte nog eenige tegenwerpingen, vooral in het belang
van jonge jufvrouw EMILIE, die zoo ongerust zou zijn; maar zijn broêr
was niet te verbidden: hij beduidde hem, dat het beter was, zoo ze
's avonds te zamen naar mijnheer VERHORST gingen, en dat kleine JAN
ook eerst moest trachten zijne moeder te spreken en te hooren wat
mijnheer VERHORST aan haar had gezegd. Kleine JAN liet zich over-
reden en verliet zijn broêr, om zijne moeder te gaan opzoeken. Hij

had niet bemerkt, dat, terwijl hij druk met zijn broër aan het praten was, GRIETJE de werkmeid, hen op zij was gekomen, en, na hen goed te hebben opgenomen, haastig op hare schreden was teruggekeerd.

De avond begon te vallen. Het was een warme zomerdag geweest, en de zon had hare gloeiende stralen op het aardrijk doen branden; bloemen en heesters zogen de verkwikkende avondkoelte in, en schenen er voor te danken, door hunne geuren met vernieuwde kracht te verspreiden en er het windje meê te beladen, dat zacht door het loover suisde. — EMILIE bevond zich in den tuin: doch hoeveel aandacht ze anders ook wijdde aan de schoone natuur, hoe gaarne ze anders den purperen gloed bespiedde, dien de avondzon over de hooge populieren wierp, die ginds bij de schutting hunne slanke toppen naar de helder blaauwe lucht verhieven, of de bloemen gadesloeg, die bij het naderen van den nacht hare wonderschoone, fijne blaadjes sloten — thans had ze er geene oogen voor; ze zag niet eenmaal op naar de zwaluwen, die boven haar hoofd in wijde kringen rondvlogen, en ze hoorde niet naar het sijsje, dat daar in den kastanjeboom zijn avondlied zong. EMILIE was droevig gestemd door het gebeurde met den kleinen JAN. Ofschoon ze hem in haar hartje zoo gaarne wilde verontschuldigen, wist ze toch niet meer wat in te brengen tegen al de bewijzen, die men aanvoerde voor zijne schuld. En in die schuld waren juist twee dingen betrokken, die haar aangingen. O, had ze beter op haar beursje en op *Bello* gepast, welligt ware er niets voorgevallen! En kleine JAN deed niets van zich hooren; wel hoopte EMILIE, dat hij haar geliefd hondje nog zou terug brengen, of ten minste er iets van zou komen zeggen; want hij wist immers waar het was, daar zijn broër het in zijn bijzijn had gedragen, en vroeger had hij immers gezien, hoezeer ze bedroefd was geweest, toen *Bello* een paar dagen werd vermist; o toen had ook hij alles aangewend, de gansche stad doorgeloopt, om *Bello* terug te vinden, en nu verstreek het eene uur na

het andere, en kleine JAN kwam niet! Zou hij dan toch werkelijk schuldig wezen? — En een traantje viel op den kleinen gieter, waarmee EMILIE nu zelve bezig was haar tuintje te begieten. — Wat zal vrouw ZEEMAN ongelukkig zijn, dacht ze weder, als kleine JAN waarlijk slecht is! — Maar zie! wat glinstert daar zoo tusschen de struiken? 't kan toch geen glimwormpje zijn, want daartoe is het nog niet donker genoeg; EMILIE bukt zich, voelt met hare hand over den grond en rijst op met een kreet:

— Het beursje! roept zij uit.... Ja, het is het, wel gehavend en gescheurd; maar toch zit er het geld nog in! EMILIE ijlt met een blijden bloos op het gelaat naar het huis terug. Daar ziet ze, zoodra zij de tuindeur geopend heeft, JAN ZEEMAN, den turfdrager, met *Bello* op den arm, die haar vrolijk tegenblaft, en kleinen JAN naast hem. Maar thans heeft EMILIE geen oogen voor haar lieveling: ze vliegt op kleinen JAN toe, ze vat hem bij de hand; terwijl ze vrolijk uitroept:

— Ge zijt onschuldig, kleine JAN! ik heb het beursje gevonden.

— Zoo, dat komt net goed, zei JAN ZEEMAN; — wij hebben er ook een stukje van, dat nog aan den halsband van den hond was blijven hangen.

— Foei, jonge jufvrouw! riep GRIETJE, die den heer VERHORST had aangekondigd, dat de twee schelmen daar waren om hem te spreken, en die nu terugkwam met last om hen in de zijkamer te laten; — foei! ge moogt dien kwājongen geen hand geven.

— Hij is geen kwājongen, zei JAN ZEEMAN driftig; — maar een eerlijke, brave knaap.

Op dit oogenblik naderde de heer VERHORST:

— Wat komt ge hier doen? vroeg hij streng.

— Ik kom u zeggen, mijnheer! antwoordde JAN ZEEMAN met vuur, — dat ge mijn kleinen broër zonder reden hebt verdacht gehouden, en dat de brave, eerlijke jongen dat niet verdient.

— 't Is jammer, dat de bewijzen van zijn schuld het tegendeel verklaren.

— De bewijzen van zijn onschuld zijn nu, God dank! nog sterker, hernam JAN ZEEMAN; — vraag het uw dochttertje maar!

EMILIE toonde het gehavende beursje met den tweevijftiger er in, terwijl ze nogmaals uitriep:

— Ik heb het daar net in mijn tuintje gevonden!

— En hier heb je de rest van het beursje, vervolgde de turfdrager, terwijl hij het afgescheurde kwastje toonde; — en hier heb je den dief, ging hij voort, terwijl hij den blaffenden *Bello* in de hoogte hief: — hij droeg er de sporen nog van bij zich.

— Maar hoe kom je aan *Bello*? vroeg de heer VERHORST.

— Hoe ik aan *Bello* kom? Ik heb het beest opgeraapt in de R...straat, juist toen die brave jongen hier het uit al zijn magt naliep, om het terug te brengen aan u, mijnheer! die hem onverdiend hadt weggejaagd.

— Ik zou toch wel eens willen weten, zei GRIETJE thans, die nog altijd de zaak niet heel pluis achtte, — hoe het dier het huis is uitgekomen?

— O, dat's dood eenvoudig! antwoordde JAN ZEEMAN terstond, — door de voordeur, die jij hebt laten openstaan.

— Dat is....

— Zwijg! beval de heer VERHORST aan GRIETJE. — Ik begin thans in te zien, vervolgde hij, — dat ik kleinen JAN verkeerd heb beschuldigd. Het doet mij genoeg, want ik hield van den jongen; het doet mij vooral genoeg voor zijne moeder, die ik wel zou beklaagd hebben, wanneer ook hij den verkeerden weg was opgegaan. En de heer VERHORST nam kleinen JAN bij de hand en klopte hem vriendelijk op het hoofd.

Terwijl de knaap zijn meester uit zijn groote, trouwe oogen dankbaar aanblikte, sprak zijn broër:

— Dat laatste, mijnheer! hebt ge gezegd met het oog op mij. Ik weet het, dat ik mijne arme moeder dikwijls verdriet heb berokkend; maar ik wil mij beteren. Ik heb van daag gevoeld, dat er nog wat goeds in mijne borst zit, want ik zou alles hebben gedaan om mijn broër

zijn goeden naam terug te geven; en ik zal van nu af aan trachten te worden zoo als hij: de Hemel hoort het!

— En de Hemel geve het! voegde de heer VERHORST er bij, — dan zal het gebeurde nog een goed gevolg hebben; terwijl het mij weêr geleerd heeft, dat *schijn bedriegt*.

....Toen EMILIE zich moê had gespeeld met *Bello*, begaf ze zich ter ruste, maar toch niet vóór ze den goeden God had gedankt, dat alles zoo gunstig was afgelopen. En ook vrouw ZEEMAN dankte den Heer met tranen in de oogen, nu ze den goeden naam van haar kleinen JAN hersteld zag, en nu haar oudste JAN haar zoo opregt had beloofd, dat hij zich een goeden naam zou trachten te verwerven!

's Hage, September 1853.

DE HERSTELDE.

DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Des ouden Hendriks trouwe gâ
 Ontviel aan 's braven hart,
 Lang lag zij op het ziekbed neêr,
 Geprangd door ligchaamssmart.

Maar leed zij veel, haar liefd'rijk kroost,
 Een teeder dochtrenpaar,
 Was niet geweken van haar zij,
 Bij 't dreigen van 't gevaar.

Vooral haar oudst en zorgvol kind,
 Reeds lang haar regterhand,
 Had dag en nacht gewaakt, gezorgd
 Voor 't allen dierbaar pand.

Maar toen in 't eind de hand des doods
 Zijn offer had geveld,
 Bedreigde ook Hendriks oudste kind
 Zijn magt met wreed geweld.

Ach, de eigen krankheid wierp Margreet
 Op 't bangste ziekbed neêr,
 En dag en week kroop traag daar heen,
 Maar bragt geen hope weêr.

Zoo volgde een somb're zomertijd,
 Een lente vol van rouw,
 En wachtte Hendrik voor zijn kind
 Het lot slechts van zijn vrouw.

Als 't bloempje, door den storm geknakt,
 Zich stervend buigt naar de aard,
 Zoo boog zich ook Margreetaas hoofd,
 Maar door geen vrees vervaard.

Wel had zij 's vaders ouden dag
 Zoo gaarne nog verzoet,
 En als haar moeder hem geschraagd
 Met zacht en trouw gemoed;

Maar wat des Heeren wil zou zijn,
 Dat was ook Greta's wil,
 En hoe de ziekte hooger klom,
 Zij zweeg aanbiddend stil.

Zij wist dat Jezus ook haar plaats
 Daar boven had bereid,
 En dat zij moeder daar zou zien,
 In hemelzaligheid.

Zoo had zij zich ter dood geschikt,
 Maar God, die 't al gebiedt,
 Vroeg van des vaders bloedend hart
 Het dubbel offer niet.

De ziekte deinsde in 't dreigendst uur,
 En de eens gebroken magt
 Week haastig voor den nieuwen gloed
 Van jonkheids levenskracht.

De brave Hendrik kreeg zijn kind
 Terug als uit den dood,
 En uit den nacht van angst en zorg
 Rees 't vrolijkst morgenrood.

Wat vreugd, toen eer de herfsttijd kwam
 Bij 't koestren van de zon,
 Voor de eerste maal Margreta weêr
 De stulp verlaten kon.

Wat vreugd, toen zij naar buiten trad
 Op zusters arm geleund,
 En plaats nam op haars vaders stoel,
 Door kussens zacht gesteund.

En toen haar vader uit den hof,
 Met hemelvreugd in 't hart,
 Zijn kind den eersten perzik bood,
 Week ied're schijn van smart.

Ja, 't was der lieve dochter goed,
 Dat God haar had gespaard,
 Dat zij voor haar geliefden nog
 Vertoeven mogt op aard.

Dat meldde 't opgeruimd gelaat,
 Dat sprak met dank haar mond,
 Toen zij haar stille hartenbé
 Tot God omhoog zond.

Hoe zalig is 't, waar liefde woont,
 Ze is meer dan goud en eer,
 Waar liefde woont, daar zendt reeds God
 Op aard den Hemel neêr.

En maakt zij 't reeds op aard zoo zoet,
 Wat zal haar invloed zijn,
 Als ze eenmaal heerscht, waar 't zalig hart
 Geen rouwe kent of pijn.

KW 1017
E 8
[2]

VERHALEN

UIT DEN

VREEMDE.

DE AARDBEZIËN.

De heer MULLENS wandelde op eenen helderen zomerdag met zijne drie kinderen, FERDINAND, ALFRED en AMELIA, het bosch in, dat nabij het dorp gelegen was, alwaar hij sedert het voorjaar woonde, om aldaar de baden te gebruiken.

Hij beminde zijne kinderen zeer hartelijk, en liet geene enkele gelegenheid voorbijgaan om hunne harten ten goede te vormen. En zag hij dan de goede uitwerking van zijne lessen, o! dan was hij zoo gelukkig, en dan drukte hij hen met warmte aan zijn hart.

Bij gelegenheid dezer wandeling had de Heer MULLENS zich voorgesteld om aan zijne kinderen de geschiedenis zijner jeugd te verhalen; omdat die voor hen zoo veel leerzaams zoude opleveren. Ongezocht bood zich daartoe eene gelegenheid aan. ALFRED, zijn jongste zoon, had onder het wandelen eenige aardbeziën gevonden, en bood die zijnen vader ter verfrissching aan. Dezelve met een diepbewogen hart aannemende, zeide de Heer MULLENS: „Lieve ALFRED! met dit kleine geschenk doet gij mij meer vermaak dan gij wel denkt. Niet alleen dat zij mij op dezen warmen dag ter verfrissching verstrekken, maar zij doen mij ook vele aangenaamheden mijns levens herdenken. De aardbeziën hebben eenen grooten invloed op mijn leven gehad; dat nog niemand uwer bekend is. Maar op dit oogenblik wil ik u de

geschiedenis mijns levens verhalen; gij zult daaruit leeren, wat wij aan de voorzienigheid verschuldigd zijn, en eenen achtingswaardigen man leeren liefhebben, aan wien ik, naast God, mijn geluk verschuldigd ben. Komt, plaats en wij ons op dezen stillen heuvel, onder de schaduw der beukenboomen, verwijderd van alles, wat onze rust zou kunnen verstoren.”

„Voor ruim dertig jaren werd in eene stad, aan den Rhijn gelegen, een feest gevierd ter herinnering der verlossing van hunne voormalige vijanden; alles was in beweging en verheugde zich in de betere tijden, die men toen beleefde. Ook de armen hadden er, door milde uitdeelingen, genot van, en de hemel zelf scheen er een welbehagen in te hebben; want dit feest werd door eenen der schoonste zomerdagen opgeluisterd, en een zachte zuidenwind matigde de warmte der zonnestralen, welke onafgebroken over de feestvierenden verspreid waren.

Terwijl alzoo de geheele bevolking der stad zich verheugde, en, na Gode haren dank in den tempel te hebben toegewijd, zich bereidde om den geheelen dag en avond nog feest te vieren; toen was een arme jongen, naauwelijks tien jaren oud, gezeten aan den hoek eener straat, tegenover een aanzienlijk huis; hij zag de voorbijgaanden met een droevig oog aan; maar niemand merkte het op, dat de kwellingen des hongers en een diep zielelijden zich op zijn gelaat geteekend hadden; zij waren te veel bezig met het geluk van den dag, om den ongelukkigen knaap op te merken, en ook niemand kende hem; hij was een vreemdeling in de stad. Zijne kleeding was uiterst armoedig en hij geleeke wel eenen bedelaar, hoewel hij in het minst aan geen bedelen dacht; hij wenschte alleen zijne aardbeziën, die hij in eene mand bij zich had, te verkoopen; maar of hij al riep: „wie koopt mijne aardbeziën, wie koopt ze?” niemand hield zich op om zijne waar te bezien of te koopen. Hij hield evenwel goeden moed.

Toen de zon was ondergegaan en het reeds laat was geworden, zonder dat de aardbeziën verkocht waren, verviel de knaap tot neêrslagtigheid, en begon te weenen. „Ach, mijn arme zieke vader!” zeide hij zuchtende, „wat zal hij ongerust zijn, dat ik nog niet terug kom, en hij te vergeefs naar mij uitziet. Helaas! hoe veel leed doet het mij, dat ik hem niets voor zijn avondmaal zal kunnen medebrengen.” — En als of hij van de geheele wereld was afgescheiden, vergat hij alles wat hem omringde, viel op zijne knieën en bad. Hij sprak zonder het zelf te weten, zoo overluid, dat zijn gebed door den bewoner van het tegenoverstaande aanzienlijke gebouw, welke op dat oogeblik huiswaarts keerde, werd opgemerkt.

Toen hij eenigzins bemoedigd en meer vertrouwende op de hulp van den goeden God, opstond, en zijne door tranen bevochtigde oogen afdroogde, om nog weêr te beproeven zijne koopwaar aan de voorbijgaanden aan te bieden en te verkoopen; toen naderde hem de aanzienlijke heer, die hem twee stukken gelds in de hand stopte en goedhartig tot hem zeide: „Geef mij de mand met aardbeziën, en koop voor dit geld iets om uwen vader te voeden en te verkwikken; vertrouw op de Voorzienigheid en bid altijd zoo als gij heden gedaan hebt, en uw gebed zal verhoord worden.”

De onbekende heer ging met de aardbeziën het huis in, en de kleine knaap was zoo verheugd, dat hij eerst bedacht hem te moeten bedanken, toen het huis reeds gesloten was. Hij dankte nu zoo veel te meer den goeden God, die hem zoo onverwacht iemand had toegezonden, door wien hij zóó goed geholpen was, dat hij zijnen vader, van hetgeen deze noodig had, ruim verzorgen kon. Toen hij zich van alles voorzien had, haastte hij zich om zijne stroohut, die diep in het bosch gelegen was, te bereiken.

Hoe het in die hut gesteld was, zult gij, mijne lieven! kunnen begrijpen, als gij weet, dat die zeer oud was en bijna dreigde in te

storten, en alleen nog staande bleef, door dat ze gesteund werd door twee zware boomen, waartusschen dezelve was opgetrokken; het binnenste was even arm: de kale, doorluchtige wanden waren door niets gedekt dan hier en daar een stuk kleed, om zoo veel mogelijk regen en wind buiten te keeren; en in eenen der hoeken lag een oude invalide, op eenen hoop drooge boombladeren, met eenen huzaren mantel overdekt; naast hem eene kruik met water, om zijnen dorst te lesschen, die zijn zoontje 's morgens voor hem uit de naburige bron gehaald had, — dit was het eenige geneesmiddel dat hij bezat. Verscheidene jaren had de zieke als invalide een klein pensioen genoten, doch sedert eenigen tijd was dat niet uitbetaald geworden, zoodat hij tot de grootste armoede vervallen was, en hem door zijne ziekte niets overschoot dan de opbrengst der aardbeziën, die zijn zoontje in het bosch verzamelde.

Het werd reeds laat, en het was lang over den tijd, dat de knaap gewoon was terug te keeren; zoodat de zieke-zich angstig maakte, en begon te vreezen, dat hem eenig ongeluk was overgekomen. Tot zijne vreugde trad deze, met blijdschap op het gelaat, binnen, en zette het brood en verder al wat hij gekocht had voor zijnen vader op den grond neder. „O, mijn vader!” riep hij uit, „God heeft mij dezen dag een zeer liefdadig man toegezonden, die mijne aardbeziën gekocht, en mij daarvoor veel meer betaald heeft dan ik er ooit voor gekregen heb. Daardoor kon ik voor u wat meer tot verkwikking medebrengen dan anders. O, hoe gelukkig, lieve vader! nu zult gij welhaast gezond zijn!”

Toen de oude man dat alles zag en hoorde, was hij als overstelpt van blijdschap en zeide: „Kom, mijn jongen! laat ons God danken voor dezen zegen, en Hem bidden, dien weldoener onder Zijne hoede te nemen.” Het kind knielde, en zij baden en dankten met luider stemme.

Eensklaps wordt de deur geopend, en een heer trad binnen: het was dezelfde, die de aardbeziën gekocht had.

„Verwonder u niet, lief kind! ik ben u op uwen weg gevolgd, om den vader te leeren kennen, die u geleerd heeft met zoo veel vertrouwen te bidden. Maar welk eene armoede en ongelukkigen toestand vind ik hier! Gode zij dank, die het mij in de gedachten bragt, hier heen te gaan. Arme invalide! ik zal u ondersteunen. Gij moet het overige uwer dagen beter en zonder zorg doorbrengen, ook voor uwen zoon wil ik zorg dragen. Morgen ochtend zal ik u met rijtuig laten afhalen, en u een verblijf laten gereed maken, aangenamer dan deze vervallene hut.”

De grijsaard en zijn zoon waren, bij het hooren dezer aanbieding, buiten zich zelve van vreugde. De oude man reikte hem met tranen in de oogen dankbaar zijne eenig overgeblevene hand, en zijn zoontje, reeds gelukkig door hetgeen aan zijnen vader beloofd werd, dankte zijnen weldoener in stille verrukking. „Vaarwel, tot morgen, mijne vrienden! het is reeds laat, ik wensch u goeden nacht.” De weldadige man vertrok.

Hier hield de heer MULLENS stil, en bedekte zijn gelaat, terwijl een traan over zijne wangen vloede.

De kinderen zagen elkander verwonderd aan; zij begrepen de droefheid huns vaders niet regt, en vraagden elkander half overluid: „Zou vader de zoon van den invalide zijn?”

„Ja, mijne kinderen!” hernam nu de heer MULLENS met eene diep bewogene stem; „ja, de oude invalide was mijn vader. Wat ik toen voor hem deed, doet mij thans nog gelukkig zijn; daarvoor heb ik de hulp der Voorzienigheid ondervonden, en bevind ik mij thans in staat om ook voor u te kunnen zorgen. Maar hoort mijne geschiedenis ten einde toe, en dan zult gij nederknielen voor Hem, die over al de dagen onzes levens waakt en onze lotgevallen bestuurt.

Des anderen daags bevond ik mij reeds bij het aanbreken van den dageraad voor het huis, waar ik mijne aardbeziën te koop had geveild; met roodgeweende oogen van droefheid, waaraan ik ter prooi was, viel ik, vermoeid van eenen slapeloozen nacht, bewusteloos neder.

Toen ik weder tot bewustzijn terugkeerde, zag ik den goeden heer voor mij staan; hij nam mij vriendschappelijk bij de hand en vraagde mij met medelijden: „Mijn kind! wat is u dan gebeurd?” — „O, mijnheer! het grootste ongeluk: mijn geliefde vader is dood! Toen ik dezen morgen naar hem opkeek, om te zien hoe hij zich bevond, zag ik hem, helaas! levenloos op zijne legerstede liggen.” De goede heer trachtte mij zoo veel in zijn vermogen was te troosten, en zeide: „Uw vader is gelukkig; hij rust thans, zoo wij hopen, in vrede, ver van het gewoel der wereld, en bevrijd van de kwellingen en ellende des levens. Wat u aangaat, ik zal u bij mij houden, uw gedrag jegens uwen vader behaagt mij, ik wil voortaan uw vader zijn en ook voor u zorgen.”

O, mijne lieven! wat ik toen gevoelde is mij niet mogelijk uit te drukken. Die woorden waren een balsem voor mijn gewond hart. Ik wist niet hoe mijnen dank te betuigen, viel aan zijne voeten en stamelde slechts eenige weinige woorden.

Ik keerde naar de hut terug, om nog eenmaal mijnen vader te aanschouwen, en gaf mijne tranen den vrijen loop. Voor het zielloos ligchaam neêrgeknield, herhaalde ik de belofte, nooit zijne raadgevingen en lessen te zullen vergeten, en altijd dankbaar te gedenken aan de zorgen, die hij steeds aan mijn leven wijdde. Ik bad er nog eenmaal, en daardoor versterkt, verliet ik de hut voor altijd, en keerde naar mijnen weldoener in de stad terug.

Door zijne overgroote edelmoedigheid werd ik geheel als kind behandeld en opgevoed. Hij liet mij onderwijzen in alles wat mij nut-

tig of aangenaam kon zijn, benevens hetgeen tot eene christelijke opvoeding behoorde; zoodat ik thans nog, bij elke herinnering aan dien verloopenen tijd mijns levens, den dag zegenen, waarop ik het huis van dien waardigen man binnentrad. Hij zeide mij dikwijls, met eenen glimlach op de lippen: „ziet gij, mijn waarde ADOLF! het is die kinderlijke liefde, met welke gij uwen vader verzorgdet door de opbrengst uwer aardbeziën, die u het geluk heeft waardig gemaakt, dat gij thans geniet. Vergeet dat nooit, en gedenk bij het zien van eene eenvoudige aardbeziënplant, hoe dikwijls eene kleinigheid aan de hand der voorzienigheid dienstig wordt, om ons geluk te vergrooten, of weldadige gebeurtenissen te doen plaats hebben. Houd niet op uwe pligten te vervullen, even als vroeger, en uw geluk zal even langdurig zijn.”

Eenige jaren later bevond ik mij in staat om het bestuur over de zaken van mijnen tweeden vader te aanvaarden, die hij dan ook geheel aan mij toevertrouwde. Maar, helaas! aan hoe vele toevallen is het lot van den mensch niet blootgesteld; ik moest weldra mijnen weldoener missen, daar een droevig geval de oorzaak was, dat wij voor altijd moesten scheiden.

De Graaf van HALBERG (dit was de naam van mijnen edelmoedigen weldoener) was een naauwgezet, eerlijk man en waar Christen. Hij verkeerde aan het hof van zijnen vorst, en werd door hem geliefd en geëerd, en was zelfs in vele gevallen zijn raadgever. Hij kon de booze streken, waardoor verscheiden der hovelingen den vorst bedrogen, niet onverschillig aanzien. Hij raadde hun die na te laten, en waarschuwde hen voor de gevolgen. Het hielp niets; zoodat hij eindelijk aan den vorst ontdekte, wat hij er van wist. Maar te gelijkertijd verzocht hij ook ontslagen te worden van alle zijne betrekkingen, en om het hof te mogen verlaten; want hij wist, dat die hovelingen, eenmaal in hunne eer aangetast, onverzoeikbaar en tot

alles in staat waren. Bijzonder moest hij de wraak van eenen derzelve wel het meest vreezen; daar deze zwoer zich te zullen wreken; al moest hij zulks met zijn leven boeten. —

Het was de verjaring van den dag, waarop mijn geluk eenen aanvang nam, dat ik in het bosch bezig was met aardbeziën te verzamelen, om die mijnen weldoener als een geschenk ter gedachtenis aan te bieden; ik was gebukt achter eene doornhaag, toen dicht bij mij drie mannen bleven staan, die met elkander overlegden, op welke wijze zij den Graaf HALBERG zouden ombrengen, zonder zelve hun leven in gevaar te brengen, om alzoo de beloofde belooning niet te verliezen. Bevende van schrik, haastte ik mij naar mijne woning terug, alwaar ik bijna ademloos aankwam.

Toen ik verhaalde, wat ik gehoord had, ontstelde de Graaf hevig, maar herstelde zich, en glimlagchende nam hij de aardbeziën aan. „Gij hebt door deze vruchten, of wel door de kinderlijke liefde, door welke gij mij een genoeggen wildet verschaffen, uwen tweeden vader van het gevaar des doods gered, gelijk gij uwen eersten door uwe hulp gered hebt van dat des hongers.” Dit zeggende, opende hij eenen lessenaar, nam daaruit een papier, en vervolgde: „Neem dit papier, en als ik, ver van hier, voor u noch iemand anders zal te ontdekken zijn, open dan na een jaar hetzelfde; daarin zult gij bevinden hoe te handelen, en tegelijk daarin mijne uiterste wilsbeschikking vinden. Handel intusschen gedurende dien tijd; zoo als gij gewoon zijt, en als of ik tegenwoordig ware.” Van verbazing en schrik getroffen, kon ik geen enkel woord uitbrengen, en wierp mij, eenen vloed van tranen stortende, aan zijnen hals.

Met eene genoegzame som gelds voorzien, om elders zijn onderhoud te vinden, vertrok de Graaf omstreeks middernacht, waarbij ik hem tot buiten de stad vergezeld; mij toen zijnen zegen gevende, zeide hij mij een teeder vaarweld en vertrok, om het leven en de rust

in eene overhaaste vlugt te zoeken. Sedert dien tijd hoorde of zag ik niets meer van hem, en ik besloot zijne bezitting niet als eene erfenis, maar als zijn eigendom te blijven besturen.

Niettegenstaande mijne aanhoudende nasporingen, is mij het verblijf van den Graaf onbekend gebleven, ook is mij niets bewust van zijn leven of zijnen dood, noch in welk eenen toestand hij zich moge bevinden. En dat is de geheime oorzaak, mijne kinderen! der tranen, die gij mij wel eens hebt zien ontvlieten. — Nu kent gij mijne geschiedenis, die u tot heden onbekend was gebleven, en gij zult overtuigd zijn van hetgeen ik u in het begin van dit verhaal zeide: dat zelfs eene kleinigheid zeer grooten invloed op onze lotgevallen kan hebben, en dat ik, en wij allen de grootste reden tot dankerkentenis hebben voor het vele goede, dat wij genieten.”

Na eenige oogenblikken van stilzwijgen, zeide FERDINAND, de hand zijns vaders hartelijk drukkende: „O, papa! indien de Graaf nog leefde, en wij iets van hem vernamen, hoe verheugd zouden wij zijn!” en AMALIA voegde er bij: „Hij zou bij ons moeten wonen, en alles zoude op nieuw zijn eigendom zijn.” — „Wanneer hij nog leeft,” hernam de heer MULLENS, „dan leeft hij zeker als een onbekende in een vreemd land, en wij zullen zeker nimmer te weten komen, waar hij gebleven is.”

„Kom, vader! gaan wij nog eens het bosch wat verder in; wij zullen op den weg nog wat meer aardbeziën plukken, en die ter gedachtenis aan den Graaf, in het dal, aan den oever der beek, opeten.” Zoo riep ALFRED, en met eenen sprong was hij reeds een eind wegs vooruit.

Niet lang daarna keerde ALFRED half ontsteld terug, en vertelde, dat hij, zonder het te bemerken, eene hut genaderd was. „Ik plukte aardbeziën en merkte het niet op, voor dat ik mij reeds bij de hut bevond; voor de deur was een man met eenen langen grijzen

baard gezeten, hij vraagde mij, wie ik was; en toen ik mijnen naam noemde, stond hij op en kwam eensklaps naar mij toe, waardoor ik zoo verschrikte, dat ik ijlings terug keerde en op de vlugt ging. — Maar ik geloof, dat hij ons gevolgd is, want ik meen eenig geraas achter mij gehoord te hebben.” Zich omkeerende, vervolgde hij: „Ja, ja, ziet, daar komt hij aan!”

De heer MULLENS ging den grijsaard eerbiedig te gemoet. „Vergiffenis, mijnheer! voor mijnen zoon, hij was bevreesd voor u, zoo als ieder kind voor elkeen, die een eenigzins vreemd aanzien heeft, bevreesd is.” Eensklaps verhief de heer MULLENS zijne stem, en riep in vervoering uit: „O, mijn God! zou het mogelijk zijn! maar ja, gij zijt het!”

— „O, MULLENS! o, mijn zoon! neen, gij noch ik bedriegen ons niet; ook gij zijt het zelf!”

— „Goede vader! zie ik u dan eindelijk weder!” — En beiden lagen weenende in elkanders armen. —

De kinderen stonden er als versteend bij, tot dat hun vader hen aanmoedigde en hun zeide: „Gij moogt dezen waardigen man uwe erkentelijkheid wel betuigen; hij is mijne en u aller weldoener, van wien ik u verhaald heb.” De grijsaard omhelsde hen. — „God zij met u, mijne lieven! Moget gij de deugden uws vaders erven, en hem zoo veel voldoening schenken als hij mij geschonken heeft.”

De oude Graaf verhaalde, hoe hij, in plaats van ver weg te vlugten, zich hier verborgen had, daar toch niemand eenige gedachten zoude hebben om hem daar te zoeken; door de middelen, die hij bij zich had, was de hut in staat gesteld om bewoond te worden, en eenige naburige houthakkers hadden hem van het noodige voorzien, en zoo was dit oord van stille rust voor hem tot een paradijs geworden, „dat ik niet verlaten wil dan om naar den hemel te gaan.”

— „Hoe, mijn vader! wilt gij niet met ons gaan? Wilt gij uwe

oude levensdagen niet eindigen in den boezem onzer familie, die u zoo bemint?"

— "O! kom, kom, verlaat ons niet!" riep FERDINAND, met aandrang smeekende, uit.

— "Wij bidden er u om op onze knieën!" riepen ALFRED en AMELIA.

— "Laat mij hier blijven, mijne kinderen! ontruk mij niet aan mijn vreedzaam verblijf. Ik heb u en uwe kinderen gezien, waarde MULLENS! ik ben gelukkig. Den weinigen tijd, dien ik nog te leven heb, wil ik mijnen God toewijden; maar komt mij nu en dan eens bezoeken; en indien mijne dagen zoo lang strekken, dan zullen wij, bij de zachte herinnering aan het verledene, den tijd vieren, die ons elkander deed ontmoeten."

Nu en dan werd de oude Graaf in zijne hut bezocht, en het volgende jaar vierde de geheele familie, met den ouden Graaf, het feest der aardbeziën. Met vreugde werd de dag doorgebracht; en toen de avond daalde, keerden zij wel voldaan naar de stad terug.

Ten tweeden male mogten zij echter dit feest niet vieren; want toen die tijd verschenen was, bezochten zij, in plaats der oude hut, het kerkhof, alwaar de weldadige man in zijne laatste rustplaats was nedergelegd.

DE NIEUWEJAARSDAG.

In een der afgelegenste wijken van Parijs, woonde op de zesde verdieping van een huis eene oude dame, algemeen moeder GERVAIS genoemd. Zij leefde aldaar zeer zuinig van eene kleine rente, het overschot van betere welvaart, die door allerlei ongunstige omstandigheden vernietigd was. — Op die kamer zal ik u binnenleiden, mijne kinderen! Wat daar voorviel zal u zeker wel belangstelling inboezemen, en het zal u ook tot leering zijn.

„Doe open, lieve grootmoeder! doe open..... ik ben het;” zoo sprak een meisje, aan de deur van de kamer tikkende, terwijl zij naauwelijks kon ademhalen, omdat zij zoo haastig de honderd en zestig treden naar de kamer was opgelopen. De grootmoeder had het gehoord, en weldra wordt de deur geopend.

— „O! wat zijt gij er vroeg, ANNETTE!”

— „Vergiffenis, grootmoeder GERVAIS! dat ik zoo haastig uwe morgenstille verstoord heb. Maar bedenk eens, het is heden de eerste dag des jaars; en ik wilde daarom uwen eersten morgenkus hebben; dat brengt immers altijd geluk aan?”

En ANNETTE lag in de armen van hare grootmoeder om de zegenwensen te ontvangen, die over haar werden uitgesproken. En zoudt gij het kunnen gelooven, mijne lieven! dat zelfde meisje, dat nu met

zulk een vrolijk gelaat hare grootmoeder begroette, had den vorigen avond en een gedeelte van den nacht, overstelpt van droefheid, in tranen doorgebracht.

Alleen daarom was zij zoo verheugd, dat zij de eerste keer het geluk had, om op nieuwjaarsdag aan hare grootmoeder iets tot verkwikking en versterking te kunnen aanbieden, terwijl de leeftijd der oude dame zulks behoefde en zij zelve het niet koopen konde. Na eenen korten tijd — ongeduldig, zoo als zij was, om zeker ontwerp ten uitvoer te brengen — stond zij op, en zeide: „tot wederziens, grootmoeder! ik kom weldra terug.”

ANNETTE klopte zeer zachtjes aan de deur eener kleine kamer op dezelfde verdieping. Een jong meisje antwoordde, en na een kort fluisterend gesprek, haastte ANNETTE zich naar beneden.

Weder alleen zijnde, stond mevrouw GERVAIS in diepe gedachten over de oorzaak van het spoedige vertrek van ANNETTE. Dat kind, aan hetwelk zij zoo zeer door de banden der dankbare liefde was verbonden, was haar alleen in de wereld over, om hare zorgen te helpen verligten. Sedert eenigen tijd, dat ANNETTE zich bij eene naaister in dienst bevond, had zij getrouwelijk elken zondag de helft van hare verdiensten aan hare grootmoeder ten offer gebracht. — Maar keeren wij eenigen tijd terug.

In het kleine kamertje dierzelfde woning, bragt CECILIA LEBRUN hare dagen door. Zij was het zelfde meisje, met hetwelk ANNETTE zoo fluisterend iets geheimzinnigs gesproken had. CECILIA was eene uitmuntende kunstnaares in het vervaardigen van kunstbloemen; maar daarmede was weinig te verdienen, omdat zij niet altijd werk had, en ook nog voor eenen ouden vader, die zich in het invalidenhuis bevond, van tijd tot tijd iets tot zijne verkwikking afzonderde; zoodat haar naauwelijks het noodigste om van te leven overbleef.

Op eenen avond, dat zij weder als altijd alleen op hare kamer en

in zwaarmoedige gedachten zat, hoorde zij de zuchten van moeder GERVAIS. Eensklaps komt haar iets in de gedachten, en zij zegt in zich zelve: „Arme dame! gij hebt veel verdriet, en uwe eenzaamheid doet u, even als mij, nog meer lijden. Welaan dan! waarom zoude ik haar gedurende den dag geen gezelschap kunnen houden, en zoo veel in mijn vermogen is voor haar zorgen; ook zoude zij mij in mijne eenzaamheid tot gezelschap en bescherming zijn. Welk een gelukkig denkbeeld!” —

Eenige oogenblikken daarna had CECILIA haar ontwerp reeds aan mevrouw GERVAIS medegedeeld... — En het meisje was zoo beminnelijk, zoo voorkomend en gulhartig, dat de goede oude terstond met haar voorstel was ingenomen, en er zelfs zich over verheugde; en na eene maand samenlevens beminde zij CECILIA bijna zoo zeer als hare kleindochter.

Het was op den 27. Dec. dat CECILIA zich weder bij mevrouw GERVAIS bevond, en zich met eenig borduurwerk bezig hield, onder het leerzaam zamenspreken met hare vriendin, welke zoo veel voor haar nuttigs wist te verhalen. Na eenige oogenblikken zwijgens slaakte de oude dame eenen diepen zucht, en droogde eenige tranen, welke haars ondanks over haar aangezicht vloeiden. — „Wat scheelt er aan? goede vriendin!” hervatte CECILIA, toen zij het verborgene verdriet, dat de goede vrouw scheen te kwellen, opmerkte. — „Mij? o, niets,” hernam de oude, als verwonderde zij zich over deze vraag. — „Ja, ja, goede moeder! die zucht en die tranen verraden u. Spreek, bid ik u; ben ik niet voor u eene tweede ANNETTE, en daarom dagelijks bij u, omdat zij niet aan haren wensch kan voldoen om u op te passen en uwe zorgen te verligten? Nu, die taak heb ik op mij genomen; wij verstaan daarin elkander als zusters, en wat ANNETTE niet doen kan, doet CECILIA zoo gaarne voor u. O! verberg dan voor mij niet, wat u zoo zeer schijnt te bedroeven.”

— „Lieve CECILIA! ik zou zeer onregtvaardig handelen, als ik de zorgen niet erkende, die gij voor mij hebt, daar gij dikwijls hierdoor eenig werk moet verzuimen, welks opbrengst gij zoo zeer behoeft....”

— „Kom, kom! spreken wij daarvan niet, moeder! ik heb altijd nog oogenblikken genoeg over, om u behulpzaam te zijn. Alleen verdriet het mij, dat ik u niet meer kan ondersteunen, en daarom alleen is het, dat ik mij somtijds bedroef, als ik mij zonder werk bevind. — Maar spreken wij nu over de oorzaak van uw verdriet.” —

— „Welnu, ja! ik ben verdrietig, en wel sedert eenige maanden.”

— „Zoo, zoo! eindelijk is het hooge woord er uit. Zoo zal ik mogelijk uw verdriet kunnen helpen dragen, goede moeder! maak daarvan dan niet verder een geheim voor uwe vriendin, en mogelijk ook wel voor ANNETTE!...”

— „Voor ANNETTE! lieve Hemel! aan haar kan ik mijn geheim het minst ontdekken.”

— „Gij doet mij verschrikken; wat is het dan, dat u zoo kwelt?”

— „Ach! toch niet zoo veel als het schijnt. Luister; gij weet, met hoe veel liefde ANNETTE mij verzorgt, en hoe vele opofferingen zij zich zoo gaarne getroost, om mij eenige hulp te kunnen toebrengen. Dit treft mij, en ik wenschte hare kinderlijke liefde door iets te erkennen, dat haar aangenaam was; en daarom had ik reeds sedert lang besloten, door kleine besparingen een sommetje bij elkander te brengen, om haar op haren verjaardag eene fraaije muts ten geschenke te geven. Ik weet, dat zij zulk eene muts zoo gaarne zoude hebben; het lieve kind zoude zoo gelukkig geweest zijn!”

— „Welnu!” viel CECILIA haar in de rede.

— „Ik had bijna het noodige geld bijeen, toen mijne laatste ziekte, waarin gij beiden mij zoo goedhartig ter hulpe waart, helaas! al mijne spaarpenningen verslond.”

— „En ANNETTE heeft geene muts gehad!... ik begrijp u.”

— „Ik nam mij voor van nieuws af te sparen, en, zoo mogelijk, nog zuiniger dan te voren te leven, om haar op den nieuwejaarsdag daarmede gelukkig te kunnen maken. Ik had reeds de grootste helft bijeen, toen gij, twee maanden geleden, toen de koude zich reeds begon te laten gevoelen, een pakje op mijn bed nederlegdet. — Gij weet het, edelmoedige vriendin! het waren die warme winterkousen, die gij, zonder mij er iets van te laten blijken, voor mij gekocht hadt; gij hadt u daardoor van andere noodzakelijke behoeften moeten onthouden; en door het besef van de ontberingen, die gij u ten mijnen nutte getroosttet, verplichtte ik u, om mijnen verzamelden schat daarvoor in de plaats aan te nemen.”

— „Mijne goede moeder! is dat het, wat u zoo zeer bedroeft?”

— „Ja, mijne dochter! het is welhaast nieuwejaarsdag, en ik bezit niets om aan mijn oogmerk te kunnen voldoen. Ik ontvang mijn klein jaargeld eerst over veertien dagen, en dan is het te laat.

— „Neen, neen! gij zult de muts voor ANNETTE hebben, goede moeder GERVAIS!” riep eensklaps CECILIA verheugd uit, als kwam haar iets in de gedachte, om haar woord te kunnen houden.

— „Hoe zult gij dat kunnen doen? waarde CECILIA! gij hebt immers zoo veel niet om zulk eene muts te kunnen koopen?”

CECILIA stond eenige oogenblikken als verbaasd en in gedachten; doch zich van hare verlegenheid herstellende, vervolgde zij, hoewel met eenige bedeesdheid:

— „Ik bezit wel zoo veel geld niet, maar een koopman, van wien ik nog al werk heb, is mij nog eenig geld schuldig; ik zal naar hem heen gaan, en ik koop eene muts voor ANNETTE. Ik zal bijzonder tevreden zijn, en gij ook, niet waar? goede moeder! en als gij zoo veel bezuinigd zult hebben, kunt gij het mij teruggeven.”

Alvorens mevrouw GERVAIS een woord er tegen konde inbrengen, was CECILIA reeds weg. Twee uren daarna kwam zij verheugd terug.

— „Wat verheugt u zoo? mijn kind!”

— „Wel, raadt gij het niet? zie eens hoe gelukkig ik geslaagd ben. (Eenige spelden losmakende, waarmede een papier was vastgehecht.) Dit is eene muts voor ANNETTE; vindt gij die niet fraai?”

— „Mijn hemel! wat hebt gij gedaan? welke dwaasheid! zulk eene kostbare muts; ik wil die niet..... maar ANNETTE zou er wel mede opgeschikt zijn; maar toch zoo veel geld?” En de arme oude lachte, weende en knorde beurtelings.

— „Kom, kom! knor maar niet!” besloot CECILIA met een eenvoudig gelaat, „sluit nu de muts maar spoedig weg.” —

Dit kleine voorval had plaats, zoo als wij hiervoren zeiden, op den 27. Dec. Vervolgen wij nu weder met den nieuwejaarsdag. —

Mevrouw GERVAIS was nog in diepe gedachten verzonken over de reden, die hare kleindochter mogt bewogen hebben om zoo eensklaps te vertrekken. Een ligte tred doet zich hooren; het is die van ANNETTE. Het meisje fluisterde in het voorbijgaan eenige woorden door de reet der deur van het naastzijnde kamertje, waarna zij, beladen met voorraad, bij hare grootmoeder binnentrad.

— „Wat is dat?”

— „Dat alles is voor mijne grootmoeder. Is het niet heden de eerste dag van het jaar? Welnu, wij zullen dien als eenen feestdag vieren.” En al voortpratende zette ANNETTE eene geheele verzameling van alles, wat er noodig was, om den dag genoegelijk door te brengen, op de tafel. Zij begon weldra alles in orde te schikken, om met het ontbijt een begin der feestviering te maken.

Er wordt aan de kamerdeur getikt.

— „Ha, ha! mijne tweede kleindochter!” riep moeder GERVAIS verheugd uit. „Doe eens open, ANNETTE!” — Ja, het is CECILIA! En de beide vriendinnen begroetteden elkander met eenen glimlach

van verstandhouding. — „Zij komt op hare beurt u den morgenkus brengen, grootmoeder!”

Mevrouw GERVAIS was overstelpt van aandoening over de liefdeblijken der twee meisjes. — „Lieve kinderen!” riep zij uit, „gij zijt beiden engelen. Terwijl gij voor mij werkt, doet gij te gelijk de verveling der eenzaamheid van mij wijken, en vervult mijne dagen met vreugde. God loone u voor zoo veel goedheid. O! komt beiden aan mijn hart!” —

— „Kom, moeder! laat ons, nu wij elkander een gelukkig jaar hebben toegewenscht, ontbijten, de chocolade en verder alles is gereed.” — ANNETTE nam voor zich zelve een klein gedeelte, om nog iets tot een volgend ontbijt voor hare grootmoeder te kunnen overhouden.

Onder het gebruik van het ontbijt, en het vrolijk gesnap der beide meisjes, ontrolden de oude dame van tijd tot tijd eenige tranen van dankbaarheid. ANNETTE, die zich in dit blijk van gevoeligheid vergiste, verzekerde glimlagchende aan hare grootmoeder, dat het buitengewone van dezen 1. Januarij aan hare wekelijksche toelage geene schade zoude doen. ANNETTE geraakte bij dit alles in eenige verlegenheid, en wist niet, wat zij er van denken moest, toen zij nu en dan eenige teekenen van verstandhouding tusschen CECILIA en hare grootmoeder ontdekte. Het meisje vreesde bijna, dat zij iets van haar geheim wisten; want ook zij had op dezen dag haar geheim.

Er ontstonden eenige oogenblikken van stilte, van een zonderling gevoel bij de drie vrouwen, hetwelk de grootmoeder deed eindigen, die, zonder iets te zeggen, opstond, en uit eene kast eene papieren doos haalde, en die met eene zekere plegtigheid voor ANNETTE op de tafel zette. ANNETTE werd zonderling te moede, en sloeg eenen vragenden blik op hare vriendin, welke niet minder dan zij over de papieren doos verwonderd scheen.

— „Ziedaar, ANNETTE! dat is een nieuwejaarsgeschenk voor u.” ANNETTE opent de doos, slaakt eenen kreet van vreugde, en beziet de muts aan alle kanten. — „Is die fraaije muts voor mij? Is het mogelijk! Ach, grootmoeder! hoe vele ontberingen hebt gij u niet moeten getroosten. En ook gij, CECILIA! hebt daaraan zeker het uwe toegebracht, om deze verrassing voor mij te bereiden.

— „Kom, kleine dwaze! zwijg nu! gij zult er zeker wel mede tevreden zijn, bedank mij maar spoedig en zet de muts eens op; mij dunkt, zij moet u verrukkelijk fraai staan.”

ANNETTE plaatste zich voor een stuk van eenen spiegel, en riep verrukt uit: „O! wat is dat heerlijk.” — „Laat zien, laat zien!” viel de grootmoeder in; „kom wat hier heen; ja, het is waar, gij ziet er allerliefst uit; het zal zoo best gaan, en uw halssieraad...” De oude dame, met deze woorden hare oogen op den hals van ANNETTE slaande; stamelde eenige woorden van verwondering over het missen van haar halssieraad, het eenige stuk, dat ANNETTE van hare moeder was overgebleven; ook ANNETTE stamelde eenige niet samenhangende woorden, en werd schaamrood in het aangezicht. Toen zeide zij, om eenige afleiding te hebben, terwijl zij zich eensklaps tot CECILIA wendde, die door dit tooneel hevig was aangedaan, tot deze: „En gij,” CECILIA de muts aanbiedende, „pas gij dezelve eens; ik ben verzekerd, dat zij u nog fraaijer zal staan.”

„Och! waartoe zoude dat dienen?” zeide deze met alle teekenen van hevige ontroering. „Welke kinderachtigheid!”

— „Ach! ik smeeek het u, CECILIA! ik smeeek u, het te doen.” — ANNETTE hield vol, en CECILIA weigerde met eene onbegrijpelijke standvastigheid.

Door de kleine, levendige zamenspraak der beide meisjes werd Mevrouw GERVAIS uit hare mijmering over het missen van het halssieraad, op nieuw opgewekt, en hare oogen naar CECILIA wendende, die

altijd nog trachtte ANNETTE te ontwijken, zag zij haar doodelijk ontsteld zich tegen de hand van ANNETTE verdedigen, daar deze lagchende poogde hare muts af te trekken. Eene laatste poging, en de muts van CECILIA benevens eene losse toer viel op den grond.

Welk een schouwspel deed zich voor aan de blikken van mevrouw GERVAIS en ANNETTE! een hoofd, ganschelijk beroofd van deszelfs fraai en prachtig haar. De drie vrouwen stonden onbewegelijk en als versteend.

„O, ongelukkige kinderen!” riep eindelijk mevrouw GERVAIS met ontroering uit; „wat hebt gij beiden gedaan? Gij, ANNETTE! wat is er van uw halssieraad geworden? En gij, CECILIA! waar zijn uwe schoone haren? Arme kinderen! heb ik u al die offers gevraagd? Gij wildet mij een genoeg doen, maar gij weet niet tot welken prijs.”

„O, mevrouw! ik bid u, geen woord meer daarvan,” viel CECILIA in.

„Nee, lieve grootmoeder!” voegde ANNETTE er bij, „ween er niet over, vergeef het ons, wij handelden slecht, zeer slecht!”

— „Wat zegt gij, beste kinderen!” antwoordde Mevrouw GERVAIS, met eene gesmoorde stem; „het is niet slecht; gij handeldet wel eenigzins onbedacht, maar uwe daad is integendeel zeer wel; gij zijt twee engelen van deugd, voorbeelden van kinderlijk medelijden. Omhels mij mijne lieve....”

Op dit oogenblik liet zich eenig gerucht aan de kamer van CECILIA hooren. „Waar is zij? mijne dochter!” en de deur werd geopend, terwijl de beide meisjes nog in de armen van mevrouw GERVAIS lagen. Het was vader LEBRUN. „Ha, ha!” zeide hij, onze drie personen overvallende te midden van dit aandoenlijk tooneel; „het schijnt, dat men hier weent, gij moet mij daarvan de reden eens vertellen; maar intusschen, leve de vreugde! Ik breng u goed nieuws.”

CECILIA omhelsde haren vader, terwijl ANNETTE hem eenen stoel aan-

bood. „Een oogenblik, mijne kinderen! ik wil eens rusten, want ik ben zeer vermoeid; maar eerst een gelukkig nieuwjaar, moeder GERVAIS! en gij, jonge lieden! leeft allen weder een jaar zoo goed en zoo kwaad als gij kunt; maar met het oog op Hem, die al onze lotgevallen bestuurt, en goed en kwaad toezendt en ten beste leidt. — Luistert nu verder. Ik ben eensklaps rijk geworden, en gij ook, CECILIA! en moeder GERVAIS met ANNETTE ook; ik verlaat het invalidenhuis, en wij zullen met elkander gelukkig zijn. Allen stonden als verstomd. — Gij begrijpt mij niet; hoort dan met eenige woorden de geschiedenis.

„Mijn broeder, ANATOLE LEBRUN, sedert langen tijd in zeedienst, van wien ik in de laatste twintig jaren niets gehoord had, is in dien tijd tot kapitein bevorderd, en heeft als zoodanig een groot fortuin verkregen. Eerst onlangs is hij in het land teruggekeerd, en heeft den toestand van mij en CECILIA vernomen, en deze broeder heeft mij tot nieuwjaarsgift eene som gelds toegelegd, groot genoeg om onbekommerd met ons allen te kunnen leven.”

En nu volgde de opheldering van het treffende tooneel, waarvan LEBRUN door zijne komst getuige was geweest. De waardige man weende van aandoening, en in de vervoering zijner vreugd omhelsde hij beurtelings mevrouw GERVAIS, ANNETTE en CECILIA; en zich nu overgeevende aan de overmaat zijner aandoening, riep hij uit: „Het is beslist; wij zullen voortaan slechts een enkel gelukkig gezin uitmaken.”

EET SLAPEND KIND.

Een weduwwrouw lag, bitter krank,
Van bang gebrek te sterven;
Ach, de armoê deed haar spijs en drank,
En bed en laafnis derven!

Hoog was de nood!... Een knaapje alleen
Was haar tot troost verbleven;
Hij schreide en bad, maar was te klein
Om raad of hulp te geven.

— „k Neem, moeder,” — sprak hij, — „kruik en mand,
Mijn hart krimpt bij uw klagen,
Ik ga uw rijken neef op 't land,
Voor u om laafnis vragen!” —

Hij kust zijn moeder goeden dag,
Met tranen in zijne oogen,
En spoedt zich, wat hij kan en mag,
Naar kinderlijk vermogen.

Daar meldt hij snikkend moeders lot,
Haar nood, zoo hoog gerezen;
Hij smeekt om hulp in naam van God!....
Toch wordt hij afgewezen.

Met trage schreden keert hij weêr
En dubbele smart in de oogen;
Geen hulp of redding toeft nu meer,
Dan, uitkomst van den Hoogen.

In 't einde wordt hij moede en mat,
— Het kind, zoo jong en teeder! —
En op een mosbed, langs zijn pad,
Zet hij zich schreiend neder.

Reeds spoedig had een vaste slaap
Hem de oogen zacht gesloten;
Zoo zoeten sluimer had de knaap
In lang niet meer genoten.

Hij droomde, dat zijn zwak gebed
Verhooring had gevonden;
God had zijn moederlief gered,
Zijn Engel haar gezonden.

— „ô Moeder! moeder!..” riep hij luid, —
De lieve God der armen
Heeft u gered, uw leed heeft uit!...
Dank, dank voor Zijn erbarmen!” —

Verbaasd ontwaakt hij, — want daar staat
Een man, van achtbre jaren,
Met vriendelijk en zacht gelaat,
Hem minzaam aan te staren. —

Hij vond den slapende op zijn pad,
Met wangen, frisch als rozen,
Waarop nog de englenreine schat
Der onschuld lag te bloozen.

Het arme knaapje! een heldre traan
Zag hij zijn oog ontstroomen;
Hij had den luiden kreet verstaan
Gesproken onder 't droomen.

— „Kom, knaap!” — sprak hij — „verzuim geen tijd;
„Geleid mij naar uw woning;
„Heb ik het wel, — uw moeder lijdt
„En smacht naar hulpbetooning.” —

— „ God schonk mij ruimen overvloed;
„ Kom, spoedig opgerezen!
„ Waar ik een lijdend mensch ontmoet,
„ Wil ik zijn helper wezen!” —

En daadlijk greep hij kruik en mand;
De knaap, verrukt en blijde,
Nam d'eedlen man nu bij de hand,
En huppelde aan zijn zijde.

De man schonk de arme weduw geld
Voor laafnis, spijs en dranken,
En spoedig mogt zij, gansch hersteld,
Haar eedlen redder danken.

— „ Zeg, moeder!” — vroeg toen 't knaapje blij, —
„ 'k Zag in mijn droom voor dezen,
„ Een Engel, vriendlijk zoo als hij,....
„ Zou hij diens broeder wezen?” —

GROOTVADER KEROUAN.

Toen ik den ouderdom van veertien jaren bereikt had, werd ik door mijnen vader op eene kostschool besteld, die in eene der schoonste voorsteden van Parijs gelegen was. Aldaar was de inrigting van het onderwijs en de levenswijze op zulk eenen aanzienlijken voet, dat alleen de kinderen der meest aanzienlijken en rijken aldaar ter schole werden gelegd.

Bij mijne intrade in de school werd ik door al de leerlingen gul en vertrouwelijk verwelkomd, en vervolgens werd mijn omgang en mijne vriendschap door verscheidene mijner schoolkameraden gezocht; zoodat mijne keuze reeds binnen weinige dagen bepaald was.

Een jongeling van mijne jaren, van eene zachte en openhartige inborst, had mij, reeds bij mijne aankomst, bijzonder hartelijk en met voorkomenheid, zijne vriendschap aangeboden. Nog bedroefd zijnde over de scheiding van mijne ouders, was mijn hart geheel vatbaar, om er door echte betuiging van vriendschap eenen diepen indruk op te maken. Daardoor, en ook door de overeenkomst onzer neigingen, vormde weldra een vriendschapsband ons tot onafscheidelijke medgezellen; in al onze spelen en bij al onze oefeningen waren wij steeds bij elkander en de eene den anderen behulpzaam. Henri was, na mijne ouders, degene, dien ik het meest ter wereld beminde.

Echter was mijne liefde voor hem niet zoo onbepaald, of ik ontwaarde eene ondeugd in hem, die, in schijn gering, bij velen niet als eene ondeugd geacht wordt, maar die op mij, die met geheel andere begrippen beziel was, eenen diepen indruk maakte: HENRI was verwaand. —

Door het bezit van groote rijkdommen kon de vader van HENRI hem meer begunstigen, dan zulks een der leerlingen was. Behalve de gemeenschappelijke lessen ontving hij ook nog onderwijs in onderscheidene andere wetenschappen, waarvoor de onderwijzers allen ruim betaald werden. Ook was de beurs van mijnen vriend altijd goed voorzien, en getuigde van de edelmoedigheid zijns vaders en den voordeeligen staat zijner geldmiddelen. Echter moet ik tot lof van HENRI zeggen, dat hij er steeds een edel gebruik van maakte, hetzij tot ondersteuning van behoeftigen, of om daardoor zijne schoolmakers eenig genoeg te verschaffen.

In onze vriendschappelijke gesprekken verhaalde HENRI mij dikwijls van de groote rijkdommen zijns vaders, en van de fortuin, die hem wachtte. „Het verwondert mij zelfs,” zeide hij, „dat mijn vader nog met zijnen handel voortgaat, en wel verwondert het mij het meest, dat hij steeds bij den aankoop van vaste goederen, daartoe, zelfs tot hooge prijzen, landgoederen verkiest, in plaats van zich een aanzienlijk kasteel aan te schaffen, waardoor hij eenen meer onderscheiden stand in de wereld zoude verkrijgen.”

Het verscheelde intusschen veel, dat de heer GEORGES overeenstemde met de verwaande denkbeelden van zijnen zoon; hij was een braaf, achtingswaardig man, wiens geheele uitzigt vlijt en eerlijkheid kenteekende; hoezeer zijne achtelooze en wansmakelijke kleeding en geheele wijze van handelen, zeer weinig toebagten, om het denkbeeld van een groot en aanzienlijk heer te versterken, dat HENRI steeds trachtte bij ons op te wekken.

De goede man hoorde zijnen zoon geduldig aan, wanneer deze eenige aanmerking op zijne handelwijze of over zijne kleeding maakte, en beantwoordde dezelve alleen met een bestraffend oog en medelijdend schouderophalen; het gesprek meestal op iets anders overbrengende.

Welke soort van handel door den heer GEORGES gedreven werd, konde ik noch iemand van ons te weten komen; want zóó als er van den onbekenden doch zekerlijk groot voordeel gevenden handel gesproken werd, dan wist HENRI zeer behendig het antwoord te ontwijken, en er ons onbekend mede te laten.

Ik bevond mij gedurende ruim twee jaren op de kostschool, en de vriendschap tusschen mij en HENRI was geen oogenblik gestoord geweest; en ook, zonder dat ééne gebrek van mijnen vriend, was hij zulk een goed mensch, als iemand zijn konde; en ik was er wel verre af, daarin met hem gelijk te staan. Met leedwezen dacht ik aan den tijd, dat wij scheiden zouden; want nog achttien maanden moest ik mijne studiën voortzetten, en vóór dien tijd was die van HENRI verschenen, daar deze meer dan een jaar vroeger op de school was gekomen.

Omstreeks dezen tijd werd ik op eenen morgen door den hoofdonderwijzer in zijne spreekkamer geroepen. Hij hield eenen geopen-den, zwart gelakten brief in de hand, en was blijkbaar ontsteld. Ik verschrikte reeds bij het binnentreden, en niet zonder reden. — Mijn vader was zeer schielijk overleden, en liet mij aan de zorg van mijne familie over, daar hij mij niets naliet om van te leven; want met zijnen dood eindigde ook het pensioen, dat hem als oud kolonel was toegelegd.

Mijne droefheid over het verlies van mijnen vader, dien ik zelfs niet bij zijn sterfbed had kunnen bezoeken, was zoo groot, dat ik van dat oogenblik aan niets anders dacht; en zelfs de woorden van troost,

die mij door de onderwijzers en mijne schoolmakers werden toegesproken, mogten in verscheidene dagen mij geene verligting in mijne droefheid aanbrengen, daar deze nog werd vergroot door het besef van de school te moeten verlaten; want niemand mijner familie kon de aanzienlijke kosten goedmaken, die de voleindiging mijner studiën vereischten: ik moest daardoor voor altijd afzien van het vooruitzicht op eene fatsoenlijke betrekking, en mijn lot overlaten aan de toevallen van een eenzaam zwervend leven, en ik had nog geen zestien jaren bereikt!

Ik zocht mijnen troost in de vriendschap met HENRI, voor die weinige dagen, die ik meende, dat wij nog bij elkander zouden zijn.

— „O! ween niet, ween zoo niet, beste vriend! reken op mijne vriendschap. Uwe tranen breken mij het harte;” riep hij uit.

Op dit oogenblik werd HENRI geroepen; zijn vader was gekomen, om hem te bezoeken. Een kwartier uurs daarna werd ik verzocht om bij den heer GEORGES te komen. Bij het binnentreden kwam hij naar mij toe, en sloot mij vol medelijden in zijne armen. „Jongman!” zeide hij, „ik ben zoo gelukkig u te kunnen helpen, gij zult bij mijnen zoon blijven als waart gij zijn broeder, en uwe studiën voortzetten, tot dat gij zelf in uwe behoeften kunt voorzien; intusschen zal ik voor alles zorgen;” en toen de tranen mij beletteden hem mijnen dank te betuigen, vervolgde hij: „zijt niet bekommerd, en vrees niet te veel voor de toekomst, gij zult van heden af mijn zoon en ik uw vader zijn.”

O! wat was die man, dien ik dikwijls te burgerlijk had gevonden, op dat oogenblik edel en groot in mijne oogen; die waardige man, aan wien ik nog met aandoening denk: aan hem ben ik het verschuldigd, dat ik volgens mijnen wensch ben geslaagd om het beroep te kunnen aanvaarden, dat de weduwe verdedigt en den wees beschermt. —

Sedert eenigen tijd kwam de heer GEORGES zijnen zoon niet meer zoo dikwijls bezoeken; hij scheen koeler jegens hem te zijn geworden, en hij had blijkbaar somtijds moeite, om de belagchelike verwaandheid van zijnen zoon niet te vernederen. Eens, dat die goede man zijnen zoon verliet, met wien hij in den tuin der school gewandeld had, vraagde een nieuwe leerling, even dwaas en verwaand als HENRI: „Wie is toch die zonderlinge man?”

De ijdelheid van HENRI werd door deze vraag niet weinig gekwetst; en in plaats van zich te bedroeven over de belediging, zijnen vader daardoor aangedaan, en zijnen makker daarover te bestraffen, antwoordde hij, schaamrood wordende: „het is de opziener over de goederen mijns vaders.”

In zijne verwarring had HENRI zoo luid gesproken, dat zijn vader zulks gehoord had. Deze verliet peinzend en diep getroffen de school, en kwam in langen tijd niet weer.

Zoo als zulks gewoonlijk jaarlijks plaats had, werden de leerlingen weder allen genoodigd, om eenen dag op het buitenverblijf, dat de heer GEORGES in de nabijheid van Parijs bezat, te komen doorbrengen. Met vreugde werd deze uitnoodiging ontvangen; want wie daar eenmaal eenen dag had doorgebracht, was het steeds aangenaam zich de genoegens te herinneren, die hij aldaar genoten had; want de heer GEORGES liet het aan niets ontbreken, dat den jongelieden aangenaam konde zijn.

Ook dezen keer was door den edelmoedigen gastheer niets gespaard, wat dien dag luisterrijk en regt aangenaam konde maken. De onderscheidene afwisselingen van vermaken, verpoosd door maaltijd en gebruik van ververschingen onder het geleide eener liefelijke muziek, alles even prachtig aangeboden en ingerigt, maakte den dag als tot één oogenblik, en deze werd besloten met prachtige illuminatie en vuurwerk. HENRI was bijzonder ingenomen met dit bewijs

van den rijkdom zijns vaders, door hem met zoo veel pracht en luister ten toon gespreid.

Toen men zich na den maaltijd in de zaal vereenigd had, bemerkte men een kostbaar vervaardigd koffertje, dat aldaar op een tafeltje, zoo als het scheen met een bijzonder oogmerk, was gezet geworden. Aller oogden rigtten zich op hetzelfde, en elk was nieuwsgierig, wat dit wel bevatte; ook HENRI verlangde reeds, dat hem zulks door zijnen vader werd medegedeeld. De heer GEORGES nam zijnen zoon bij de hand en deed dezen naast zich zitten; alle gasten uitnoodigende eene plaats te nemen, sprak hij aldus:

„Gij weet allen, mijne waarde kinderen! dat ik u altijd met vermaak bij mij ontvangen heb; zijt de makkers van mijnen HENRI, en dat alleen geeft u reeds aanspraak op mijne toegenegenheid; want gij weet toch, hoe zeer ik hem bemin.”

Het is deze dag, die mij bijzonder gedenkwaardig toeschijnt, daar mijn zoon nu achttien jaren bereikt heeft. Op dien leeftijd is men geen kind meer, en het is tijd, om te leeren een waardig gebruik te maken van hetgeen ons door onze voorouders is nagelaten. Deze koffer bevat al hetgeen mij in mijn oog dierbaar is, boven alles wat ons van adellijke wapenschilden en diergelijke kan overblijven; het is de nalatenschap van mijn geslacht, die door hem moet geëerbiedigd worden, zoo als die door mij geëerbiedigd is. Dit zal hem hunne eer en hunne eerlijkheid herinneren. Staat mij toe, mijne waarde gasten! u, voor ik dezelve voor u aller oog aan hem overgeef, eene korte geschiedenis te verhalen, die niet alleen eenige belangrijkheid bezit, maar ook tot leering kan verstrekken.”

— Het was op eenen donkeren, kouden Decemberdag, dat een oud man de stad Glomel in Bretagne verliet om huiswaarts te keeren. Hij droeg eenen zak op den rug, en niettegenstaande het gure weër moest hij van tijd tot tijd zich het zweet afdroegen, doordien het

dragen van den zak en het gaan hem moeilijk was; want hij had als soldaat een been verloren. Hij klopte eindelijk aan zijne woning in het gebergte; de deur der armoedige hut werd dadelijk geopend; en drie kinderen, waarvan de oudste veertien jaren bereikt had, kwamen hem te gemoet, en hielpen als om strijd hem van zijn pak ontlasten of kwamen hem iets ter verkwikking aanbieden.

De oude soldaat KEROUAN had reeds lang die hut bewoond, met zijnen zoon SIMON, die het beroep van visscher uitoefende. Maar dezen zoon verloor hij door eenen storm op zee, die het vaartuig met alle manschappen deed vergaan; en toen ook SIMONS vrouw van verdriet stierf, besloot de oude KEROUAN, om, zoo veel zijne krachten zulks toelieten, voor zijne drie kleinzonen te zorgen. Dit had hij ook tot dien tijd getrouw volbragt; maar zijne jaren werden hoog en zijne gebreken verergerden; zoodat hij bij zich zelven erkennen moest, dat het niet meer zoo goed ging als voorheen. Hij had door allerlei eerlijke middelen het onderhoud voor zich en zijne kleinkinderen weten te vinden; zoodat hij nimmer tot de weldadigheid van anderen zijne toevlugt had behoeven te nemen.

Toen grootvader KEROUAN, gezeten bij een warm vuur, een weinig was uitgerust, sprak hij tot zijne drie kleinzonen:

— „Mijne lieve kinderen! gij zijt allen groot genoeg om een begin te maken, om zelf uw onderhoud te verdienen; gij hebt genoeg geleerd, wat u daartoe kan dienen, en het zoude schande zijn, den bedelstaf te voeren, daar zulks ongeoorloofd is, zoo lang ons krachten zijn geschonken om te kunnen werken.

„Gij, FRANÇOIS! gij zijt veertien jaren, sterk en groot, gij moet werk zoeken. Gij, KAREL! zijt dertien jaren en genoegzaam even sterk als uw broeder, zoek daarom ook uw brood met een handwerk te verdienen. Wat u betreft, GEORGES! gij zijt voor den ouderdom van elf jaren wel groot, maar nog niet sterk genoeg om te kunnen wer-

ken; gij zijt echter vlug ter been, gij moet uwe omwandelingen nuttig leeren aanwenden.”

„Maar wat moeten wij doen?” vraagden zij allen te gelijk; „wij hebben nog geen handwerk geleerd, en hebben aan niemand eenige kennis, die er ons aan helpen zal.”

„Luistert, kinderen! Er zijn ambachten, die zelfs de armste kan uitoefenen, zonder daarmede iemand te schaden; ik heb u verscheidene jaren gevoed en gekleed, en zelfs het noodige onderwijs laten geven; en echter ken ik geen handwerk, doordien ik mijn leven in dienst van mijn vaderland doorbragt, zoo lang ik mij daartoe in staat bevond. Er zijn in de wereld veel weggeworpen of niet opgemerkte zaken, waarvan men niet denkt, dat zij nuttig kunnen gebruikt en er voordeel van getrokken kan worden. Met vlijt en oplettendheid kan men doen, wat elk ander onmogelijk toeschijnt; daardoor heb ik u kunnen opvoeden.” „Leert van mij, u alles nuttig te maken; en door eene wijze spaarzaamheid zult gij leeren, op welke wijze men door eene kleinigheid tot grooter geraakt.”

„Wij zullen uwen raad opvolgen, waarde grootvader!” riepen de kinderen, en zij omhelsden hem, met tranen van dankbaarheid in hunne oogen.

Zoodra het ruwe jaargetijde was voorbijgegaan, en de lenteson weder vrolijk de dalen bescheen, begaf KEROUAN zich met FRANÇOIS, KAREL en GEORGES op weg. Hij deed hun alles, wat zich voordeed, opmerken. Hier en daar verspreid liggende beenderen, die door kunstdraaijers konden gebruikt of tot beenzwart gebrand worden, werden medegenomen. Het mos der boomen zamelden zij zorgvuldig in. Ook de wol, die zij aan de heggen vonden hangen, doordien de schapen er dicht langs hadden geloopt, werd niet voorbijgegaan.

— „Maar dit deugt nergens toe,” riep FRANÇOIS, terwijl hij een stuk van eene flesch wegwierp, waaraan hij zich bijna gekwetst had.

„Raap dat op, mijn kind! het is goed om weder gesmolten te worden, en dan maakt men er nieuwe glazen van.”

Toen het jaar verder gevorderd was, verzamelden zij rozenbladeren en geneeskrachtige kruiden, die zij aan de apothecars verkochten; en toen de herfst de bladeren van de boomen deed vallen, en de eikels in het bosch menigvuldig te vinden waren, toen werden ook die niet vergeten, tot mesting op het land, of tot voeder voor het vee. In het kort, er was bijna niets, of KEROUAN wist er een nuttig gebruik van aan te wijzen; zoodat, ten gevolge van hunnie vlijt, hunne inkomsten dagelijks verbeterden, en bij het einde van het jaar hadden zij reeds eenen in hun oog grooten schat overgewonnen.

De winter, die vroeger meestal bij den haard of spelende in de sneeuw werd doorgebracht, was nu voor de kinderen eene bron van geluk. Zij leerden de schadelijke dieren opvangen, en verkochten daarvan de vellen, die geschikt waren voor de bontwerkers. Ook vingen zij veel vogels, die zij in de naburige stad verkochten, of wier veëren zij plukten en aan de beddemakers gemakkelijk konden kwijt raken.

Bleef hun bij al die bezigheden nog eenige tijd over, dan werd die ook weder nuttig besteed, door het maken van klein mandewerk, stroohoeden, kinderspeelgoed of andere snuisterijen, waarin de oude KEROUAN hun meester en voorganger was, onder het verhalen van bijzonderheden uit zijnen leeftijd en andere leerzame gesprekken. Beter kon wel de tijd niet worden doorgebracht; en dit leverde ook ruim zijne goede uitkomsten op.

In korten tijd waren de kinderen reeds zoo ver gevorderd, dat zij ruim in de behoeften van het geheele gezin konden voorzien; zoodat de oude man konde te huis blijven. Zij verzamelden een geheel magazijn van allerlei voorwerpen, waaruit zij dagelijks hunne korven laadden, om het in de naburige dorpen of in de stad te verkoopen.

Zij werden meer en meer als nijvere en eerlijke knapen bekend, en elkeen wilde zich bij hen van het noodige voorzien, omdat zij onder-vonden, dat hunne waar deugdzaam en goed gemaakt was.

Toen het weder winter was geworden, konden zij reeds drie hon-derd gulden afzonderen, en dit geld bragt KEROUAN bij een' eerlijk koopman, die hun daarvoor intrest betaalde.

Het volgende jaar was nog voordeeliger. De oude KEROUAN bezorgde de huishouding, en wist de goederen aan onderscheidene winkeliers te verkoopen, zoodat de jongelingen overvloed van werk kregen; en na zes welbestede jaren zagen zij zich in het bezit van vijftien honderd gulden.

De drie broeders waren intusschen groot geworden, en elk wilde nu meer zijnen eigenen weg bewandelen, daar hunne neiging, om in hun onderhoud te voorzien, niet bij allen dezelfde was.

— „Kinderen!” zeide de oude KEROUAN, „gij zijt allen nu groot genoeg geworden, om elk voor zich zelve te zorgen; gij bezit eene goede gezondheid, die gij aan uwe werkzaamheid en matige leefwijze verschuldigd zijt, en daarbij is geld genoeg in uw bezit, om er een begin mede te maken. Ik heb u geleerd, dat nuttig te besteden; neemt elk twee honderd gulden, en het overige zal met den intrest voor u bewaard blijven; gij mogt het te eeniger tijd eens noodig hebben. En nu, mijne waarde kinderen! gaat met het oog op God uw geluk beproeven; die zal u bewaren en uw geluk vermeerderen, zoo lang gij u aan hem vertrouwt en deugdzaam leeft.” — De oude man kon niet verder spreken; hij snikte, en de tranen versmoorden zijne stem. Ook de kinderen weenden, en dankten hunnen grootvader voor de zorg, die hij voor hen had gedragen, en beloofden hem, in alles getrouw naar zijne raadgevingen te zullen handelen.

Den volgenden dag namen de drie broeders van hunnen grootvader en van elkander een hartelijk afscheid, en elk koos zijnen weg vol-gens het plan, dat hij zich had voorgesteld.

Lang duurde het, dat KEROUAN geene tijding van zijne kleinzonen ontving; alleen wist hij, dat zij allen de twee honderd gulden ontvangen hadden, waarmede hij hun had aangeraden, hun geluk te beproeven. Eindelijk ontving hij van hen zelve berigt, dat hunne eerste pogingen hun goed gelukt waren, en hij ontving van nu af aan zoo veel geld van hen, dat hij zich daarmede ruim onderhouden konde. Zoo verliepen er verscheidene jaren, en KEROUAN, die nu zeer oud was geworden, verlangde sterk om zijne kleinkinderen nog eenmaal te zien en van hen zelve het verhaal hunner lotgevallen te hooren.

Op eenen schoonen zomeravond, dat hij onder den lindeboom voor zijne woning met de dorpelingen over zijne kinderen sprak, hield een bediende bij hen stil, en vraagde naar het huis van BAPTISTE KEROUAN.

— „Hier is hij zelf,” antwoordden allen te gelijk, op KEROUAN wijzende; en eenige oogenblikken daarna stond een rijtuig voor de hut, en drie mannen wierpen zich aan den hals van den grijsaard.

— „Vader! Vader! kent gij ons niet meer?”

— „Ik ben FRANÇOIS, en drijf thans handel in galanteriën te Lyon, alwaar ik eene groote fabriek bezit.”

— „En ik ben KAREL, en korenhandelaar te Corbeil.”

— „En ik,” zeide eindelijk de jongste, „ik ben GEORGES, uw geliefde jongste kleinzoon, en drijf thans grooten handel in lompen te Parijs, alwaar ik uitgestrekte magazijnen bezit. En ik kom u afhalen, om uwe verdere levensdagen bij mijn gezin te komen eindigen. Ik heb eene vrouw, die voor u zorgen zal, en een lief kind, dat u aan onzen kinderlijken leeftijd zal herinneren.”

De oude man konde van vreugde niet spreken, en wist geene woorden te vinden om zijne verwondering over hun geluk, en zijne dankbaarheid voor hunne liefde jegens hem uit te drukken.

— „Lieve vader! dank ons niet, wij doen nog veel minder dan

wij aan u verschuldigd zijn; zonder u waren wij thans bedelaars. — Gij leerdet ons immers, zonder iets te bezitten, ons onderhoud te vinden?" —

De Heer GEORGES zweeg een oogenblik, en vervolgde: „Nu, mijn waarde HENRI! open gij nu dien koffer en zie.”

HENRI ging langzaam naar den koffer, opende denzelfden, en trad terug.... een graauw linnen halfversleten visscherspak was alles, wat hij bevatte.

— „Dat is het, waarmede uw grootvader vele jaren zijnen kost moest verdienen; want ik ben GEORGES, zijn jongste zoon, de koopman in lompen. Leer hieruit, mijn geliefde zoon! dat de verwaandheid het erfdeel der dwazen is; men behoeft niet te blozen over geluk of geboorte, waarvan men geen meester is. Hij, die zich op eene eerlijke wijze fortuin heeft verschaft, moet zich slechts beschouwen als de bestuurder dier rijkdommen, en daarmede de armen ondersteunen, zoo dikwijls de gelegenheid daartoe zich voordoet; daarin alleen bestaat zijne meerderheid.”

HENRI wierp zich in de armen van zijnen vader, en beloofde met tranen in de oogen en berouw in het hart zich te zullen beteren. „De les is hard voor mij, goede vader! maar ik heb die verdiend; zijt nu gerust, ik zal die nooit vergeten.” —

En HENRI hield zijn woord; want al den tijd, dien wij in dezelfde stad woonden, bleef ik nog door de innigste banden der vriendschap aan hem verbonden, en hij wist diegenen van hem te verwijderen, die alleen zijne tafel zochten om zijne rijkdommen, en die zich door niets onderscheidden dan door hunne verwaandheid.

DE BESTEMMING.

Eenige jaren geleden ontmoetten elkander op eene der wandelplaatsen van Parijs twee jonge lieden, welke beiden op dezelfde school hunne leerjaren voleindigd hadden. Op die school waren zij altijd de beste vrienden geweest, ofschoon zij in sommige gevallen veel van elkander verschilden. JULIUS was wispelturig, en wilde dan het eene en dan het andere spelen; CHARLES daarentegen was bestendig, maar toegevend, waardoor hij altijd met JULIUS in vriendschap leefde, daar zij in vele andere opzigten overeenkwamen, en JULIUS altijd bereid was om CHARLES te helpen, als hij op de school met het cijferen of opstellen maken niet teregt kon. Sedert zij de school verlaten hadden, hadden zij elkander niet weêr gezien; zoodat ruim twee jaren sedert hunne scheiding verloopen waren, toen zij elkander ontmoetten. Beiden hadden nu den ouderdom bereikt om een beroep of eenen stand in de maatschappij te kiezen, om daardoor voor zich zelve een bestaan te vinden en voor anderen nuttig te zijn. —

— „Mijn hemel, waarde JULIUS!” riep CHARLES uit, toen hij het sombere voorkomen van zijnen vriend opmerkte, „wat deert u, en welke droevige omstandigheden maken u zoo neerslagtig?”

— „Wel is mijn lot droevig, CHARLES! en gij kunt geen medelijden genoeg met mij hebben.”

— „Waarlijk, wat is het dan? kom, deel mij de oorzaak van uw verdriet mede; ik wil het met u deelen, en, zoo het kan zijn, verligten.”

Voortwandelande vervolgden zij hun gesprek: „Helaas, waarde vriend! al mijne wenschen en aangename vooruitzigten zijn vervlogen door de eigenzinnigheid mijns vaders, die mij wil doen kiezen uit datgene, wat hij denkt, dat mijne bestemming zijn zal.”

— „En houdt gij dat voor zulk een groot ongeluk, JULIUS? kom, laat u niet tot zulk eene dwaze beschuldiging wegslepen; zoude uw vader uw ongeluk willen, daar onze ouders altijd zoo voor ons zorgden? zij weten toch beter dan wij, wat voor ons het beste is.”

— „Gij hebt schoon praten, CHARLES! daar gij zeker naar uw genoegene eene bestemming gekozen hebt.”

— „Niet anders dan die mij door mijnen vader werd aangeraden, en waartoe ik meende, dat mijne neiging het meest geschikt was; het opvolgen van dien raad bevalt mij uitmuntend, en ik bevind mij thans op het kantoor van den heer VERNEUIL, en op den weg om eenmaal zelf voor mij te kunnen zorgen. Maar wat is het toch, dat uw vader u zoo tegen uwen zin wil opdringen, en wat wilt gij eigenlijk voor een beroep kiezen?”

— „Luister. Mijn vader wil mij doen kiezen, om mij op de regtsgeleerdheid of op den koophandel toe te leggen, of ook wel om mij op een bankierskantoor te begeben. O, CHARLES! als ik er aan denk, om mij alzo onder de boeken te moeten begraven, of op een bedompt kantoor mijn leven te moeten doorbrengen, dan is het mij, als of men mijnen dood wil.”

— „Wilt gij ook dichter worden? ik weet nog wel, dat de meesters u gedurig beknorden, omdat gij uw papier altijd vol kladdet met uwe zoogenaamde verzen.”

— „Neen, vriend! dat is het niet, ik gevoel nu zeer goed, dat dit eene dwaling van mij was, en dat ik niet geschikt ben voor de dicht-

kunst; maar eene andere neiging bezielt mij, die even edel en verheven is, en er het naaste aan grenst; ik gevoel mij bestemd de schilderkunst uit te oefenen. Wat is er schooners dan met eene penseelstreek het doek te bezielen; ik kan niet doof blijven voor die inwendige stem, en wil en zal schilder worden.

— „ Vaarwel, waarde JULIUS! leg u met alle magt toe op datgene, wat uwe verbeelding u voorschildert; ik wensch hartelijk, dat gij daarmede grooten roem moogt behalen.”

De vrienden verlieten elkander; en weder verliet een tijd, dat de eene van den anderen niets hoorde. Eindelijk kreeg CHARLES eenen brief van zijnen vriend van 'den volgenden inhoud: „ Waarde vriend! mijne wenschen zijn verhoord. Door mijne beden en tranen verteederd, is mijn vader tot het besluit gekomen om mij mijne wenschen toe te staan, en de voetstappen der VERNETS en zoo vele andere beroemde mannen te volgen. Kom, en zie mij gelukkig in mijne werkplaats, waar gij mij te aller uur zult vinden, gezeten voor mijn paneel met de palet en het penseel in de hand, een diep peinzend oog, en een hart vol hoop.”

Verschillende bezigheden beletteden CHARLES eenige dagen zijnen vriend te bezoeken. Op eenen namiddag, dat de werkzaamheden op zijn kantoor waren afgeloopen, zocht hij de opgegevene woning op, en verwachtte nu reeds eenig gevolg te zullen zien van dien harts-togtelijken ijver voor de schilderkunst. Aan de woning gekomen zijnde, werd hem door den deurwachter de vierde verdieping als het verblijf zijns vriends aangeduid.

„ Mijnheer! zoudt gij de goedheid willen hebben, dit voor den heer JULIUS te willen medenemen?”

— „ Hoe! deze clarinet?”

— „ Ja wel, alsmede dit briefje, waarbij aan hem de huur van zijne kamer wordt opgezegd.”

— „Gij houdt dan zeker niet veel van schilders in uw huis?”

— „Zooveel als van elk ander, maar niet als het met zulk een geraas vergezeld gaat, als bij mijnheer JULIUS.”

CHARLES klom naar boven, en halverweg den trap zijnde, hoorde hij reeds de zware basstem van JULIUS en het krassend geluid eener viool. Hij opende de deur, en trad in eene werkplaats, zonderling opgesierd met alles, wat men zegt tot de studie eens schilders te behooren, doch geene met schilderijen gevulde lijsten, maar wel eenige, die als hingen te smachten om met een of ander fraai schilderstuk gevuld te worden, en alles overdekt met stof.

JULIUS stond voor zijnen schildersezel, waarop een muziekstnk de plaats van een paneel innam, en in plaats van een penseel behandelde de kunstenaar eenen langen strijdstok

„Dag, CHARLES! mi, la.... mi, la.... Ga zitten, vriend! ré, ré. Ga toch zitten, sol, fa, mi....”

— „Hier is eene Clarinet, die uw portier....”

— „Leg ze op die piano, do, do, sol!”

— „En een opzeggingsbriefje van uwen huisheer.”

— „Waarlijk? ... mi, ré, mi, ré, do! wat zegt gij er van, waarde vriend! bevind ik mij nu niet op den waren weg?”

— „Voor een schilder gaat het nog al, maar....”

— „O ga niet verder, JULIUS! met uwen lof, die is niet voor mij...”

— „Waarom niet? Laat mij eens uwe bekwaamheid in de behandeling van de teekenpen zien, liever dan de beginselen van uwe muziek.”

— „Daarin kan ik niet aan uwen wensch voldoen.”

— „Niet, hoe zoo?”

— „De schilderkunst heb ik geheel ter zijde gesteld; die voegt mij in het geheel niet.”

— „En wat dan nu? ik dacht waarlijk, dat gij het met uwe keus, om schilder te worden, opregt meendet.”

— „De schilderkunst, mijn waarde vriend! behoort niet tot mijne bestemming. Met de verwen, die mij slechts besmeeren, kan ik mijn gevoel niet uitdrukken; mijn geest heeft hogere bestemming. De liefelijke toonen der muziek zijn alleen in staat om mij voortdurend aan haar te verbinden. Ik weet nog wel niet, welk instrument ik zal verkiezen, daar niet allen mij evenveel bevallen, maar toch de studie harer theorie behoort mij geheel; en het vernuft, waarmede de natuur mij begaafd heeft, doet mij verwachten, dat ik nog eenmaal als componist zal kunnen schitteren.”

— „Ik vrees, dat gij u zelve op nieuw zult misleiden, en dat gij ook deze bestemming niet zult bereiken. En wat zegt uw vader van die gedurige verandering in uwe keus?”

— „Die noemt het eigenzinnigheid, en zegt, dat ik op die wijze nimmer tot een vast bestaan zal geraken. Begrijp eens, de aandrift tot het schoone eene eigenzinnigheid te noemen; het is geen goud, waarnaar ik dorst; het is de roem: si, fa, do, ré, mi!...”

— „Vaarwel, mijn waarde JULIUS! ik laat u aan uwe nieuwe studiën over.”

Na verloop van een paar maanden was het, dat aan het huis van den Heer VERNEUIL een feest zoude gevierd worden, en daarop werd ook CHARLES genoodigd; deze gelegenheid wilde hij waarnemen, om zijnen beschermer zijnen dank te betoonen, en zulks in verzen uitdrukken; waartoe hij zich wel in staat gevoelde, en dat hem ook tamelijk goed gelukte; maar om het op muziek te brengen, ging zijne krachten te boven. „Ik zal naar mijnen vriend gaan, die nu toch wel genoeg zal gevorderd zijn, om mij te kunnen helpen;” zoo dacht CHARLES; en hij spoedde zich om JULIUS op te zoeken. Met veel moeite vond hij hem, maar op de zesde verdieping van een oud vervallen huis. Aan de kamer gekomen, hoorde hij zijnen vriend in een druk gesprek, dat hem eenige oogenblikken deed wachten; het

werd stil, en hij trad in een slecht verlicht vertrek, alwaar niets dan de noodigste, halfversletene meubelen te vinden waren; aan den wand hing nog een met kleuren beklad paneel, en een palet, waarop de verwen dik verdroogd waren, alsmede eene viool, waarvan de mees- te snaren, gesprongen, er langs heen slingerden.

„Ha, mijn vriend CHARLES! heil brenge uwe komst mij aan; het is zeer lief van u, mij eens te komen bezoeken!”

CHARLES stond een oogenblik zonder antwoord te geven, vol verwondering over de zonderlinge verandering, die hij bij JULIUS opmerkte, en omdat hij hem alleen vond, daar hij meende, eenig gezelschap te zullen vinden. „Ik dacht eenige vrienden bij u te vinden, daar het mij toescheen u te hooren spreken.”

— „Ik repeteerde de rol van PYRRHUS.”

— „Wilt gij dan een tooneelstuk op muziek brengen?”

— „Och, kom! dat begrijpt gij wel beter.... Ik heb die rol uitgekozen, om die in de opera uit te voeren.”

— „Zal dat dan eindelijk uwe bestemming zijn?”

— „O! dat is het juist. Een toeval heeft mij doen opmerken, dat ik eenig en alleen aanleg voor het tooneel bezit. Ik heb de muziek laten varen, en leg mij nu geheel toe, om mij in mijnen nieuwen werkkring bekwaam te maken.”

— „Waarde JULIUS! ik geloof, dat gij nog niet op den goeden weg zijt; als ik u iets mag aanraden, keer dan terug van al die kronkelpaden, en zoek langs den gewonen weg uw doel te bereiken.”

— „Arme vriend! gij redeneert even als mijn vader.”

— „Die vergelijking vleit en vereert mij.”

— „Mijn vader is verblind en begrijpt mijn doel niet, maar....”

Des pindus voedsterling zoekt niet het goud der aarde;
Een schoone lauwer is veel meer voor hem in waarde.

— „Een lauwer, dien hij zeer dikwijls voor een stuk brood zoude willen verruilen.”

— „Wilt gij mij tien franken leenen, tot na mijne eerste voorstelling?”

— „Is dat het begin uwer lauwerkroon? nu, daar zijn er twintig, vaarwel!”

Twee jaren waren nogmaals voorbijgegaan, en CHARLES had in dien tijd van JULIUS niets gezien of vernomen; zoodat hij als zeker kon stellen, dat ook zijn plan, om comediant te worden, mislukt was. Hij deed ook geene moeite om hem op te zoeken, doordien hij hem om zijne wispelturigheid bijna begon te vermijden. Eens, dat CHARLES de wandelplaats St. Martin langs ging, hoorde hij zich roepen. De stem kwam uit eenen van die kleine kelders, of zoogenaamde gaarkeukens, welke onder de huizen bewoond worden door allerlei neringdoende lieden. CHARLES nadert de plaats, van waar hij dacht, dat de stem gekomen was, en hij ziet een jong mensch in de kleeding van eenen bakker, en durft naauwelijks zijne oogen te gelooven; en in hem den dichter, schilder, muzikant, comediant te herkennen.

„Gij vindt mij niet zeer in voorspoed terug, mijn waarde CHARLES!

— „Gij hebt dus nu eene bestemming?”

— „Helaas! ja; maar welke?”

— „Ik beklaag u; maar wat nu te doen? zoo gij weder verandert, zult gij welligt tot nog erger vervallen; want uwe veranderlijkheid bragt u zeker in deze woning en tot de kostwinning, waarmede gij toch grooten roem kunt behalen.”

— „Ach! bespot mij niet, beste vriend! genoeg word ik nu gestraft, dat ik niet den raad mijns vaders en mijner goede vrienden opvolgde. Doch, hoe zal ik mijn lot verbeteren? ik vrees zelfs om aan verandering te denken.”

— „Uw handwerk bevalt u dan al weder niet?”

— „Openhartig gesproken, neen! alleen de onzekerheid, welk beroep te kiezen, maakt mij besluiteloos; en ik blijf daardoor in dezen onaangename toestand als eene boete voor mijne ongehoorzaamheid aan mijne thans overledene ouders.

— „Goed. Indien gij dan den raad eens vriends niet langer in den wind slaat, zoo is er nog iets, waarvoor ik geloof, dat gij wel aanleg hebt, en dat u een meer dragelijk lot zal schenken. Ik bezit het vertrouwen van mijnen heer, en ben, als chef op het kantoor, in de gelegenheid, om u door mijne aanbeveling van dienst te zijn; doch vooraf zeg ik u, dat de plaats, die gij het eerst zult moeten innemen, die van den minsten klerk is.”

— „O, dat verscheelt mij niet, beste CHARLES! gij opent voor mij weder eene bron van geluk, die ik dacht, dat voor mij wel voor altijd zoude gesloten zijn.”

— „Dat is dan wel, en voor het overige laat gij mij zorgen; met eenen goeden wil verkrijgt gij spoedig ander kantoorwerk, en zult u eenen vereerenswaardigen stand bereiden, waarin gij uwen medemensch kunt nuttig zijn. Vaarwel.... doof uwe vuren maar uit, en laat aan anderen het beschuitbakken ten deel.”

Thans, nu er jaren verlopen zijn, is JULIUS als chef in de plaats van zijnen vriend getreden; daar deze als deelgenoot in de handelszaak was opgenomen. En nog zeer dikwijls spreekt JULIUS, ook in kleine vriendenkringen, van de geschiedenis zijner roepingen. En dan besluit hij wel eens, met den jongen lieden, welke er zich mogten bevinden, toe te roepen: zij zijn niet allen bestemd om uit te munten, die zulks meenen; en de beste weg, om tot eene bestemming te geraken, is den raad onzer ouders op te volgen, en den tijd niet door nuttelooze zaken te verspillen.

LAAT GEVEN IS WEIGEREN.

Het was op eenen kouden morgen van December, dat de kleine MARIE, vergezeld van hare gouvernante, de woning van hare moeder verliet. Niettegenstaande een gure noordenwind velen van koude deed huiveren, was zij zoo vrolijk en vlug, als of zij op eenen schoonen lentedag zich op het land ging verlustigen. De boomen waren wel sierlijk opgetooid, maar het was die pracht, welke alleen de koude kon te weeg brengen; zij waren door den op de takken steeds nederdalenden nevel met eene ijskorst overtrokken en als in glas herschappen; ook de hier en daar hangende ijzel en de bevrozene sneeuw deden hen schitteren, als waren zij met banden van diamanten en edelgesteente versierd.

MARIE en hare gouvernante bewonderden deze schoonheden, doch haasteden zich, niet alleen omdat de wind al meer en meer scherp werd, maar ook om het doel, waarom zij zoo blijde de warme kamer verlieten, te bereiken. MARIE ging haren broeder PAUL van de school halen, om dien dag en avond tegenwoordig te zijn op een kinderfeest, dat door hunne ouders, ter viering van de gelukkige herstelling hunner moeder, was ingesteld. Nog meer werd zij verheugd, toen zij de toestemming van den heer CHAILLOT verkreeg, die zijnen woeligen maar ijverigen leerling tot den volgenden dag verlof gaf.

Hoewel de gure wind velen deed trillen van koude, en het vallen van eenige sneeuwvlokken allen voorbijgangers zich deed haasten om hunne woning te bereiken, en ook MARIE en PAUL zulks deden, waren evenwel hunne vrolijkheid en de bewijzen van liefde voor elkander zoo in het oog vallend, dat menigeen zijnen gang een oogenblik staakte om eenen broeder en eene zuster te aanschouwen, die zóó gelukkig met elkander waren, dat het hun goed aan het harte deed, zulks te zien. Maar wat is er ook aangener te zien dan broeder en zuster, die elkander liefhebben, en zoo gaarne iets doen, wat den eenen of den anderen tot genoegen kan zijn?

Ook voor mejufvrouw EUGENIA, hare gouvernante, was het aangenaam te hooren, hoe MARIE met eene haar zoo bijzonder eigene, vleijende stem, haren broeder verhaalde, welke vermaken zij dien dag zouden genieten, en wat al bezoeken hare moeder die week reeds ontvangen had. Die hartelijke en gulle uitboezeming jegens elkander was ook de reden, dat zij het niet voor elkander ontveinsden, als een hunner iets bedreven had, dat niet goed was, en waarvoor zij eenige straf hadden moeten ondergaan; of als zij iets hadden nagelaten, dat zij hadden moeten doen, en waarop het ongenoegen hunner ouders of meesters gevolgd was. Want ook MARIE en PAUL waren niet vrij van kinderlijke gebreken, ofschoon er over ondeugd van hen zoo veel niet te klagen was.

„Ik heb gisteren na het leeruur twee honderd regels moeten schrijven, omdat ik eenen schoolmakker had geplaagd, en twee keeren heb ik in de vorige week niet mede mogen spelen,” viel PAUL MARIE in de reden; maar opdat zij daarover niet knorren zoude, liet hij haar het *bewijs der tevredenheid* zijner onderwijzers zien, waaruit het bleek, dat hij, in weerwil zijner giterijen, op de school de eerste zijner klasse was.

„Wat zullen vader en moeder tevreden zijn!” riepen zij elk om

strijd; en zij begonnen zoo hard te loopen, dat mejufvrouw EUGENIA ieder oogenblik verplicht was de snelheid harer togtgenooten te matigen.

Zoo loopende, en dan weder wat langzamer gaande, en van goeder harte lagchende, waren zij in de nabijheid van het paleis van het Elysée gekomen, toen zij eensklaps bleven staan, hun lagchen terug hielden, en hun gelaat, dat zoo geheel het bewijs van tevredenheid aantoonde, geheel dat van droefheid aannam. — Eene droevige, klagende stem deed zich hooren, die bij hen eene angstige gewaarwording opwekte, en hun als ware het op een oogenblik de koude en guurheid van het weér deed gevoelen. Het was eene stem, komende uit de van koude doordrongene borst eener arme vrouw.

„Om Gods wil, mijne goede menschen! geeft iets aan eene ongelukkige moeder, die geen brood heeft voor hare twee kinderen, en niets om hen te verwarmen. Ach! geeft mij toch iets; opdat ik en mijne kleinen niet van gebrek omkomen.”

Zoo luidde hare bede, en inderdaad, was zij gezeten op de bank van een der huizen, en naauwelijks door eenige lompen gedekt, en tusschen hare armen twee kinderen, aan haar hart gedrukt, die bijna verstijfd van koude waren; want hunne moeder was zelve te koud om hen te kunnen verwarmen.

Dit schouwspel en dat klagende verzoek der arme vrouw hadden MARIE en PAUL te midden hunner vreugde gestoord, en hunne blijdschap eensklaps in droefheid veranderd.

„Wat is het ongelukkig, dat ik nu juist mijne beurs te huis heb laten liggen,” zeide EUGENIA tegen MARIE en PAUL.

— „En ik heb ook geen geld bij mij, mejufvrouw! maar komt, PAUL! laat ons spoedig gaan, en aan onze ouders om geld vragen; dat kunnen wij dan aan die vrouw brengen, om eten te koopen, en hout om zich en de kinderen te kunnen warmen. Komt, laat ons hard loopen.”

— „Had ik mijn weekgeld maar niet op de laatste wandeling uitgegeven!” zeide PAUL droevig; „maar het is niets, ik heb te huis nog eenig geld, en ik zal wel iets voor mijne bevordering op de school krijgen, en dat zullen wij dan alles aan die arme vrouw brengen.”

— „Wees gerust, goede vrouw!” zeiden MARIE en PAUL; „wij zullen u weldra alles brengen, wat wij kunnen. Komt, spoeden wij ons nu voort!”

Mejufvrouw EUGENIA liet de kinderen nu ongestoord zich haasten, en volgde hen met rassche schreden, zoodat zij allen spoedig te huis waren. De eerste woorden van MARIE, bij het binnentreden der zaal, alwaar de schitterende vlammen eene aangename warmte verspreidden, waren die van medelijden, en der liefdadigheid gewijd, waardoor zij zoo zeer was bewogen geworden. Hare welsprekendheid scheen onuitputtelijk, en had ook de gewenschte uitwerking. Elk een wilde iets bijdragen om aan de arme vrouw te geven.

— „Wat is het hier regt aangenaam! Maar het zou misdadig zijn, zich te verwarmen en zulk een goed vuur te hebben, als die arme vrouw en hare twee kinderen van koude moesten sterven.”

— „Wel nu! wij moeten maar spoedig haar ons geld brengen,” antwoordde PAUL, maar eerst moet ik aan vader en moeder het *bewijs van tevrēdenheid* laten zien. Ik zal zeker daarvoor wel een geschenk krijgen, en dan hebben wij zoo veel te meer om te geven.”

Mijnheer en mevrouw ORCEL, de ouders van MARIE en PAUL, waren voor eenige oogenblikken afwezig, en de kinderen bleven hen aan den hoek van den haard afwachten, sprekende met hunne speelmakkers over allerlei kleine voorvallen op de school of aan huis, met eene levendigheid, gezonde en vrolijke kinderen eigen.

Mejufvrouw EUGENIA bevond zich in de naaste kamer, en hoorde de gesprekken en de drukte der gasten; waardoor zij begon te vrec-

zen, dat de arme vrouw en hare kinderen door hare kweekelingen zouden vergeten worden.

Na eenigen tijd kwamen mijnheer en mevrouw ORCEL binnen, en hunne twee kinderen gingen hen te gemoet. PAUL, hen omhelzende, riep uit: „Vader! moeder! — ik ben de eerste der klasse geworden. — Wilt gij ons toestaan, uit te gaan om . . . — Hier is mijn *bewijs van tevredenheid*. — Wij zouden aan eene ongelukkige vrouw wat willen geven . . .”

MARIE wilde hierop hare liefdadige rede uitspreken; en zeker zoude die met welgevallen zijn aangehoord geworden, en ook goede gevolgen hebben te weeg gebragt, ware het niet, dat een sterk schellen haar daarin verstoord had.

„Ik wed, dat het nicht EMMA is.”

— „En neef JULIUS.”

Aldus elk zijne gedachte uitroepende, liepen zij in de zijkamer. Zij hadden goed geraden, het waren hun neef en hunne nicht. „Dag, JULIUS! — dag, EMMA! — dag, MARIE! — dag, PAUL! Deze groeten gingen allen te gelijk over en weder, als het gekweel der vogelen in eene volièrè. Daarop volgden weder eenige vragen naar eenig nieuws uit de school of van huis.

Mejufvrouw EUGENIA was gereed om hare moeder te gaan bezoeken, dat meestal eenmaal in de week plaats had; en bij het afscheid nemen merkte zij op, dat de kinderen allen zich beijverden, om den dag regt genoegelijk door te brengen, en niet meer aan de arme vrouw schenen te denken, die zij zoo stellig beloofd hadden, iets ter ondersteuning te zullen brengen.

„Laat mij eens den doek zien, dien gij borduurt, EMMA!”

— „En gij, MARIE! waar blijft uw halsdoek, dien gij mij belooft te zullen laten zien?”

— „Kom dan met mij; onze broeders zullen zich intusschen wel met iets anders vermaken.”

— „Wij zullen werken aan onzen mooijen vlieger, niet waar, PAUL?”

De beide jongelingen gingen in eene kleine kamer, alwaar de prachtige vlieger gemaakt werd, toen MARIE, naar haren broeder loopende, zeide:

„Maar, PAUL! die arme vrouw, die daar ginder koude lijdt, daar moeten wij spoedig naar toe. Ik heb mijn geld in mijne beurs gestoken, en zal verlof vragen om heen te gaan; de knecht zal ons vergezellen.”

— „O! best, lieve zuster! ik haast mij; maar luister: vindt gij het niet goed, als moeder ons toestond om JULIUS en EMMA mede te nemen?”

— „Dat is goed!” antwoordde MARIE met blijdschap; en PAUL ging heen, om zijne beurs te halen en verlof aan zijne ouders te vragen; doch nog een woord over den vlieger sprekende, was het gevolg daarvan, dat er nog eenige zonnen en sterren van goud- en zilverpapier werden opgeplakt. Maar te midden van dat werk riep PAUL uit: „Ach, lieve hemel! die arme vrouw, die zulk eene koude lijdt!”

— „Wij hebben den tijd, laat ons dit eerst afmaken,” antwoordde JULIUS. Hij scheen niet te weten, dat *te laat geven even als weigeren is*.

— „Daar slaat het twee uren, wij hebben den tijd nog,” herhaalde MARIE, terwijl zij bezig was met hare nicht over haar borduurwerk te spreken. Maar telkens werden hare gedachten afgeleid op de arme vrouw en hare kinderen. „Komaan, wij moeten heengaan;” en zij vloog naar hare moeder, om haar kennis te geven van haar vertrek.

Op dit oogenblik luidde de schel zoo hard als het kon. Het waren verscheidene vriendinnen en makkers; en het laat zich begrijpen, dat de welkomgroeten, omhelzingen en al hetgeen vroeger reeds met de eerst aangekomenen gebeurd was, weder herhaald werd; maar er

was nog meer, dat afleiding gaf: onder de laatste speelmakkers was er een, welke reeds een bekwaam teekenaar was. Hij had eene geheele verzameling van teekeningen medegebragt; deze werden gezien en herzien, zoo veel en zoo lang, dat MARIE en PAUL er niet aan dachten, dat het laat werd, dan toen zij de lampen zagen aansteken om het daglicht te vervangen.

Ach! toen dachten zij ernstig aan de arme vrouw, maar alleen om te bedenken, dat er geen middel meer was, om haar ter hulp te snellen. „Zij konden toch zoo laat niet naar het Elysée gaan, en ook de ongelukkige zal daar wel niet meer zijn, en is zeker naar hare ijskoude vliering teruggekeerd, zoo zij die nog als eene laatste schuilplaats had,” zeiden zachtjes PAUL en MARIE tegen elkander; want zij durfden er niet over spreken, dat hunne speelmakkers het hoorden, omdat zij overtuigd waren, dat hunne vergetelheid eene slechte daad was.

Intusschen kwamen nog andere speelgenooten; en telkens gaf dat weder nieuwe afleiding, tot dat eindelijk het gezelschap van kleine heeren en dames genoodigd werd, zich aan tafel te begeven. Overvloed van keurige spijzen, sierlijk opgedischt, maakte van dezen maaltijd een koninklijk feestmaal; en de vrolijkheid was algemeen van het eene einde der tafel tot het andere. Alleen de betrokkene gezigten van twee personen wierpen eene schaduw op dit vrolijke tafereel. Het waren die van MARIE en PAUL, over welke eene onaangename herinnering als eene wolk voorbij ging.

Het nageregt vermeerderde de vreugde der gasten, en maakte die meer en meer algemeen; en toen zij de tafel verlieten, dacht elk het eerst om zich te vermaken, of daaraan door allerlei spelen iets toe te brengen. Na een kwartier uurs in de zaal terug gekomen zijnde, vonden zij aldaar eenen beroemden goochelaar, welke door mevrouw ORCEL geroepen was, om aan hare kleine gasten eene voorstelling zijner stukken te geven.

Uitbundig was het gejuich der jonge lieden, toen zij met dit onverwachte vermaak verrast werden; en zij verdrongen elkander, toen hunne hulp gevraagd werd, om een groot, wit laken uit te spreiden, waarop zich eenige groepen van schaduwbeelden zouden vertoonen.

De kaarsen werden uitgebluscht; en allerlei gedaanten vertoonden zich, en schenen in de zaal rond te wandelen, het gezelschap te naderen en dan zich weder te verwijderen, om voor andere beelden plaats te maken, die weder dezelfde vertooning maakten; ook zweefden er eenigen als vlinders door het vertrek; al hetwelk steeds door algemeen vreugdegejuich en handgeklap werd opgevolgd.

Toen volgden er eenige voorstellingen, die vergezeld gingen van uitleggingen door den kunstenaar.

„ Hier ziet gij, mijne heeren en jufvrouwen! het prachtige paleis des konings van Perzië, te Ispahan; zoude men niet gelooven, dat het alles in sneeuw bedolven lag? De koning, op eenen winterdag in zijn paleis terugkeerende, bemerkte hij, dat de soldaat, die aan de poort de wacht hield, stond te beven. „ Houd moed! ” zeide de koning tot hem, „ ik zal u eenen mantel zenden, om u gedurende uwen wachttijd te kunnen verwarmen. ”

Gelukkig voor MARIE en PAUL, dat het geheel duister was op de plaats, waar zij zaten; want men zoude hen hebben zien blozen, daar zij nu weder aan de arme vrouw dachten. Maar nog erger werd het, toen de kunstenaar vervolgde:

„ De schildwacht was wel tevreden, en hij gevoelde reeds minder de koude, in blijde verwachting van het door den koning beloofde kleed; maar deze, terug gekeerd zijnde in zijne warme vertrekken, vermaakte zich met de zangen en dansen zijner slaven en slavinnen, en vergat den verkleumden soldaat, dien men des morgens nog op zijnen post vond, maar onbewegelijk — doodgevroren. ”

Welk eenen verschrikkelijken slag bragt dat woord toe aan het hart

van MARIE en PAUL. „Dood! Ach, indien de arme vrouw ook eens dood ware!” Broeder en zuster waren zóó verschrikt, dat zij elkan- der dat denkbeeld niet durfden mededeelen; alle verdere voorstellin- gen, noch goochelstukken hadden voor hen iets bekoorlijks meer; en toen de goochelaar vertrokken was, en zij bij de muziek eener piano tot den dans genoodigd werden, gevoelden zij geenen lust om daaraan eenig deel te nemen, en sloegen alle aanmoedigingen hunner speelge- nooten af.

— „Waarom danst gij niet mede, mijne kinderen! wat deert u?” vraagde mevrouw ORCEL met belangstelling. MARIE en PAUL durf- den hunne moeder de oorzaak hunner droefheid niet bekennen, maar namen, op de aansporing hunner moeder, eene aanbieding tot den dans aan; doch het ging niet van goeder harte, zij huppelden niet zoo vlug, als zij wel gewoon waren, of zoo als de andere feestgenooten.

— „Zijt gij ziek?” vraagde hun vader, toen hij den tegenzin op- merkte, waarmede zij in de vermaken van den avond deelden.

— „Neen, neen, vader!” was het antwoord; doch zij zetteden zich in eenen hoek; want het is bijna ziek te zijn, als men eene kwade daad op het geweten heeft.

. Maar nog was het verdriet van MARIE en PAUL niet op het hoogst. Er werd op een schenkblad ijs rondgediend, en ook hun aangeboden. Ofschoon hunne vrienden en vriendinnen het zich goed lieten sma- ken, hadden zij er eenen afschrik van, en dachten aan de koude, die welligt de arme ongelukkige gedood had.

De danspartij eindigde, en nu en dan vertrok een of meer der feest- genooten, en weldra bleven MARIE en PAUL alleen met hunne ouders, overgegeven aan de herinnering van hetgeen dien dag was voorgevallen. Mijnheer en mevrouw ORCEL spraken van de genoegens, die zij dien dag aan zoo vele kleine kennissen verschaft hadden. Doch de gedach- ten van MARIE en PAUL waren steeds onwillekeurig aan de arme vrouw.

Mejufvrouw EUGENIA, teruggekomen zijnde, deed haren kweekelingen opmerken, dat het reeds laat, en meer dan tijd was, om zich ter ruste te begeven.

— „ Moeder! mag ik morgen ochtend mijnen broeder naar de school geleiden?” vroegde MARIE.

— „ Zonder twijfel, mijne lieve! en EUGENIA zal u vergezellen; gaat gij nu beiden uitrusten van uwe vermoeijenis.”

MARIE was nu minder bedroefd. „ Ziet gij, PAUL!” zeide zij zachtjes, „ wij zullen zeker de vrouw wel wedervinden; want de goede God zal toch wel medelijden met haar en met ons hebben, en haar niet hebben laten omkomen.”

Doch de nacht was voor hen niet zoo verkwikkend als gewoonlijk, en hun slaap was onrustig; zoodat zij des morgens reeds vroeg opstonden, om met elkander over de arme vrouw te praten. De pendule in de zaal sloeg naauwelijks negen uren, toen MARIE en PAUL elk zich gereed maakten om te vertrekken; en hunne ouders gegroet hebbende, verlieten zij, aan de zijde van EUGENIA, in eene eenigzins vrolijke stemming, het huis. Maar de koude was niet minder dan den vorigen dag. „ Wel, arme vrouw en lieve kleinen!” zoo dachten zij; want nu gevoelden zij meer de guurheid van het weër dan den vorigen dag.

MARIE en PAUL fluisterden elkander dikwijls eenige woorden toe, en toen zij het Elysée naderden, werd het hun angstig aan het hart.

— „ Ziet gij haar?” vroegde heel zachtjes MARIE aan PAUL.

— „ Neen, ik zie haar nog niet.”

— „ Ik ook niet, wij zijn er nog te ver af.”

— „ Daar is evenwel het huis, en de stoep, waarop zij gezeten was.”

— „ Ach ja! het is waar, en zij is er niet.”

Mejufvrouw EUGENIA had het onderwerp der zamenspreking van de kinderen begrepen, maar zulks liet zij niet blijken, en wilde liever de

bekentenis van de kinderen zelven hooren. De laatste woorden intuschen, met luider stemme uitgesproken zijnde, en eenigermate als tot haar gerigt, antwoordde zij:

— „Meent gij die vrouw van gisteren? het is waar, die is er niet meer.”

— „Zoude zij gestorven zijn, mejufvrouw? wij wilden haar al onze spaargelden brengen.”

— „Hoe dat?” hervatte de gouvernante met een zeer verwonderd gelaat; „gij beloofdet immers, haar ten spoedigste te zullen helpen, en hebt gij geen woord gehouden? Dat is verkeerd en slecht gehandeld. De ongelukkige rekende op uwe hulp.”

— „Ach! indien zij eens dood ware, mejufvrouw! O, mijn hemel! ik mag er niet aan denken.” De kinderen weenden, en bedekten hun gelaat met de handen, als wilden zij zich voor alle menschen verbergen. Mejufvrouw EUGENIA werd er door getroffen. „Wees gerust, kinderen! de vrouw is niet dood, zij heeft hulp ontvangen, en bevindt zich op haar zoldertje, wel verzadigd, met hare kinderen zich warmende aan den vrolijk vlammenen haard.” —

Mejufvrouw EUGENIA had weinig gerekend op het geheugen harer kweekelingen; hoe medelijdend en mededeelzaam zij ook waren, zoo was de afleiding toch groot genoeg, om hun hunne beloften te doen vergeten; waarom zij zelve dadelijk tot de vrouw was teruggekeerd, om de arme de beloofde hulp te brengen, en haar op haren zolder bezoekende, had zij al het noodige tot voeding en verwarming voor eenige dagen bezorgd. —

MARIE en PAUL waren uitermate verheugd over dit bericht, en verzochten als eene gunst, om de vrouw op haar zoldertje te mogen bezoeken, en haar hun geschenk te brengen. De gouvernante bracht hen daar, en zij baden de arme vrouw, hun hunne vergetelheid van den vorigen dag te willen vergeven. Daarna reikten zij haar de toegedachte

ondersteuning over. Met hartelijke dankerkentenis werd deze milde gift aangenomen; en een traan van innerlijke dankbaarheid, welke de arme vrouw over de wangen vloeide, deed de kinderen nog meer verblijd zijn, omdat zij nu zagen, dat hunne gift goed besteed was.

Hun hart was nu verligt en de angst geweken. Zij dankten de gouvernante, dat zij zoo veel beter voor de arme vrouw gezorgd had, dan zij zelven, en dat zij daardoor hun die vreugde bereid had; en vrolijk vervolgden zij hunnen weg naar de school, alwaar PAUL wel tevreden binnentrad, en van waar MARIE met een opgeruimd gemoed en blij gelaat tot hare ouders wederkeerde, en hun nu met de geschiedenis van den vorigen dag en de reden van haar verdriet bekend maakte.

De Heer ORCEL omhelsde zijne dochter, en zeide: „Gelukkig voor u en uwen broeder, mijne lieve! dat de goede EUGENIA zoo tijdig en wel te pas uwe taak heeft overgenomen, en dat gij er met de vrees zijt afgekomen. Denk steeds in het vervolg, dat men nooit het weldoen een oogenblik moet uitstellen, en dat LAAT GEVEN WEIGEREN IS.”

I N H O U D.

DE AARDBEZIEN, door LEONIDAS DE MIRBEL.	Bladz.	7.
DE NIEUWEJAARSDAG, door JULIUS DE SOMERVILLE. "		18.
HET SLAPENDE KIND, gedicht door L. v. HOOGVEEN		
STERCK.	"	28.
GROOTVADER KEROUAN, door LOUISE LENEVEUX . .	"	32.
DE BESTEMMING, door JULIUS ROSTAING	"	44.
LAAT GEVEN IS WEIGEREN, door ERNST FOUINET. .	"	52.

I N H O U D.

DE AARDBEZIEN, door LEONIDAS DE MIRBEL.	Bladz.	7.
DE NIEUWEJAARSDAG, door JULIUS DE SOMERVILLE.	"	18.
HET SLAPENDE KIND, gedicht door L. v. HOOGVEEN		
STERCK.	"	28.
GROOTVADER KEROUAN, door LOUISE LENEVEUX . .	"	32.
DE BESTEMMING, door JULIUS ROSTAING	"	44.
LAAT GEVEN IS WEIGEREN, door ERNST FOUINET. .	"	52.

